

**NYÍRMEGGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE 2016.
május 31-én megtartott *rendes ülésének***

TÁRGYSOROZATA

JEGYZŐKÖNYVE

HATÁROZATA: 30-38.

RENDELETE: -

Száma: 1/1-5/2016.

TÁRGYSOROZAT

- 1) Beszámoló az Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló 2015. évre vonatkozó átfogó értékeléshez.
- 2) Előterjesztés a Nyírmeggyes Településüzemeltetési Nonprofit Kft. 2015. évi beszámolójának megtárgyalására.
- 3) Előterjesztés a Nyírmeggyes települést is érintő 471 sz. főút felújítása kapcsán készített telepítési tanulmányterv elfogadására, valamint Nyírmeggyes község településrendezési eszközei módosításának kezdeményezésére.
- 4) Előterjesztés a helyi önkormányzat működőképességének megőrzéséhez igényelhető 2016. évi rendkívüli támogatási igény benyújtására.
- 5) Előterjesztés a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretében benyújtandó pályázatok meghatározására.
- 6) Előterjesztés önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására irányuló pályázat benyújtására.
- 7) Előterjesztés Szatmári Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás Ivóvízminőség-javító beruházás tárgyú KEOP-1.3.0./2F/09-2010-0019 azonosító számú projektjére vonatkozóan a LOCAL AGENDA 21 Fenntartható Fejlődés Helyi Programja elfogadására.
- 8) Előterjesztés Gergely József személyi térítési díjhátralékára vonatkozó fizetési könnyítések visszavonására.
- 9) Tájékoztató a Meggyfesztyivál előkészületének helyzetéről.

Nyírmeggyes, 2016. június 7.

Szókéné Vadon Edit

polgármester

J E G Y Z Ó K Ö N Y V

Készült: Nyírmeggyes Község Önkormányzat Képviselő-testületének a Községházán 2016. május 31-én 16,00 órakor kezdődött **rendes ülésén.**

Jelen vannak: Szőkéné Vadon Edit polgármester
Szondi Csaba alpolgármester
Balogh Sándorné képviselő
Rácz Ferenc képviselő
Dr. Gergely Miklós képviselő
Erdődi Istvánné képviselő

Meghívottként: Lipták József jegyző
Szondi Andrea jegyzőkönyvvezető
Budaházi Józsefné ételmezésvezető
Zentai Lászlóné Nyírmeggyes Településüzemeltetési Nonprofit Kft.
Ügyvezetője
Gellén László műszaki ügyintéző

A Polgármester köszöntötte a megjelenteket, külön köszöntötte a meghívott vendégeket, majd 16.00 órakor megnyitotta a Képviselő-testület rendes ülését. Megállapította, hogy az ülés 6 fővel határozatképes.

Javasolta a meghívóban szereplő napirendi pontokon túl a következő három napirendi pont felvételét a meghívó 6.) napirendi pontja elé, mely így 9.) napirendi pontként kerülne napirendre:

„6) Előterjesztés önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására irányuló pályázat benyújtására.

7) Előterjesztés Szatmári Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás Ivóvízminőség-javító beruházás tárgyú KEOP-1.3.0./2F/09-2010-0019 azonosító számú projektjére vonatkozóan a LOCAL AGENDA 21 Fenntartható Fejlődés Helyi Programja elfogadására.

8) Előterjesztés Gergely József személyi térítési díjhátralékára vonatkozó fizetési könnyítések visszavonására.”

Ezt követően a Polgármester javaslata alapján a Képviselő-testület 6 igen szavazattal – ellenszavazat és tartózkodás nélkül – az ülés napirendjének elfogadásáról a következő döntést hozta:

NYÍRMEGGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

30/2016. (V. 31.)

önkormányzati határozata

a Képviselő-testület 2016. május 31-ei rendes ülése napirendjének elfogadásáról.

A Képviselő-testület:

a 2016. május 31-ei rendes ülése napirendjét az alábbiak szerint **fogadta el:**

- 1) Beszámoló az Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló 2015. évre vonatkozó átfogó értékeléshez.
- 2) Előterjesztés a Nyírmeggyes Településüzemeltetési Nonprofit Kft. 2015. évi beszámolójának megtárgyalására.
- 3) Előterjesztés a Nyírmeggyes települést is érintő 471 sz. főút felújítása kapcsán készített telepítési tanulmányterv elfogadására, valamint Nyírmeggyes község településrendezési eszközei módosításának kezdeményezésére.
- 4) Előterjesztés a helyi önkormányzat működőképességének megőrzéséhez igényelhető 2016. évi rendkívüli támogatási igény benyújtására.
- 5) Előterjesztés a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretében benyújtandó pályázatok meghatározására.
- 6) Előterjesztés önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására irányuló pályázat benyújtására.
- 7) Előterjesztés Szatmári Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás Ivóvízminőség-javító beruházás tárgyú KEOP-1.3.0./2F/09-2010-0019 azonosító számú projektjére vonatkozóan a LOCAL AGENDA 21 Fenntartható Fejlődés Helyi Programja elfogadására.
- 8) Előterjesztés Gergely József személyi térítési díjhátralékára vonatkozó fizetési könnyítések visszavonására.
- 9) Tájékoztató a Meggyfesztivál előkészületének helyzetéről.

A határozatot kapiák:

- 1) Polgármester (helyben)
- 2) Jegyző (helyben)

-----

1. tsp. Beszámoló az Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló 2015. évre vonatkozó átfogó értékeléshez.

Előadó: Jegyző

A Polgármester felkérte a Szociális, Oktatási, Egészségügyi- és Sport Bizottság Elnökét, hogy ismertesse a Bizottság véleményét.

Balogh Sándorné (Szociális, Oktatási, Egészségügyi- és Sportbizottság Levezető Elnöke): Előadta, hogy a Bizottság az előterjesztést megtárgyalta, és azt elfogadásra javasolja a Képviselő-testület felé.

A Polgármester szavazásra bocsátotta a határozat-tervezetet, majd megállapította, hogy *a Képviselő-testület vita nélkül – 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül – a következő döntést hozta:*

NYÍRMEGGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

31/2016. (V. 31.)

önkormányzati határozata

az Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló 2015. évre vonatkozó átfogó értékelésről.

A Képviselő-testület:

„az Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló 2015. évi átfogó értékelés”-t *(jegyzőkönyvhöz csatolva, 13 oldalon)* – az előterjesztett formában és tartalommal – **elfogadta.**

A határozatot kapiják:

- 1) Polgármester, Jegyző (helyben)
- 2) Szatmári Egyesített Szociális Intézmények Társulása (székhelyén)
- 3) Gyermekjóléti Szolgálat Családgondozója (székhelyén)
- 4) Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámhivatali Osztálya (székhelyén)

-----

2. tsp. Előterjesztés a Nyírmeggyes Településüzemeltetési Nonprofit Kft. 2015. évi beszámolójának megtárgyalására.

Előadó: Kft. Ügyvezetője

A Polgármester felkérte a Pénzügyi Bizottság Elnökét, hogy ismertesse a Bizottság véleményét.

Balogh Sándorné (Pénzügyi Bizottság Elnöke): A Bizottság az előterjesztést megtárgyalta és a javasolt módosítást követően azt elfogadásra ajánlotta a Képviselő-testület felé.

Zentai Lászlóné (Nonprofit Kft ügyvezetője): A Nyírmeggyes Településüzemeltetési Nonprofit Kft. elkészítette a 2015.évre vonatkozó mérlegbeszámolóját, melynek jóváhagyása a Társaság Alapító Okirata szerint az Alapító jogköre.

A Társaság a 2015. üzleti évben minimális tevékenységet folytatott, legfontosabb feladata a TÁMOP-1.4.1-12/1 pályázati azonosító számú pályázat bonyolítása volt, melynek befejezésére 2015.03.17.-én került sor. A pályázat során 8 fő fiatal foglalkoztatására került sor.

A csökkent mértékű tevékenység következtében a Kft. árbevételt nem produkált, így ez nem teszi indokolttá a könyvvizsgáló alkalmazását.

A Kft. a 2015 évi mérlegének főösszege 5.101 eFt.

Az Önkormányzattól kapott támogatás összege 2.700 eFt.

02.02.	300 eFt
02.16.	50 eFt
03.04.	300 eFt
04.07.	300 eFt
04.14.	450 eFt
05.14	1.100 eFt
<u>06.09.</u>	<u>200 eFt</u>

Összesen: 2.700 eFt.

2015.01.01. Banki nyitó egyenleg: 357.154 Ft.

TÁMOP számláról átvezetés: 1.485 eFt.

Összes bevétel: 4.542.154 Ft.

Kiadások:	- Banki költségek:	82.433 Ft.
	- Bankkártya díj:	387 Ft.
	- Munkabér és járulékai:	2.545.191 Ft.
	- Táppénz hozzájár.:	7.056 Ft.
	- ÁFA befiz.:	85.000 Ft.
	- Elektronet éves díj:	70.855 Ft.
	- RLB-60 Bt. (könyvelő program):	17.780 Ft.
	- Moszkvai iroda hátralék:	10.440 Ft.
	- Cégbíróság:	15.000 Ft.
	- Igazságügyi Minisztérium:	9.000 Ft.
	- TÁMOP számlára utalás:	1.070.000 Ft.
	- NETCOM (festékpátron):	51.600 Ft.
	- Könyvelési díj:	275.000 Ft.

- Kamarai tagsági díj.:

5.000 Ft.

Összesen. 4.244.742 Ft.

2015.12.31. banki záró egyenleg: 297.412 Ft.

A mérleg szerinti eredmény 473 eFt, mely valójában az elengedett kötelezettség eredménye.

A közhasznú tevékenység eredménye nulla, a Kft. társasági adófizetési kötelezettsége 53 ezer forint.

A tárgyi eszköz mérleg szerinti értéke 2.646 eFt, mely teljes egészében a szennyvízberuházáshoz kapcsolódó kifizetés, melynek átadása az önkormányzat részére mind a mai napig nem történt meg.

A követelések mérleg szerinti értéke 2.152 eFt, ebből 1.678 eFt az Önkormányzat részére 2014 évben továbbszámlázott vízdíj, egyéb követelésként a NAV. adófolyószámlával egyező 13 ezer forint szakképzési hozzájárulás túlfizetés és 461 ezer forint áfa követelés összegéből adódik.

A pénzeszközök értéke: 303 ezer Ft, mely 5 ezer Ft pénztár és 298 ezer banki egyenleg összegéből adódik.

A forrás oldal összetétele a következőképpen alakul:

Sajáttőke: 2.892 ezer Ft, mely a Jegyzett tőke: 500 ezer Ft. Eredménytartalék: 1.919 ezer Ft és 473 ezer Ft mérleg szerinti eredményből tevődik össze.

A rövid lejáratú kötelezettségek mérleg szerinti értéke 2.209 eFt, mely a következő tételekből adódik:

- Szalka-Víz Kft. vízdíjtarozás 2.032 eFt
- 2015. december havi nettó bér és járulékai 124 ezer Ft
- 2015.évi eredmény utáni társasági adófizetési kötelezettség 53 e Ft

Rác Ferenc (képviselő): Nem érti, hogy miért nem lehetett a pályázat lejárta előtt azt módosítani. Már az akkori vezetésnek elmondta, hogy az oktatást nem lehet munkaidőben tartani, csak utána.

Szondi Csaba (alpolgármester): Elmondta, hogy úgy lett elengedve az akkori ügyvezető igazgató, hogy mindent rendben hagy maga után.

Ezt követően a Polgármester szavazásra bocsátotta a beszámolót, majd megállapította, hogy *a Képviselő-testület 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő döntést hozta:*

NYÍRMEGGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

32/2016. (V. 31.)

önkormányzati határozata

a Nyírmeggyes Településüzemeltetési Nonprofit Kft. 2015. évi mérlegbeszámolójáról.

A Képviselő-testület:

a Nyírmeggyes Településüzemeltetési Nonprofit Kft. 2015. évre vonatkozó éves beszámolóját **5.101 e Ft** (ötmillióegyszázegyezer forint) mérleg főösszeggel, és **473 e Ft** (négy százhetvenháromezer forint) mérleg eredménnyel *(mely valójában az elengedett kötelezettség)*, valamint **0** (nulla) mérleg szerinti közhasznú tevékenység eredménnyel **elfogadta**.

A határozatot kapiák:

- 1) Polgármester (helyben)
- 2) Nyírmeggyes Településüzemeltetési Nonprofit Kft. Ügyvezetője (székhelyén)
- 3) Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Ügyintézője (helyben)

-----

3. tsp. Előterjesztés a Nyírmeggyes települést is érintő 471 sz. főút felújítása kapcsán készített telepítési tanulmányterv elfogadására, valamint Nyírmeggyes község településrendezési eszközei módosításának kezdeményezésére.

Előadó: Polgármester

Gellén László (önkormányzati műszaki ügyintéző): Jelenleg folyik a NIF Zrt.(állami) beruházásában megvalósuló, Nyírmeggyes települést is érintő 471 sz. főút felújításának előkészítése, melynél a nyomvonal tervezett korrekciója szükségessé teszi Nyírmeggyes településrendezési eszközeinek (a HÉSZ és az érintett más tervrész) módosítását. Ez esetben a rendezési terv finanszírozója is a NIF Zrt. lesz.

Lipták József (jegyző): Szerencsésnek tartaná, ha a Képviselő-testület határozattal megbízná a Polgármestert, hogy a többi településsel együtt bízzon meg egy főépítést a módosítás idejére.

Ezt követően a Polgármester az elhangzott javaslat szerint szavazásra bocsátotta a határozat-tervezetet, s a szavazás után megállapította, hogy *a Képviselő-testület 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő döntést hozta:*

NYÍRMEGGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

33/2016. (V. 31.)

önkormányzati határozata

a Nyírmeggyes települést is érintő 471 sz. főút felújítása kapcsán a településrendezési eszközök módosításáról.

A Képviselő-testület:

a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (a továbbiakban: **NIF.**) beruházásában megvalósuló Nyírmeggyes települést is érintő 471 sz. főút felújítása kapcsán

- 1) az elkészített és számára megküldött telepítési tanulmánytervet megismerte és alapján – az 1997. évi LXXVIII. törvény 30/A. § (2) bekezdésére tekintettel – kinyilatkozza, hogy **támogatja, elfogadja** azt.
- 2) a településrendezési eszközök módosításának előzetes tájékoztatási szakaszára összeállított tervlapot **megismerte**, melyből megállapítható, hogy a nyomvonal tervezett korrekciója szükségessé teszi Nyírmeggyes településrendezési eszközeinek (a HÉSZ és az érintett más tervrész) módosítását. Ezért az ennek megfelelő – a NIF. állami finanszírozásában megvalósuló – **módosítással egyetért, és a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 16. § (1) b) pontjára tekintettel – elhatározta**, hogy a településrendezés eszközeit e tekintetben módosítani kívánja, valamint egyúttal annak megvalósítását **kezdeményezi**.
- 3) a 2/2005. (IV. 11.) Korm. rendeletben előírt **környezeti értékelés elkészítését szükségtelennek ítéli**, mivel a településrendezési eszközök készítése meglévő közlekedési létesítmény kisebb korrekciójára vonatkozik, új létesítmény nem tervezett, ezért a meglévő állapothoz képest nem keletkezik jelentős környezeti hatás.
- 4) megismerte Nyírmeggyes Község Önkormányzatának (a továbbiakban: **Önkormányzat**) a 2) pont szerinti módosítással kapcsolatos tervezési munka elvégzésére irányuló – Zala Urbanistica Kft.-vel (*mint tervezővel*), és a Pannonway Kft.-vel (*mint költségviselővel*) kötendő – vállalkozási szerződés (a továbbiakban: **Szerződés**) tervezetét (*jegyzőkönyvhöz csatolva, 6 oldal terjedelemmel*) és azt **jóváhagyta**.
- 5) a R. 29. §-ára tekintettel – a településrendezési eszközök módosításának tervezése előtt – **elfogadta** a partnerségi egyeztetés szabályairól szóló Szabályzatát (*jegyzőkönyvhöz csatolva, 2 oldal terjedelemmel*).
- 6) – tekintettel arra, hogy az Önkormányzat jelenleg is forráshiánnyal küzd és ezért települési főépítésszt nem tud alkalmazni – **kezdeményezi** a NIF. felé, hogy az állami beruházásban megvalósuló útfelújítás miatt szükségessé vált

településrendezési eszközök módosítása idejére a települési főépítész megbízáson alkalmazását és annak a módosítással összefüggő feladatai ellátását *(a módosítás eredményes, jogszerű és mielőbbi gyors elvégzését)* segítse elő azzal, hogy a települési főépítész alkalmazásának pénzügyi forrását, mint a beruházás szükségszerűen felmerülő költségét az Önkormányzat számára biztosítja.

- 7) felhatalmazta és megbízta** a Polgármestert, hogy a Szerződést – a Jegyző ellenjegyzése mellett – megkösse, valamint a továbbiakban teljes jogkörrel eljárjon az ügyben.

A határozatot kapták:

- 1) Polgármester, Jegyző (helyben)
- 2) Önkormányzat Műszaki Ügyintézője (helyben)
- 3) Zala Urbanistica Kft., Fercsák Ágnes képviselő (székhelyén)
- 4) Pannonway Kft., Tüske Zsolt képviselő (székhelyén)
- 5) Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (székhelyén)

-----

4. tsp. Előterjesztés a helyi önkormányzat működőképességének megőrzéséhez igényelhető 2016. évi rendkívüli támogatási igény benyújtására.

Előadó: Polgármester

A Polgármester felkérte a Pénzügyi Bizottság Elnökét, hogy ismertesse a Bizottság véleményét.

Balogh Sándorné (Pénzügyi Bizottság Elnöke): A Bizottság az előterjesztést megtárgyalta, és 4 igen szavazattal elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Kérdés-észrevétel nem volt.

Ezt követően a Polgármester szavazásra bocsátotta a határozat-tervezetet s a szavazás után megállapította, hogy *a Képviselő-testület vita nélkül – 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül – a következő döntést hozta:*

NYÍRMEGGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

34/2016. (V. 31.)

önkormányzati határozata

a helyi önkormányzat működőképességének megőrzéséhez igényelhető 2016. évi rendkívüli támogatási igény benyújtásáról.

A Képviselő-testület:

Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 3. melléklet I.7. Pontja alapján

1) támogatási igényt nyújt be – 19.306.571 Ft összegben – az Önkormányzat működőképessége megőrzését szolgáló rendkívüli támogatásra.

2) felhatalmazta a Polgármestert a Kvtv. melléklete szerinti pályázati adatlap (a pályázat) szabályszerű benyújtására, s a pályázattal kapcsolatos „Nyilatkozat”-ok megtételére, valamint arra, hogy teljes jogkörrel eljárjon a továbbiakban is az ügyben.

Felelős: Polgármester

Határidő: 2016. június 30.

A határozatot kapiják:

- 1) Polgármester, jegyző (helyben)
- 2) Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Ügyintézője (helyben)
- 3) Magyar Államkincstár Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Igazgatósága (4400 Nyíregyháza, Mártírok tere 8.)

-----

5. tsp. Előterjesztés a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretében benyújtandó pályázatok meghatározására.

Előadó: Polgármester

A Polgármester felkérte a Pénzügyi Bizottság Elnökét, hogy ismertesse a Bizottság véleményét.

Balogh Sándorné (Pénzügyi Bizottság Elnöke): A Bizottság az előterjesztést megtárgyalta, és azt elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Rác Ferenc (képviselő): Észrevételezte, hogy „TOP-1.4.1-15 című konstrukcióban a pályázat már benyújtásra került, ezért a határozatban erről ennek megfelelően külön kellene rendelkezni.

Ezt követően a Polgármester az elhangzott javaslat szerint szavazásra bocsátotta a határozat-tervezetet, s a szavazás után megállapította, hogy a *Képviselő-testület 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő döntést hozta:*

NYÍRMEGGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

35/2015. (V. 31.)

önkormányzati határozata

2014-2020. programozási időszakban a Terület-és Településfejlesztési Operatív Program forráskeretéből megvalósítani kívánt projektek meghatározásáról.

A Képviselő-testület:

- 1) megtárgyalta a Terület-és Településfejlesztési Operatív Program forráskeretéből megvalósítani kívánt pályázatok benyújtásáról szóló előterjesztést és az alapján **döntött** arról, hogy:
  - a) „TOP-3.2.1-15 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése”,
  - b) „TOP-2.1.3-15 Települési környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztések”című konstrukciókban – melyeknél a pályázatok megvalósítása nem igényel saját erőt – **pályázatot nyújt be.**
- 2) **megbízta** a Polgármestert a pályázatok előkészítésével és benyújtásával, valamint egyidejűleg **felhatalmazta** arra, hogy a szükséges nyilatkozatokat tegye, valamint a továbbiakban is teljes jogkörrel eljárjon a pályázatok ügyében, ide értve annak megvalósítását és elszámolását is.

Felelős: Polgármester

Határidő: a pályázati kiírások szerint.

- 3) **tudomásul vette és elfogadta**, hogy az Önkormányzat nevében a Polgármester határidőre pályázatot nyújtott be a „TOP-1.4.1-15 A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével” című konstrukcióban, melynél a pályázat megvalósítása szintén nem igényel saját erőt.

A határozatot kapják:

- 1) Polgármester. Jegyző (helyben)
- 2) Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Ügyintézője (helyben)
- 3) Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás (székhelyén)
- 4) Magyar Államkincstár (székhelyén)

-----

6. tsp. Előterjesztés önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására irányuló pályázat benyújtására.

Előadó: Polgármester

A Polgármester felkérte Gellén Lászlót, hogy ismertesse a felújítandó területet.

Gellén László (önkormányzati műszaki ügyintéző): Elmondta, hogy a felújítandó területet a Petőfi Sándor utca lenne.

Balogh Sándorné (képviselő): Javasolta, hogy a Petőfi Sándor utca és az Akácfa utca közötti szakaszt is tegyék bele a pályázatba.

Szondi Csaba (alpolgármester): Balogh Sándorné javaslatára válaszolva elmondta, hogy sajnos nincs rá mód, mivel csak már meglévő útburkolatot lehet felújítani, olyat, amin nincs burkolat, nem lehet betenni a pályázatba.

Ezt követően a Polgármester szavazásra bocsátotta a határozat-tervezetet, s a szavazás után megállapította, hogy *a Képviselő-testület 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő döntést hozta:*

NYÍRMEGGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

36/2016. (V. 31.)

önkormányzati határozata

önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására irányuló pályázat benyújtásáról.

A Képviselő-testület:

megtárgyalta az önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására irányuló pályázat benyújtásáról szóló előterjesztést és az alapján **döntött** arról, hogy:

- 1) Nyírmeggyes Község Önkormányzata részéről az önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására vonatkozó pályázati kiírásban „*Belterületi utak, járdák, hidak felújítása*” címmel közzétett c) jelű pályázati al célra **pályázatot** (a továbbiakban: **Pályázat**) **nyújt be** a Petőfi utca (hrsz.: 679) felújítása érdekében.
- 2) megállapította, hogy a Pályázat megvalósításához a fejlesztés összköltsége (ÁFA-val 14.999.460,- Ft) 15 %-ának **megfelelő saját erő szükséges**, mivel az Önkormányzat esetében a támogatás maximális mértéke a fejlesztési költség 85 %-a.
- 3) a 2) pont szerinti **saját erőt** – a Pályázat megvalósításának éve szerinti önkormányzati költségvetése terhére – **biztosítja**.

4) **megbízta** a Polgármestert a Pályázat benyújtásával és egyidejűleg **felhatalmazta** arra, hogy a szükséges nyilatkozatokat megtegye, valamint a továbbiakban is teljes jogkörrel eljárjon a Pályázat ügyében, ide értve annak megvalósítását és elszámolását is.

Felelős: Polgármester

Határidő: a Pályázat benyújtására 2016. június 2.

A határozatot kapiák:

- 1) Polgármester, Jegyző (helyben)
- 2) Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Ügyintézője (helyben)
- 3) Önkormányzat Műszaki Ügyintézője (helyben)
- 4) Magyar Államkincstár (székhelyén)

-----

7. tsp. Előterjesztés Szatmári Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás Ivóvízminőség-javító beruházás tárgyú KEOP-1.3.0./2F/09-2010-0019 azonosító számú projektjére vonatkozóan a LOCAL AGENDA 21 Fenntartható Fejlődés Helyi Programja elfogadására.

Előadó: Polgármester

A Polgármester felkérte a Pénzügyi Bizottság Elnökét, hogy ismertesse a Bizottság véleményét.

Balogh Sándorné (Pénzügyi Bizottság Elnöke): A Bizottság az előterjesztést megtárgyalta, és azt elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Kérdés-észrevétel nem volt.

Ezt követően a Polgármester szavazásra bocsátotta a határozat-tervezetet, s a szavazás után megállapította, hogy *a Képviselő-testület vita nélkül – 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül – a következő döntést hozta:*

NYÍRMEGGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

37/2016. (V. 31.)

önkormányzati határozata

Szatmári Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás Ivóvízminőség-javító beruházás tárgyú KEOP-1.3.0./2F/09-2010-0019 azonosító számú projektjére vonatkozóan a LOCAL AGENDA 21 Fenntartható Fejlődés Helyi Programja elfogadásáról.

A Képviselő-testület:

- 1) a „Szatmári Ivóvízminőség-javító beruházása” tárgyú KEOP-1.3.0/2F/09-2010-0019 azonosító számú projekt vonatkozásában **elfogadja** Szatmári Ivóvízminőség-javító beruházása” tárgyú KEOP-1.3.0/2F/09-2010-0019 azonosító számú projektre vonatkozó **„LOCAL AGENDA 21 - Fenntartható Fejlődés Helyi Programja”-t**, s ezzel megerősíti a Szatmári Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa által 12/2015(X.7) TT számon elfogadott azonos tárgyban hozott határozatát.
- 2) az elfogadott program hatályát Nyírmeggyes Község Önkormányzat illetékességi területére **állapítja meg**.

A határozatot kapják:

- 1) Polgármester, Jegyző (helyben)
- 2) Önkormányzat Műszaki Ügyintézője (helyben)
- 3) Szatmári Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás (székhelyén)

-----

8. tsp. Előterjesztés Gergely József személyi térítési díjhátralékára vonatkozó fizetési könnyítések visszavonására.

Előadó: Polgármester

A Polgármester felkérte a Pénzügyi, valamint a Szociális, Oktatási, Egészségügyi- és Sport Bizottság Elnökét, hogy ismertessék a bizottságok véleményét.

Balogh Sándorné (Pénzügyi Bizottság Elnöke, valamint a Szociális, Oktatási, Egészségügyi- és Sportbizottság Levezető Elnöke): Előadta, hogy minkét bizottság az előterjesztést megtárgyalta, és azt elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Dr. Gergely Miklós (képviselő): Javasolta, hogy ne kerüljön visszavonásra a 75%-os térítési díj elengedése, mivel sikerült megszerezni Gergely József fiainak a telefonszámát, és azt javasolja, hogy fel kell venni velük a kapcsolatot és tisztázni kell, hogy megfizetik-e a térítési díjat.

Balogh Sándorné (képviselő): Előadta, hogy szerinte sem kellene visszavonni az elengedést, mert már így is terheli a jövedelmét letiltás.

Ezt követően a Polgármester a javaslatoknak megfelelően szavazásra bocsátotta a határozat-tervezetet, s a szavazás után a Polgármester megállapította, hogy a *Képviselő-testület 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő döntést hozta:*

NYÍRMEGGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

38/2016. (V. 31.)

önkormányzati határozata

Gergely József személyi térítési díjhátralékára vonatkozó fizetési könnyítés visszavonásáról.

A Képviselő-testület:

- 1) **megtárgyalta Gergely József** (sz.: Szamosszeg, 1954. 03. 17.; an.: Szász Ilona) 4722 Nyírmeggyes Dózsa György utca 91. szám alatti lakos (a továbbiakban: **Kérelmező**) személyi térítési díjhátralékának 83/2015. (XI. 27.) önkormányzati határozattal (a továbbiakban: **Határozat**) biztosított fizetési könnyítések visszavonására vonatkozó előterjesztést.
- 2) az előterjesztés alapján jelenleg a biztosított fizetési könnyítéseket nem vonta vissza, ugyanakkor **megbízta** a Polgármestert azzal, hogy mielőbb vizsgálja meg, hogy az Szt. 114. § (2) bekezdésére tekintettel ténylegesen van-e a Kérelmező esetében más személy, aki a díjfizetésre kötelezhető lenne.

Felelős: Polgármester

Határidő: 2016. június 30.

A határozatot kapiják:

- 1) Polgármester, Jegyző (helyben)
- 2) Gergely József (4722 Nyírmeggyes, Dózsa Gy. u. 91.)
- 3) Szociális segítő (helyben)
- 4) Élelmezésvezető (helyben)
- 5) Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Ügyintézője (helyben)

-----

9. tsp. Tájékoztató a Meggyfesztivál előkészületének jelenlegi helyzetéről. (szóbeli)

Szondi Csaba (alpolgármester): Tájékoztatta a testületet arról, hogy megalakult a Meggyfesztivál szervezői bizottsága 14 fővel. Meghatározták a felelősöket, azaz hogy kinek, miért kell felelnie. Nagyvonalakban ismertette a nap főbb pontjait, valamint a fellépőket. *(Soós Fecó és Hencsi mulatós zene, Indiánok, Flórián Band együttes, Kiscipő, Alacart, Vouge Modellügynökség, és Varga József az esti zenét szolgáltató. Aranyeső népdalkör, citera zenekar stb.)*

A Képviselő-testület a tájékoztatást tudomásul vette.

A Polgármester megköszönte a résztvevők együttműködését, majd a Képviselőtestület ülését 18 óra 05 perckor bezárta.

km. az 1. oldalon

Szőkéné Vadon Edit
polgármester

Lipták József
jegyző

Nyírmeggyes Község Önkormányzat Jegyzője

4722 Nyírmeggyes, Petőfi S. u. 6.

Tel.: (06) 44-409-850; E-mail: jegyzo@nyirmeggyei.hu

Ügyirat száma: 111-5/2016.

Czine Éva
Készítette: Czine Éva
köztisztviselő

B E S Z Á M O L Ó

– a Képviselő-testülethez –

az Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló 2015. évre vonatkozó átfogó értékeléshez.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: **Gyvt.**) 96. § (6) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden évben külön jogszabályban meghatározott tartalommal átfogó értékelést készít, amelyet a **Képviselő-testület megtárgyal.**

„(6) A települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet .....”

A 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Gyer.**) 10. számú mellékletében előírt tartalommal kell az értékelést elkészíteni.

A Gyvt. 94. § határozza meg a települési önkormányzatok feladatait (pl.: a gyermekek védelme helyi rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése; stb.)

Ezek figyelembe vételével elkészítettük az Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2015. évi átfogó értékelését, melyet az előterjesztés 1. számú melléklete tartalmaz.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy előterjesztésemet vitassa meg és az átfogó értékelést fogadja el.

Nyírmeggyes, 2016. május 20.

Lipták József
jegyző

Mellékletek:

- **1. számú melléklet** 1 db - Átfogó értékelés (12 oldal)
- **2. számú melléklet** 1 db - Határozat-tervezet (1 oldal)

1. számú melléklet a ...../2016. számú előterjesztéshez.

Nyírmeggyes Község Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2015. évre vonatkozó átfogó értékelése

(a Gyer. 10. mellékletének I. pontja szerint, pontonként az ott szereplő jelölést követve!)

1.) A település demográfiai mutatói, 0-18. éves korosztály adatai:

A gyermekek korosztály szerinti megoszlása 2015. évben (fő):

A lakónépesség száma **2707 fő**, melyből a kiskorúak száma **442 fő**, tehát az összlakossághoz viszonyítva a kiskorúak aránya **16,32 %**, melynek korcsoportonkénti megoszlását a következő diagram mutatja:

Született gyermekek száma:

Évek:	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
	21	11	12	20	21

2.) Az Önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

a.) Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma (2015-ben átlagosan):

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: **Gyvt.**) alapján a gyermekek védelme alatt a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői, vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenységet értjük.

A települési önkormányzat feladatai: a pénzbeli és természetbeni ellátások közül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, az önkormányzati segély, a gyermek családba fogadó gyámjaul kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátása és az óvodáztatási támogatás (utóbbi a 2015. év folyamán megszűnt). A személyes

gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások tekintetében a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátásának és átmeneti gondozásának biztosítása.

A kedvezményre jogosult gyermekek főként a 14 év alatti korosztályból és elsősorban a két- és többgyermekes családokból kerülnek ki. Ezekben a családokban többnyire aktív korúak ellátásából, vagy közfoglalkoztatásból származó jövedelemmel rendelkező szülők élnek. Általános tapasztalat továbbá, hogy ha egy családban két gyermeket nevelnek, és mindkét szülő – akár csak minimálbérért is – dolgozik, akkor az egy főre eső jövedelem meghaladja a törvényben előírt összeget, s kedvezményre nem szereznek jogosultságot. Az elutasított kérelmek okát leginkább ez jellemezte. A kedvezményhez évente kétszer alanyi jogú ellátás is kapcsolódik, mely a következő módon alakult:

	Támogatásban részesültek száma (fő)		Támogatásban részesítettek	Kifizetett összeg (e Ft)
	kiskorú	nagykorú		
Augusztus hó	196	27	223	1 293
November hó	178	28	206	1 194

A támogatásban részesülők száma 2015. december 31-én: **203 fő** volt. Az így biztosított összeg: **2.488.000,- Ft** volt.

2013-ban változott a hátrányos helyzet és a halmozottan hátrányos helyzet fogalma. Az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, akinek esetében a Gyvt.-ben foglalt három körülmény közül (*alacsony iskolai végzettség, alacsony foglalkoztatottság, elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmény*) kettő fennáll, az halmozottan hátrányos helyzetű, ha csak egy körülmény áll fenn, akkor hátrányos helyzetű.

A hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzet igazolására 2015-ben egyre nagyobb arányban került sor. Főként ösztöndíj lehetőség, kollégiumi elhelyezés céljából nyújtották be kérelmüket az arra jogosultak.

Településünkön a hátrányos helyzetű gyermekek száma 64 fő, ebből 35 fő 0-13 év közötti, 29 fő 14 év fölötti. A megállapítás a szülő (gyám) 49 fő esetében alacsony iskolai végzettsége miatt történt, míg 15 fő esetében a szülő alacsony foglalkoztatottsága miatt.

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 56 fő, ebből 26 fő 0-13 év közötti, 30 fő 14 év feletti, megállapítására 51 fő esetében a szülő alacsony iskolai végzettsége és alacsony foglalkoztatása miatt került sor, 5 fő esetében pedig a szülők alacsony iskolai végzettsége és elégtelen lakókörnyezete, lakáskörülményei miatt.

A jogszabályi tartalom változása miatt csökkent a hátrányos helyzetűek száma pusztán azért, mert nem minden rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő minősül hátrányos helyzetűnek.

A gyermek családba fogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátása:

Erre a pénzbeli ellátásra a Gyvt. rendelkezései szerint az jogosult, aki - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozója.

Ilyen típusú támogatás megállapítására – az arra való jogosultság hiánya miatt – 2015-ben nem került sor.

Óvodáztatási támogatás:

A települési önkormányzat jegyzője a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek szülője részére, aki a gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodott a gyermek rendszeres óvodába járásáról - első alkalommal a gyermek óvodai beíratását követően - pénzbeli támogatást folyósított. Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapítására irányuló kérelmet a szülő legfeljebb annak az óvodai nevelési évnél a kezdetéig terjeszthette elő, amelyben a gyermeke az ötödik életévét betöltötte. A Gyvt. rendelkezéseinek változása – az óvodáztatási támogatás és a halmozottan hátrányos helyzet megállapításának esetében – arra irányult, hogy e támogatási forma a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél korábbi életkorban történő rendszeres óvodába járását segítse elő. A támogatás első alkalommal folyósított összege gyermekenként 20.000 Ft, majd az óvodai nevelési jogviszony fennállása alatt, a jogszabályban meghatározott feltételek teljesülése esetén gyermekenként 10.000 Ft volt. A támogatást, melyet teljes mértékben a központi költségvetés finanszírozott, a tárgyév június és december hónapjában biztosítottuk a jogosult számára.

2015. szeptember 1. napjától a Gyvt. módosítása megszüntette ezt a támogatási formát, mivel 2015. szeptember 1. napjától a jogszabály szerinti – a gyermekek 3 éves korában beálló – kötelező óvodáztatás lépett hatályba.

Óvodáztatási támogatásban részesülők átlagos száma első alkalommal **3 fő** volt, a részükre kifizetett összeg: **60.000,- Ft**, további alkalommal **10 fő** volt, a részükre kifizetett összeg: **100.000,- Ft**. Az így biztosított összeg együttesen: **160.000,- Ft** volt. 15 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kérelmező kérelmét utasítottuk el, melynek oka az volt, hogy az egy főre eső jövedelem meghaladta a Gyvt.-ben előírt jövedelemhatárt.

Települési támogatás:

A szociális ellátórendszer 2015. március 01. napján bekövetkezett átalakításával a gyermek(ek) fogadásának elősegítéséhez, iskoláztatáshoz kapcsolódó kiadások enyhítése céljából újabb támogatási formaként megjelent a rendkívüli települési támogatás.

Nyírmeggyes Község Önkormányzatának 6/2015. évi (II. 27.) önkormányzati rendelete alapján települési támogatás keretében tanévkezdési támogatást nyújtott az iskoláztatás miatt jelentősen megnövekedett anyagi terhek viselésének megkönnyítése céljából.

Ezen a jogcímen **támogatás akkor kerülhetett megállapításra**, ha:

- igazolt az általános,- vagy középiskolai tanulói jogviszony, vagy aktív (*nem szünetelő*) felsőoktatási hallgatói jogviszony fennállása;
- a kérelmező törvényes képviselőjén túl az oktatásban részt vevő támogatandó gyermek is Nyírmeggyes településen rendelkezik bejelentett lakcímű lakóhellyel (*korábbi állandó lakcím*), és életvitelszerűen a településen is laknak;
- az érintett gyermek családjában az egy főre számított havi jövedelem a nyugdíjminimum **400** (négy száz) %-át nem haladhatja meg (ez jelenleg: **114.000,- Ft**).

A beszámolási időszak alatt benyújtott kérelmek mindegyike megfelelt az előírt feltételeknek, elutasításra nem került sor, így **238 gyermek részesült** a támogatásban 5.000,- Ft/fő összegben.

Az erre fordított összeg összesen: 1.190.000,- Ft volt.

b.) Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok:

A fenti ellátások mellett Nyírmeggyes Község Önkormányzata az alábbi ellátásokat biztosította:

Ingyenes nyári gyermekétkeztetés: 2015-ben nyári gyermekétkeztetés jogcímen 44 napon át támogatásban részesült iskolások és óvodás gyermekek száma összesen: 127 fő, a felhasznált összeg 2.402.840,- Ft volt.

Az Önkormányzat 5 tanuló **Arany János Tehetséggondozó Programban** való részvételének támogatásával járult hozzá a gyermekek továbbtanulásához, 276.000,- Ft összegben.

Bursa Hungarica: A Képviselő-testület 2015-ben is úgy döntött, hogy csatlakozik a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez. 2015. november 9. napjáig, a megadott határidőig összesen 25 kérelem érkezett, ebből 16 „A” típusú és 9 „B” típusú volt. Minden pályázat támogatásban részesült. (Az „A” típusú pályázatnál 2016. évben 10 hónapra szól a támogatás, így a támogatás összege: 800.000,- Ft. A „B” típusú pályázóknál a támogatást 2016. szeptemberétől kell folyósítani három tanéven keresztül 10-10 hónapra. A 2016. költségvetési évben az „A” és „B” típusú pályázók számára a támogatás összesen: 1.025.000,- Ft.)

c.) Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, a kedvezményben részesülőkre vonatkozó adatok:

Településünkön a gyermekétkeztetést az Önkormányzat Konyhája látja el. A Gyvt. erre az ellátásra vonatkozó rendelkezései 2015-ben három alkalommal változtak. A 2015/2016-os tanév/nevelési év megkezdésekor hatályos 151. § (5) bekezdése értelmében a gyermekétkeztetés során:

„...az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani (a továbbiakban: ingyenes étkezés)

- a) a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek után, ha
- aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át, vagy
- ae) nevelésbe vették;
- b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha
- ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- bb) nevelésbe vették;
- c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek után, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben helyeztek el;
- d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha
- da) nevelésbe vették, vagy
- db) utógondozói ellátásban részesül.”

„(5a) A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 50%-át normatív kedvezményként kell biztosítani (a továbbiakban: kedvezményes étkezés)

- a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (5) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes étkezésben;
- c) az (5) bekezdés b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek után, feltéve, hogy az (5) bekezdés b)-d) pontja alapján a gyermek nem részesül ingyenes étkezésben.

(5b) Az ingyenes vagy kedvezményes étkezés jogosultsági feltételeinek fennállását a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló kormányrendeletben foglaltak szerint kell igazolni.

(6) A normatív kedvezmény csak egy jogcímen vehető igénybe.”

A 2015. évi kedvezményes gyermekétkeztetésben részesülők létszáma:

Térítés mértéke	Kedvezményben részesülők száma (fő)		
	Óvoda	Általános Iskola (napközi, menza)	Összesen
100%-os térítési díjkedvezménnyel étkezők	81	189	270
50%-os térítési díjkedvezménnyel étkezők	-	27	27
Az étkezésért teljes díjat fizetők	9	78	87

Összesen	90	294	384
----------	----	-----	-----

3.) Az Önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

Gyermekek napközbeni ellátása:

Az Önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások közül a gyermekek napközbeni ellátását a köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény hatálya alá tartozó **óvodában és általános iskolában biztosítja.**

A Gyvt. 41. § (1) bekezdése értelmében azoknak a gyermekeknek a részére kell megszervezni a gyermekek napközbeni ellátásaként az életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást, étkeztetést, akik családban élnek, de akiknek szülei, nevelői, gondozói, a munkavégzésük, a munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt a napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik.

Ezen ellátás intézményi formája jelenleg a Nyírmeggyes-Tiborszállás ÁMK keretében működő „Nyitnikék Óvoda”, valamint a Nyírmeggyesi Arany János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola.

A **0-3 éves korú** gyermekek napközbeni ellátása külön nem biztosított helyileg. A településen jelenleg nincs bölcsőde, s nem működik családi napközi sem. A Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás keretében nyílik lehetőség – nem helyben – a bölcsődei ellátás igénybevételére.

Így az említett korosztályon belül csak a 2,5 évet betöltött gyermekek óvodai felvételére kerülhet sor, feltéve, hogy teljesülnek annak jogszabályi feltételei. Ilyen (2,5-3 év közötti) gyermek óvodai elhelyezésére az összes 0-3 éves korúak közül a következő számban került csak sor Nyírmeggyesen: 0-3 éves korú 72 gyermekből 11 fő.

Az Önkormányzat 2016. évben – megfelelő pályázati támogatás esetén, az óvodához kapcsolódóan – tervezi az un. mini bölcsőde kialakítását.

Átmeneti gondozás:

A gyermekek átmeneti gondozását (Gyvt. 45. §) a szülői felügyeletet gyakorló szülő kérelmére ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással biztosítani, ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatás miatt a gyermek nevelését a családban megoldani nem tudja.

2015-ben a gyermekek átmeneti gondozására irányuló ellátandó feladat nem volt.

Gyermekjóléti szolgáltatás:

2008. január 01. napjától Nyírmeggyes településen a Család és Gyermekjóléti Szolgálat biztosítása a Gyvt.-ben foglaltaknak megfelelően társulási formában valósul meg. Az Intézmény fenntartója a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat célja, hogy a Gyvt. 39-40. §-ban foglalt gyermekjóléti feladatok ellátása biztosított legyen. E szolgáltató tevékenység arra hivatott, hogy a gyermek jólétét, azaz a gyermek testi, értelmi, érzelmi, és erkölcsi fejlődését, személyi, vagyoni és egyéb jogainak biztosítását előmozdítsa. A célok eléréséhez, a veszélyeztetettség megelőzése érdekében a Család és Gyermekjóléti Szolgálat a Gyvt. 17. §-ában foglaltaknak megfelelően észlelő és jelzőrendszert működtet.

A gyermekjóléti szolgáltatás alapvető prevenciós feladata az észlelő- jelzőrendszer működésének biztosítása, mely lehetővé teszi mindazoknak a szakembereknek az együttműködését, akik bárhol, bármilyen formában kapcsolatba kerülnek a gyermekekkel. Szervező, koordináló tevékenységgel teszi lehetővé a team munka kialakulását és működését. Ennek célja, hogy a különböző szakemberek a segítő tevékenység során, a maguk területén ellátva feladataikat, egymással konzultálva, egymás munkáját megismerve, támogatva és azt kiegészítve dolgozzanak a közös cél érdekében.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa jelenleg Filepné Bíró Anita, aki szakirányú felsőfokú végzettséggel (szociális munkás) rendelkezik. A Szolgálat jól megközelíthető. A közelben vannak az oktatási, nevelési intézmények, az orvosi rendelő és a Polgármesteri Hivatal. A Szolgálat irodájában a személyes segítő munka követelményei a 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben foglaltak megfelelően biztosítva vannak.

A családsegítő alapvető feladata: a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetésének elősegítése, javaslatétel gyermekvédelmi gondoskodás alkalmazására, a védelemben vételhez kapcsolódó szolgáltatási feladatok, a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, illetve utógondozása, a helyettes szülői hálózat szervezése, prevenció, az észlelő- és jelzőrendszer működésének biztosítása.

Az észlelő és jelzőrendszer lehetővé teszi a családokat, gyermekeket veszélyeztető okok feltárását, valamint a veszélyeztetettség időben történő felismerését. Figyelemmel kíséri a lakosság életkörülményeit és szociális helyzetét, alap- és szociális ellátások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét. Az észlelő és jelzőrendszer alapvető feladata az észlelés, és a jelzés, vagyis segítség kérése a probléma megoldására. A jól működő jelzőrendszer alapvetően a hatékony információcseréből indul ki – tudja, hogy mikor, hogyan és milyen információval jelezzen, illetve észleli a jelzésének hatását azáltal, hogy a Család és Gyermekjóléti Szolgálat érdemben reagál a jelzésre.

A jelzőrendszeri tagok alapvető feladata az, hogy a gyermeket érintő, veszélyeztető probléma észlelésekor a saját szakmai eszköztárukat mozgósítva avatkozzanak be, saját szakterületük szabályait és a gyermek legjobb érdekét szem előtt tartva. Amennyiben olyan, a gyermeket veszélyeztető problémát észlelnek, mely megoldásában nem kompetensek, haladéktalanul jeleznie kell a Család és Gyermekjóléti Szolgálat felé, akkor is, ha annak csak gyanúja áll fenn.

A jelzőrendszer tagjai: háziorvos, védőnő, nevelési, oktatási intézmények, nevelési tanácsadó, rendőrség, ügyészség, bíróság, menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása, társadalmi szervezetek, egyházak alapítványok.

Megnevezés	Küldött jelzések száma
Egészségügyi Szolgáltató	-
ebből védőnői jelzés	2
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	-
Napközbeni gyermek ellátást nyújtók	2
Átmeneti gondozást biztosítók	-
Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	-
Közoktatási intézmény	4
Rendőrség	-
Ügyészség, bíróság	-
Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	-
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	-
Állampolgár	2
Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	-
Munkaügyi hatóság	-
Összesen	10

A településen nagyon jó kapcsolat alakult ki a védőnővel, a jelzés-visszajelzés oda-vissza működik szóban és írásban egyaránt. A jelzőrendszer első lépcsőjét ő alkotja, ugyanis ő találkozik először a kisgyermek körül kialakult problémával. A jelzései kapcsán közösen látogatják a családokat, így még a probléma elmélyülése előtt a látókörbé kerülnek a gyermekek. A Család és Gyermekegészségügyi Szolgálat és a védőnői szolgálat szorosan együttműködve, egymás munkáját segítve működik közre a veszélyeztetettség megelőzéséért.

A jelzőrendszer második lépése az óvoda, ami a gyermekvédelem egyik legfontosabb jelzőrendszere, hiszen a gyermekek minden problémája itt érzékelhető legjobban, mert a gyermekek „a családból először kikerülve” itt töltik a nap legnagyobb részét. Az óvoda beszámolója alapján a legnagyobb problémát a higiéniai problémák, ápolatlanság és a fejtevésség okozza.

Válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása: 2015-ben 2 fő szociális válsághelyzetben lévő várandós anyuka került gondozásba. A gondozás eredményes volt, ezért nem volt szükség a Gyámhatóság bevonására.

Családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása: 2015-ben ilyen ellátandó feladat nem történt.

A 2015-ös évben un. Esetkonferencia megszervezésére 7 esetben került sor.

	Megnevezés	Gondozott gyermekek száma	Gondozott családok száma
	Gondozási esetek összesen	39	23
E	Alapellátásban történő	24	15

B B Ö L	gondozás		
	Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya	2	2
	Magántanuló	-	-
	Védelembe vétel (ebből 1 gyerek esetében 50 órát meghaladó iskolai hiányzás miatt az iskolai támogatás szüneteltetésére került sor 3 hónapra)	13	6
	Utógondozás	-	-
	Átmeneti nevelt gyermekek	-	-

A gyermekjóléti szolgáltatást végző családsegítő 2015. évben **24 főt gondozott alapellátásban**. Eredményesség miatt 3 alapellátás megszűnt, 2 védelembe vétel szintén megszűnt, 1 nagykorúvá válás miatt 1 eredményesség miatt.

A veszélyeztetettség kialakulásában 2015-ben az anyagi és környezeti okok szerepeltek a legnagyobb számban. Környezeti okok a gyermeket gondozó szülők nevelési tevékenységében felmerülő negatívumok: elhanyagolás, szülők közötti konfliktus, mentálhigiénés problémák, kapcsolattartási problémák, szülők életmódja, munkanélküliség.

A magatartási okok a gyermekek magatartására vonatkoznak, pl.: igazolatlan hiányzás az iskolából, tanulási problémák, agresszivitás, csavargás, stb.

Nyírmeggyesen a forgalmi napló adatai alapján a gyermekjóléti szakmai tevékenységének esetszáma évről évre emelkedik, mely magába foglalja a segítő beszélgetéseket, családlátogatásokat, szakmaközi beszélgetéseket, esetkonferenciát, tanácsadást információnyújtást, valamint a hivatalos ügyintézésben való közreműködést.

2015-ben 1234 fő kért segítséget a forgalmi napló szerint.

<i>Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenysége</i>		<i>2015. évben</i>
Információnyújtás		1033
Tanácsadás		698
Segítő beszélgetés		951
Hivatalos ügyekben való közreműködés		315
Családlátogatás		185
Közvetítés más szolgáltatásba		33
Esetmegbeszélések		13
ebből szakmaközi		6
Esetkonferencia		7
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel		3
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvételek	átmeneti nevelés	-
	védelembe vétel	3
Környezettanulmány készítés		34
Mátészalkai Járási Gyámhatóság részére		13
Adományozás		94

A gyermekjóléti szolgáltatás gondozási eseteinek egy jelentős része a jelzőrendszer tagjai által jelzett esetekből tevődik össze, amely azt is mutatja, hogy **elengedhetetlenül fontos az együttműködés.**

Az információ-nyújtások, a hivatalos ügyek intézése, valamint a tanácsadások azok az ellátási formák, amelyek leginkább szükségesek a gyermekkel való foglalkozás terén.

A szolgálattal kapcsolatba kerülő családok legnagyobb része rossz szociális körülmények között él, többféle problémával küzd

Családlátogatás:

2015-ben 185 alkalommal történt családlátogatás.

A Családlátogatás lehetőséget kínál a gyermek és felnőtt magatartásának, viselkedésének megfigyelésére családi közegben, az otthon légkörének megtapasztalására. A gyermek helyének, családtagok szerepvállalásának közvetlen érzékelésére, valamint a feszültséget okozó tényezők és családi kötődések megfigyelésére.

A gyermekjóléti szolgáltatással kapcsolatban 2015. évre vonatkozó elképzelések:

- Szükséges a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek további feltérképezése, a számukra nyújtandó segítség formáinak kidolgozása, hatékonyra tétele.
- Szükséges a prevencióra, a megelőzésre még nagyobb hangsúlyt fektetni, hogy a problémák még csak fel sem merülhessenek, vagy még a csírájában elfojtásra kerülhessenek.
- Életvezetési, gyermeknevelési, családtervezési, mentálhigiénés, jogi, egészségügyi, pszicho-pedagógiai tanácsadás esetleg pályázat útján való megszervezése, továbbá az ehhez való hozzájárulás elősegítése.
- Válsághelyzetben élő várandós anyákra való fokozottabb odafigyelés
- Városi Rendőrséggel való közös programok szervezése
- A Szolgálat naprakészességét szakmai folyóiratok előfizetésével erősíteni
- Részt venni a Magyar Vöröskereszt munkájában, a véradás hírének széles körben történő terjesztésében, szervezésében.
- Jelzőrendszeri tagok tanfolyamainak, képzéseinek finanszírozásának támogatása

4.) A jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések: -----

5.) A jegyzői gyámhatósági intézkedésekre vonatkozó adatokon kívül a városi gyámhivatal hatósági intézkedéseire, feladataira vonatkozó adatok: -----

(Megjegyzés: a Gyer 10. melléklet 4.)-5.) pontjai hatályon kívül lettek helyezve, így azokat már nem kell értékelni!)

6.) A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

A 2015. évben ilyen szakmai vizsgálat nem történt.

7.) Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

Célunk a gyermekek veszélyeztetettségét előidéző, helyzetüket súlyosbító körülmények még hatékonyabb feltárása és lehetőség szerint azok megszüntetése, de legalábbis hatásuk mérséklése.

Szükséges a Gyermekjóléti Szolgálat további erősítése, tárgyi és szakmai jellegű segítése, valamint a pénzbeli és természetbeni ellátások pénzügyi fedezetének további biztosítása. Gondoskodni kell a személyes gondoskodás különböző formáit nyújtó intézmények működési feltételeinek biztosításáról (*mini bölcsőde kialakítása*).

8.) A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

A Gyermekjóléti Szolgálat a településen körzeti megbízotti feladatokat teljesítő rendőrséggel együttműködési megállapodás keretében, közös erővel próbálja visszaszorítani a fiatalkorú bűnelkövetők számát.

A Mátészalka Városi Rendőrséggel folytat közös programot a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, melynek célja, hogy a község ifjúságát közös erővel próbálják meg a helyes társadalmi normák és a viselkedés követőjévé tenni. Havonta egyszer végigjárják Nyírmeggyes szórakozóhelyeit, éjjel 22,00-tól hajnal 1,00 óráig, és próbálják felderíteni a 14 év alatti és a 14-18 év közötti fiatalokat, akik alkoholt esetlegesen kábítószerrel fogyasztanak. Ezen razziákon 2015-ben nyírmeggyesi fiatalok közül 3 fő került igazoltatásra. Az érintettek szüleivel elbeszélgetésre kerül sor, amennyiben ez nem vezet eredményre, a fiatalkorút alapellátásban gondozásba veszik.

A településen az Önkormányzat által 2015. évben kiépített térfelügyelő kamerarendszer visszatartó hatása érezhető a fiatalság körében is.

9.) A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.)

A 2015. évben (és jelenleg is) a civil szervezetek közül a Polgárőr Egyesület rendezvények biztosításában, a település rendjének fenntartásában napi szinten működik közre.

2015. május 05-én a Mátészalkai Rendőrkapitányságtól Szabóné Farkas Tünde előadásával az Általános Iskola 5-8.-os diákjai körében bűnmegelőzési előadást szerveztek, melyen a következő témák voltak: általános tájékoztatás, iskolai erőszak, továbbtanulás miatt az őket érintő veszélyek a vonaton, buszon, kollégiumban. Továbbá szó volt még az internet veszélyeiről.

2015. 06. 22. – 06. 26. között a nyírmeggyesi általános iskolás gyermekek részére bűnmegelőzéssel egybekötött volt. A résztvevők száma változó volt, általában 30-35 fő. Minden nap voltak szakemberek, akik 1-2 órában előadást tartottak. A Mátészalkai Vöröskereszt a gyermekeket érintő aktuális dolgokról *(többek között a seb, horzsolás ellátásáról, valamint az újraélesztést is gyakorolták, stb.)* tartott előadást. A tábor során a Rendőrségtől is részt vettek két napon át. Ők a helyes közlekedésről, kisebb-nagyobb bűncselekmények elkövetésének következményeiről tartottak előadást. Az ÁNTSZ előadása a drogról, cigarettáról és az alkohol veszélyeiről szólt. Az Önkormányzat a tábor anyagilag támogatta. Önkéntes segítők voltak a Helyi Ifjúsági Egyesület tagjai.

2015. 10. 20. napján a Mátészalkai Szatmári Egyesített Szociális Intézmények családgondozói tartottak az általános Iskolások 1-8. osztályosai részére un „egészség délelőtt”-öt 8-12.óra között, ahol osztályonként 15 perces felvilágosítást kaptak a drogokról, szépségápolásról, egészséges táplálkozásról.

2015. 11. 09. napján a Mátészalkai Szatmári Egyesített Szociális Intézmények családgondozói tartottak az általános Iskolások 6-8. osztályosai részére *(külön fiúknak-lányoknak)* védekezés, fogamzásgátlás, abortusz, terhesség témában prevenció előadást.

2015. 11. 28-án a Család és Gyermejjóléti Szolgálat a Nyírmeggyesi Ifjúsági Egyesülettel és a helyi Művelődési ház és könyvtárral közösen mikulás játszóházat tartott. A gyerekekkel mikulás-, és karácsonyi díszeket készítettek. Az összejövetelt az Önkormányzat anyagilag támogatta.

2015. december 05-én a Család és Gyermejjóléti Szolgálat a Nyírmeggyesi Ifjúsági Egyesülettel közösen Mikulás szolgálatot tartott. A Mikulás és segítői házhoz vitték a csomagokat.

A Család és Gyermejjóléti Szolgálat a Református Egyházközség Bibliahét szervezésébe és a falusi karácsony szervezésbe is bekapcsolódott, ezzel is segítve az Önkormányzat munkáját.

Az Önkormányzat által szervezett majálison szintén részt vett a Szolgálat, ahol játszóház keretében szervez programot a gyermekeknek.

A Gyermejjóléti Szolgálat lakossági felajánlásokat folyamatosan fogad, melyet a lakosság körében a rászorult családoknak oszt ki. Ezen túl folyamatos és jó kapcsolatot ápol a Magyar Vöröskereszttel.

Nyírmeggyes, 2016. május 20.

NYÍRMEGGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

.../2016. (.....)

önkormányzati határozata

az Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló 2015. évre vonatkozó átfogó értékelésről.

A Képviselő-testület:

„az Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló 2015. évi átfogó értékelés”-t

„A” változat:

– az előterjesztett formában és tartalommal – **elfogadta.**

„B” változat:

a következők figyelembe vételével **fogadta el:**

.....
.....

„C” változat:

nem fogadta el.

A határozatot kapják:

- 1) Polgármester, Jegyző (helyben)
- 2) Szatmári Egyesített Szociális Intézmények Társulása (székhelyén)
- 3) Gyermekjóléti Szolgálat Családgondozója (székhelyén)
- 4) Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámhivatali Osztálya (székhelyén)

Szőkéné Vadon Edit
polgármester

Lipták József
jegyző

NYÍRMEGGYES TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI

NONPROFIT KFT

4722. NYÍRMEGGYES, RÁKÓCZI ÚT 17.

ELŐTERJESZTÉS

NYÍRMEGGYES KÖZSÉG KÉPVISELŐ TESTÜLETÉHEZ

a Nyírmeggyes Településüzemeltetési Nonprofit Kft 2015 évi mérlegbeszámolójáról

Tisztelt Képviselő –Testület!

A Nyírmeggyes Településüzemeltetési Nonprofit Kft elkészítette a 2015.évre vonatkozó mérlegbeszámolóját, melynek jóváhagyása a Társaság Alapító Okirata szerint az Alapító jogköre.

A Társaság a 2015. üzleti évben minimális tevékenységet folytatott, legfontosabb feladata a TÁMOP-1.4.1-12/1 pályázati azonosító számú pályázat bonyolítása volt, melynek befejezésére 2015.03.17.-én került sor. A pályázat során 8 fő fiatal foglalkoztatására került sor.

A csökkent mértékű tevékenység következtében a kft árbevétel nem produkált, így ez nem teszi indokolttá a könyvvizsgáló alkalmazását.

A kft a **2015 évi mérlegének főösszege 5.101 eFt.**

Az Önkormányzattól kapott támogatás összege **2.700 eFt.**

02.02. 300 eFt

02.16. 50 eFt

03.04. 300 eFt

04.07. 300 eFt

04.14. 450 eFt

05.14 1.100 eFt

06.09. 200 eFt

Összesen: 2.700 eFt.

2015.01.01. Banki nyitó egyenleg: 357.154 Ft.

TÁMOP számláról átvezetés: 1.485 eFt.

Összes bevétel: 4.542.154 Ft.

Kiadások:	- Banki költségek:	82.433 Ft.
	- Bankkártya díj:	387 Ft.
	- Munkabér és járulékai:	2.545.191 Ft.
	- Táppénz hozzájár.:	7.056 Ft.
	- ÁFA befiz.:	85.000 Ft.
	- Elektronet éves díj:	70.855 Ft.
	- RLB-60 Bt. (könyvelő program):	17.780 Ft.

- Moszkvai iroda hátralék:	10.440 Ft.
- Cégbíróság:	15.000 Ft.
- Igazságügyi Minisztérium:	9.000 Ft.
- TÁMOP számlára utalás:	1.070.000 Ft.
- NETCOM (festékpátron):	51.600 Ft.
- Könyvelési díj:	275.000 Ft.
- Kamarai tagsági díj.:	5.000 Ft.

Összesen. 4.244.742 Ft.

2015.12.31. banki záró egyenleg: 297.412 Ft.

A mérleg szerinti eredmény **473 eFt**, mely valójában az elengedett kötelezettség eredménye.

A közhasznú tevékenység eredménye nulla, a kft társasági adófizetési kötelezettsége **53 ezer forint**.

A **tárgyi eszköz mérleg szerinti értéke 2.646 eFt**, mely teljes egészében a szennyvízberuházáshoz kapcsolódó kifizetés, melynek átadása az önkormányzat részére mind a mai napig nem történt meg.

A **követelések mérleg szerinti értéke 2.152 eFt**, ebből 1.678 eFt az Önkormányzat részére 2014 évben továbbszámlázott vízdíj, egyéb követelésként a Nav adófolyószámlával egyező 13 ezer forint szakképzési hozzájárulás túlfizetés és 461 ezer forint áfa követelés összegéből adódik.

A **pénzeszközök értéke: 303 ezer Ft**, mely 5 ezer Ft pénztár és 298 ezer banki egyenleg összegéből adódik.

A forrás oldal összetétele a következő képen alakul.

Sajáttőke: 2.892 ezer Ft, mely a Jegyzett tőke: 500 ezer Ft. Eredménytartalék: 1.919 ezer Ft és 473 ezer Ft mérleg szerinti eredményből tevődik össze.

A **rövid lejáratú kötelezettségek mérleg szerinti értéke 2.209 eFt**, mely a következő tételekből adódik:

- Szalka-Víz kft vízdíjtartozás 2.032 eFt
- 2015. december havi nettó bér és járulékai 124 ezer Ft
- 2015.évi eredmény utáni társasági adófizetési kötelezettség 53 e Ft

Kérem a Tisztelt Képviselő – Testületet, hogy a beszámolót a mellékelt határozat-tervezet szerint megtárgyalni és elfogadni szíveskedjen.

Nyírmeggyes, 2016. május 24.

**Nyírmeggyes Településüzemeltetési
Nonprofit Kft.**
4722 Nyírmeggyes, Rákóczi u. 17.
Adószám: 11715784-2-15
Bszlsz.: 11744041-20022813

Zentai Lászlóné
Zentai Lászlóné

ügyvezető

Nyírmeggyes Község Önkormányzata

Képviselő- Testületének

.../2016 (...) sz.

Határozat-tervezete

a Nyírmeggyes Településüzemeltetési Nonprofit Kft 2014 évi mérlegbeszámolójáról

A Képviselő- Testület

A Nyírmeggyes Településüzemeltetési Nonprofit Kft 2015 évre vonatkozó éves beszámolóját **5.101 eFt** mérleg főösszeggel és **473 eFt** mérleg eredménnyel, mely valójában az elengedett kötelezettség (mérleg szerinti közhasznú tevékenység eredménye nulla) eredménnyel elfogadta.

Nyírmeggyes, 2016. május 24.

Szőkéné Vadon Edit

polgármester

Lipták József

jegyző

Főkönyvi kivonat 2015

Devizanem: HUF

Hónap: 0 - 14 (Záró 14.)		Forgalom		Egyenleg	
Szla.	Megnevezés	Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
1	BEFETETETT ESZKÖZÖK	2,700,000	54,000	2,646,000	
12	INGATLANOK, KAPCS. VAGYONI ÉRT. JOGOK	2,700,000	54,000	2,646,000	
124	Egyéb építmények	2,700,000	54,000	2,646,000	
1241	Egyéb építmények	2,700,000	0	2,700,000	
1249	Egyéb építmények terv szerinti écs.	0	54,000		54,000
3	KÖVETELÉSEK,PÉNZÜGYI ESZK,AKTÍV IDŐB.ELH	21,431,163	19,450,641	1,980,522	
31	KÖVETELÉSEK ÁRUSZÁLL.- SZOLGÁLTATÁSBÓL	1,678,261	0	1,678,261	
311	Belföldi követelések	1,678,261	0	1,678,261	
36	EGYÉB KÖVETELÉSEK	180,000	180,000		
361	Munkavállalókkal szembeni követelés	180,000	180,000		
3613	Egyéb követelés munkavállalókkal szemben	180,000	180,000		
38	PÉNZESZKÖZÖK	19,572,902	19,270,641	302,261	
381	Pénztárak	114,062	109,213	4,849	
3811	Pénztár számla	114,062	109,213	4,849	
384	Elszámolási betétszámla	4,570,873	4,273,461	297,412	
3841	Elszámolási betétszámla	4,570,873	4,273,461	297,412	
385	Elkülönített betétszámlák	12,290,636	12,290,636		
3851	Elkülönített betétszámla TÁMOP	12,290,636	12,290,636		
386	Deviza betétszámla	17,827	17,827		
389	Átvezetési számla	2,579,504	2,579,504		
3892	Bank-bank forgalom átvezetési számla	2,579,504	2,579,504		
4	FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)	44,983,605	49,610,127		4,626,522
41	SAJÁT TŐKE	3,393,788	6,285,422		2,891,634
411	Jegyzett tőke	0	500,000		500,000
413	Eredménytartalék	737,788	2,656,000		1,918,212
4132	1995. és későbbi évek eredménytartaléka	737,788	2,656,000		1,918,212
419	Mérleg szerinti eredmény	2,656,000	3,129,422		473,422
45	RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	7,457,471	9,489,705		2,032,234
454	Szállítók	7,457,471	9,489,705		2,032,234
46	EGYÉB RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	3,099,717	2,690,320	409,398	
461	Eredményt terhelő adók	0	52,602		52,602
4611	Társasági adó tárgyév	0	52,602		52,602
462	Személyi jövedelemadó elszámolása	1,618,922	1,630,922		12,000
4621	Munkáltatói levont szja	491,939	491,939		
4622	Kifizetői szja	214,022	214,022		
4629	Személyi jövedelem adó befizetése	912,961	924,961		12,000
46291	Munkáltatói levont szja befizetés	912,961	710,939	202,022	
46292	Kifizetői szja befizetés	0	214,022		214,022
463	Költségvetési befizetési kötelezettségek	58,996	58,996		
4633	Szakképzési hozzájárulás	58,996	58,996		
464	Költségvetési befizetési köt.teljesítése	116,000	103,000	13,000	
4643	Szakképzési hozzájárulás befizetése	116,000	103,000	13,000	
466	Előzetesen felszámított ált.forgalmi adó	759,800	759,800		
4661	Előzetesen felszámított áfa	759,800	759,800		
468	Áfa pénzügyi elszámolási számla	546,000	85,000	461,000	
47	RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	11,124,170	11,236,222		112,052
471	Jövedelem elszámolási számla	6,031,242	6,090,294		59,052
473	Társadalombiztosítási kötelezettség	4,783,084	4,816,084		33,000
4731	Nyugdíjbiztosítási alap járuléka	3,840,137	3,868,137		28,000
47311	Foglalkoztató nyugdíjbizt. járuléka 24%	1,061,906	1,061,906		
473113	Szociális hozzájárulási adó	1,061,906	1,061,906		
47313	Biztosított nyugdíjjáruléka	497,325	497,325		
473131	Nem mnyp tag biztosított nyugdíjjár. 10%	497,325	497,325		
47319	Ny. bizt.jár. és Szociális hj.befizetés	2,280,906	2,308,906		28,000
473191	Nyugdíjbiztosítási jár. befizetés	911,000	918,000		7,000
473192	Szociális hozzájárulási adó befizetés	1,369,906	1,390,906		21,000
4732	Egészségbiztosítási és munkaerő-piaci j.	942,947	947,947		5,000
47322	Biztosított egészségbizt. járuléka	347,887	347,887		
473221	Biztosított term. egészségbizt. jár. 4%	198,691	198,691		
473222	Biztosított pénzb. egészségbizt. jár. 2%	149,196	149,196		

Hónap: 0 - 14 (Záró 14.)		Forgalom		Egyenleg	
Szla.	Megnevezés	Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
47326	Biztosított munkaerő-piaci járuléka 1,5%	56,060	56,060		
47329	Eg.bizt. és munkaerő-piaci járulék befiz	539,000	544,000		5,000
479	Egyéb befizetési kötelezettségek	309,844	329,844		20,000
4791	Alapítókkal szembeni kötelezettségek	0	20,000		20,000
4793	Táppénz hozzájárulás	7,056	7,056		
4799	Egyéb befizetési kötelezettségek	302,788	302,788		
49	ÉVI MÉRLEG SZÁMLÁK	19,908,458	19,908,458		
491	Nyitómérleg számla	10,090,334	10,090,334		
493	Adózott eredmény elszámolása	9,818,124	9,818,124		
5	KÖLTSÉGNEMEK	19,343,152	19,343,152		
51	ANYAGKÖLTSÉG	45,252	45,252		
513	Egyéb anyagköltség	45,252	45,252		
5131	Nyomtatvány, irodaszer beszerzés	40,866	40,866		
5133	Tisztítószeres költségei	1,315	1,315		
5139	Egyéb anyag költségek	3,071	3,071		
52	IGÉNYBE VETT SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSÉGEI	3,712,377	3,712,377		
522	Bérelti díjak	583,066	583,066		
526	Utazási- és kiküldetési költségek	36,627	36,627		
527	Postai, távközlési költségek	76,967	76,967		
529	Egyéb igénybevett szolgáltatások ktg-ei	3,015,717	3,015,717		
5292	Fénymásolás, sokszorosítás költsége	1,417	1,417		
5293	Számviteli, könyvvizsgálói szolg. díja	150,000	150,000		
5294	Érdekvédelmi szervezetek tagdíja	5,000	5,000		
5297	Szakértői, pályázati díj	4,500	4,500		
5299	Egyéb igénybe vett szolgáltatás	2,854,800	2,854,800		
53	EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSÉGEI	158,502	158,502		
532	Pénzügyi szolg-i díjak, bankköltségek	158,502	158,502		
54	BÉRKÖLTSÉG	4,607,617	4,607,617		
541	Munkavállalók munkabér költsége	3,635,617	3,635,617		
5411	Alapbérek, törzsbérek	3,635,617	3,635,617		
542	Megbízási díjak bérköltség terhére	972,000	972,000		
55	SZEMÉLYI JELLEGŰ EGYÉB KIFIZETÉSEK	532,237	532,237		
553	Természetbeni juttatások	17,970	17,970		
5531	Reprezentációs költségek	17,970	17,970		
554	Egyéb személyi jellegű kifizetések	514,267	514,267		
5549	Egyéb személyi jellegű kifizetések	514,267	514,267		
56	BÉRJÁRULÉKOK	1,120,902	1,120,902		
561	Társadalombiztosítási járulék	1,061,906	1,061,906		
5611	Szociális hozzájárulási adó	1,061,906	1,061,906		
564	Szakképzési hozzájárulás	58,996	58,996		
57	ÉRTÉKCSÖKKENÉSI LEÍRÁS	54,000	54,000		
571	Terv szerinti értékcsökkenés lineáris	54,000	54,000		
59	KÖLTSÉGNEM ÁTVEZETÉSI SZÁMLA	9,112,264	9,112,264		
591	Anyagköltség átvezetési szla	45,252	45,252		
592	Igénybevett szolg. átvezetési szla	2,596,577	2,596,577		
593	Egyéb szolgáltatások átvezetési szla	155,679	155,679		
594	Bérek költsége átvezetési szla	4,607,617	4,607,617		
595	Személyi jell. kif. átvezetési szla	532,237	532,237		
596	Bérbérek költsége átvezetési szla	1,120,902	1,120,902		
597	Értékcsökkenési leírás átvez. szla	54,000	54,000		
8	AZ ÉRTÉKESÍTÉS ÖNKÖLTS. ÉS RÁFORDÍTÁSOK	9,344,702	9,344,702		
81	ANYAGJELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	2,797,508	2,797,508		
811	Anyagköltség	45,252	45,252		
812	Igénybevett szolgáltatások értéke	2,596,577	2,596,577		
813	Egyéb szolgáltatások értéke	155,679	155,679		
82	SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	6,260,756	6,260,756		
821	Bérek költsége	4,607,617	4,607,617		
822	Személyi jellegű egyéb kifizetések	532,237	532,237		
823	Bérbérek költsége	1,120,902	1,120,902		
83	ÉRTÉKCSÖKKENÉSI LEÍRÁS	54,000	54,000		
86	EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK	173,524	173,524		
863	Az üzleti évhez kapcs. ráfordítások	47	47		
8632	Bírság, kötbér, kés.kamat, kártérítés	47	47		
86324	Késedelmi kamatok	47	47		

Hónap: 0 - 14 (Záró 14.)		Forgalom		Egyenleg	
Szla.	Megnevezés	Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
867	Adók, illetékek, hozzájárulások	24,000	24,000		
8671	Állami ktgvetéssel elsz.adók,illetékek	24,000	24,000		
86719	Egyéb ktgvetéssel elsz. adók, illetékek	24,000	24,000		
869	Különféle egyéb ráfordítások	149,477	149,477		
8694	Kerekítési különbözet egyéb ráfordítás	22	22		
8696	Egyéb ráfordítás	149,455	149,455		
87	PÉNZÜGYI MŰVELETEK RÁFORDÍTÁSAI	6,312	6,312		
876	Átváltási, értékelési árfolyamvesztés	6,312	6,312		
8761	Dev. és valutakészl. átváltási árf.veszt	260	260		
8762	Köv.köt-ek pü. rendezett árfolyamveszt.	6,052	6,052		
89	Eredményt terhelő adók	52,602	52,602		
891	Társasági adó	52,602	52,602		
9	AZ ÉRTÉKESÍTÉS ÁRBEVÉTELE, BEVÉTELEK	10,168,124	10,168,124		
96	EGYÉB BEVÉTELEK	9,578,897	9,578,897		
967	Visszafiz. köt. nélkül kapott támogatás	9,578,894	9,578,894		
9672	Önkormányzattól kapott támogatás	3,050,000	3,050,000		
9673	Elkülönített alapból kapott támogatás	6,528,894	6,528,894		
969	Különféle egyéb bevételek	3	3		
9694	Kerekítési különbözet egyéb bevételként	3	3		
97	PÉNZÜGYI MŰVELETEK BEVÉTELEI	10,978	10,978		
974	Egyéb kapott kamatok,kamatjell.bevételek	109	109		
9744	Kamatbevétel pénzüintézetől	109	109		
976	Átváltási, átértékeléskori árf.nyereség	10,869	10,869		
9762	Köv,köt.-ek pü. rendezett árf.nyeresége	10,869	10,869		
98	RENDKIVÜLI BEVÉTELEK	578,249	578,249		
989	Egyéb vagyonnöv. rendkívüli bevételek	578,249	578,249		
9891	Elengedett,leírt köv. kapott összegek	578,249	578,249		
1 - 4 számlaosztályok összesen		69,114,768	69,114,768		
5 - 9 számlaosztályok összesen		38,855,979	38,855,979		
1 - 9 számlaosztályok összesen		107,970,747	107,970,747		

Egyszerűsített `A` típusú mérleg

Cég: NYÍRMEGGYES TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI NONPROFIT KFT.

2015. 0 - 14 hó

Cím: 4722 Nyírmeggyes Rákóczi utca 17

Adószám: 11715784-2-15

1

Statisztikai számjel: 11715784-8110-572-15

Cégjegyzék száma: 15-09-075331

Mérlegforduló napja: 2015.12.31

Ezer HUF

Sorszám	Megnevezés	Előző	Mód	Tárgyév
01.	A. Befektetett eszközök (02.+04.+06. sor)	2,700		2,646
02.	I. IMMATERIÁLIS JAVAK			
03.	Immateriális javak érték helyesbítése			
04.	II. TÁRGYI ESZKÖZÖK	2,700		2,646
05.	Tárgyi eszközök érték helyesbítése			
06.	III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK			
07.	Befektetett pénzügyi eszközök érték helyesbítése			
08.	Befektetett pénzügyi eszközök értékelési különbözete			
09.	B. Forgóeszközök (10.+11.+14.+16. sor)	6,653		2,455
10.	I. KÉSZLETEK			
11.	II. KÖVETELÉSEK	1,858		2,152
12.	Követelések értékelési különbözete			
13.	Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete			
14.	III. ÉRTÉKPAPÍROK			
15.	Értékpapírok értékelési különbözete			
16.	IV. PÉNZESZKÖZÖK	4,795		303 ^
17.	C. Aktív időbeli elhatárolások			
18.	ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK) ÖSSZESEN (01.+09.+17. sor)	9,353		5,101

keltezés

a vállalkozás vezetője (képviselője)

Egyszerűsített `A` típusú mérleg

Cég: NYÍRMEGGYES TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI NONPROFIT KFT.

2015. 0 - 14 hó

Cím: 4722 Nyírmeggyes Rákóczi utca 17

Adószám: 11715784-2-15

2

Statistikai számjel: 11715784-8110-572-15

Cégjegyzék száma: 15-09-075331

Mérlegforduló napja: 2015.12.31

Ezer HUF

Sorszám	Megnevezés	Előző	Mód	Tárgyév
19.	D. Saját tőke (20.+22.+23.+24.+25.+26.+29. sor)	2,418		2,892
20.	I. JEGYZETT TŐKE	500		500
21.	ebből: a) visszavásárolt tulajdonosi részesedés névértéken			
22.	II. JEGYZETT, DE MÉG BE NEM FIZETETT TŐKE (-)			
23.	III. TŐKETARTALÉK			
24.	IV. EREDMÉNYTARTALÉK	-738		1,919 ^
25.	V. LEKÖTÖTT TARTALÉK			
26.	VI. ÉRTÉKELÉSI TARTALÉK (27.,28. sorok)			
27.	Érték helyesbítés értékelési tartaléka			
28.	Valós értékelés értékelési tartaléka			
29.	VII. MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY	2,656		473
30.	E. Céltartalékok			
31.	F. Kötelezettségek (32.+33.+34. sorok)	6,935		2,209
32.	I. HÁTRASOROLT KÖTELEZETTSÉGEK			
33.	II. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK			
34.	III. RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	6,935		2,209
35.	Kötelezettségek értékelési különbözete			
36.	Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete			
37.	G. Passzív időbeli elhatárolások			
38.	FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) ÖSSZESEN (19.+30.+31.+37. sor)	9,353		5,101

---

 keltezés

---

 a vállalkozás vezetője (képviselője)

Egyszerűsített `A` típusú eredménykimutatás összköltség eljárással

Cég: NYÍRMEGGYES TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI NONPROFIT KFT.

2015. 0 - 13 hó

Cím: 4722 Nyírmeggyes Rákóczi utca 17

Adószám: 11715784-2-15

1

Statisztikai számjel: 11715784-8110-572-15

Cégjegyzék száma: 15-09-075331

Mérlegforduló napja: 2015.12.31

Ezer HUF

Sorszám	Megnevezés	Előző	Mód	Tárgyév
01.	I. Értékesítés nettó árbevétele	6,830		
02.	II. Aktívált saját teljesítmények értéke			
03.	III. Egyéb bevételek	33,993		9,229
04.	Ebből: visszaírt értékvesztés			
05.	IV. Anyagjellegű ráfordítások	13,152		2,797 ↘
06.	V. Személyi jellegű ráfordítások	20,751		6,261
07.	VI. Értékcsökkenési leírás			54
08.	VII. Egyéb ráfordítások	4,219		174
09.	Ebből: értékvesztés			
10.	A. ÜZEMI (ÜZLETI) TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE (I+II+III-IV-V-VI-VII)	2,701		-57
11.	VIII. Pénzügyi műveletek bevételei			11
12.	Értékelési különbözet			
13.	IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai	45		6
14.	Értékelési különbözet			
15.	B. PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE (VIII-IX)	-45		5
16.	C. SZOKÁSOS VÁLLALKOZÁSI EREDMÉNY (+-A+-B)	2,656		-52
17.	X. Rendkívüli bevételek			578
18.	XI. Rendkívüli ráfordítások			
19.	D. RENDKÍVÜLI EREDMÉNY (X-XI)			578
20.	E. ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY (+-C+-D)	2,656		526
21.	XII. Adófizetési kötelezettség			53
22.	F. ADÓZOTT EREDMÉNY (+-E-XII)	2,656		473
23.	G. MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY	2,656		473

keltezés

a vállalkozás vezetője (képviselője)

Nyírmeggyes Község Önkormányzat Polgármestere

4722 Nyírmeggyes, Petőfi utca 6.

Tel.: (06) 44/409-850; E-mail: ph.meggyes@gmail.com

Száma: ...../2016.

*Készítette: Lipták József
jegyző*

ELŐTERJESZTÉS

– a Képviselő-testülethez –

a Nyírmeggyes települést is érintő 471 sz. főút felújítása kapcsán a településrendezési eszközök módosítására.

Tisztelt Képviselő-testület!

Nyírmeggyes Község Önkormányzata 3/2010. (III. 29.) sz. rendeletével fogadta el településrendezési tervét, s állapította meg a helyi építési szabályzatát (a továbbiakban: HÉSZ.) és szabályozási terveit.

Ezt a rendeletét a Képviselő-testület utóbb módosította a 6/2012. (IV. 27.) önkormányzati rendeletével.

Jelenleg folyik a NIF Zrt. (állami) beruházásában megvalósuló, Nyírmeggyes települést is érintő 471 sz. főút felújításának előkészítése, melynél a nyomvonal tervezett korrekciója szükségessé teszi Nyírmeggyes településrendezési eszközeinek (a HÉSZ és az érintett más tervrész) módosítását. Ez esetben a rendezési terv finanszírozója is a NIF Zrt. lesz.

A rendezési terv módosításának első lépéseként az 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 30/A. § (2) bekezdése alapján megküldték számunkra a telepítési tanulmánytervet (*csatolom!*), melyről az önkormányzatnak döntést kell hoznia, azaz döntenie kell arról, hogy támogatja-e azt.

(Az Étv. 30/A. § szerint:

„(1) A települési önkormányzat egyes településfejlesztési célok megvalósítására településrendezési szerződést (a továbbiakban: szerződés) köthet az érintett telek tulajdonosával, illetve a telken beruházni szándékozóval (a továbbiakban együtt: a cél megvalósítója).

(2) A szerződés megkötése előtt a települési önkormányzat képviselő-testülete dönt a cél megvalósítója által készített telepítési tanulmánytervről annak hiánytalan benyújtásától számított 30 napon belül.”)

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) szerint a településrendezési eszközök **módosításának szükségességéről**, illetve elvégeztetéséről az Önkormányzat (átruházott hatáskör hiányában a **Képviselő-testület**) dönt.

(A R. 16. § szerint:

“(1) Az önkormányzat a településszerkezeti tervet legalább 10 évente, a helyi építési szabályzatot legalább 4 évente áttekinti, ellenőrzi és **dönt arról, hogy**
a) továbbra is változatlan tartalommal alkalmazza,
b) **módosítja, vagy**
c) újat készít.”)

A közelmúltban megkaptuk a 471 sz. főútra vonatkozó településrendezési eszközök módosításának előzetes tájékoztatási szakaszára összeállított tervlapot is, valamint az annak érintettek felé kiküldendő kísérő levelét. (Ezeket ugyancsak előterjesztésemhez mellékelem!)

Látható, hogy a kísérő levélben is hivatkozni szükséges arra a testületi határozatra, mellyel (a hatáskör átruházásának hiányában) a Képviselő-testület döntött a helyi településrendezési eszközök módosításáról.

A 2/2005. (IV. 11.) Korm. rendelet alapján a Képviselő-testületnek azt is el kell döntenie, hogy a településrendezési eszközök módosítás kapcsán környezeti vizsgálat lefolytatása indokolt-e.

A R. 29. § szerint:

“ 29. § Az önkormányzat - a teljes körű nyilvánosság biztosításával, az e fejezetben meghatározott határidők figyelembevételével - a tervezés előtt dönt a **partnerségi egyeztetés szabályairól, amelynek során meghatározza:**

- a) az egyeztetésben résztvevők (a továbbiakban: partnerek) tájékoztatásának módját és eszközeit,
- b) a javaslatok, vélemények dokumentálásának, nyilvántartásának módját,
- c) az el nem fogadott javaslatok, vélemények indokolásának módját, a dokumentálásuk, nyilvántartásuk rendjét,
- d) az elfogadott koncepció, stratégia és településrendezési eszközök nyilvánosságát biztosító intézkedéseket.”

Ezt figyelembe véve készítettük el a csatolt partnerségi szabályzat tervezetét.

Mindezekre tekintettel **javaslom** és kérem, hogy az ügyben a testület az előterjesztést és a mellékelt határozat-tervezetet tárgyalja meg és az alapján hozza meg döntését.

Nyírmeggyes, 2016. május 24.

Szőkéné Vadon Edit
polgármester

Az előterjesztéshez tartozó melléklet:

- Határozat-tervezet, 1 db (2 oldal),
- Telepítési tanulmányterv, 1 db (4 oldal),
- Tájékoztatási szakaszra összeállított tervlap, valamint az annak érintettek felé kiküldendő kísérő levél, 2 db (1, illetve 3 oldal)
- Vállalkozási szerződés tervezete, 1 db (6 oldal)
- Partnerségi szabályzat tervezete, 1 db (2 oldal)

NYÍRMEGGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

.../2016. (.....)

önkormányzati határozata

a Nyírmeggyes települést is érintő 471 sz. főút felújítása kapcsán a településrendezési eszközök módosításáról.

A Képviselő-testület:

a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (a továbbiakban: NIF.) beruházásában megvalósuló Nyírmeggyes települést is érintő 471 sz. főút felújítása kapcsán

- 1) az elkészített és számára megküldött telepítési tanulmánytervet megismerte és alapján – az 1997. évi LXXVIII. törvény 30/A. § (2) bekezdésére tekintettel – kinyilatkozza, hogy **támogatja, elfogadja** azt.
- 2) a településrendezési eszközök módosításának előzetes tájékoztatási szakaszára összeállított tervlapot **megismerte**, melyből megállapítható, hogy a nyomvonal tervezett korrekciója szükségessé teszi Nyírmeggyes településrendezési eszközeinek (a HÉSZ és az érintett más tervrész) módosítását. Ezért az ennek megfelelő – a NIF Zrt. finanszírozásában megvalósuló – **módosítással egyetért, és a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet** (a továbbiakban: R.) 16. § (1) b) pontjára tekintettel – **elhatározta**, hogy a településrendezés eszközeit e tekintetben módosítani kívánja, valamint egyúttal annak megvalósítását **kezdeményezi**.
- 3) a 2/2005. (IV. 11.) Korm. rendeletben előírt **környezeti értékelés elkészítését szükségtelennek ítéli**, mivel a településrendezési eszközök készítése meglévő közlekedési létesítmény kisebb korrekciójára vonatkozik, új létesítmény nem tervezett, ezért a meglévő állapothoz képest nem keletkezik jelentős környezeti hatás.
- 4) megismerte az Önkormányzatnak a 2) pont szerinti módosítással kapcsolatos tervezési munka elvégzésére irányuló – Zala Urbanistica Kft.-vel (*mint tervezővel*), és a Pannonway Kft.-vel (*mint költségviselővel*) kötendő – vállalkozási szerződés (a továbbiakban: **Szerződés**) tervezetét (*jegyzőkönyvhöz csatolva, 6 oldal terjedelemmel*) és azt **jóváhagyta**.
- 5) a R. 29. §-ára tekintettel – a településrendezési eszközök módosításának tervezése előtt – **elfogadta** a partnerségi egyeztetés szabályairól szóló Szabályzatát (*jegyzőkönyvhöz csatolva, 2 oldal terjedelemmel*).

6) felhatalmazta és megbízta a Polgármestert, hogy a Szerződést – a Jegyző ellenjegyzése mellett – megkösse, valamint a továbbiakban teljes jogkörrel eljárjon az ügyben.

A határozatot kapják:

- 1) Polgármester, Jegyző (helyben)
- 2) Önkormányzat Műszaki Ügyintézője (helyben)
- 3) Zala Urbanistica Kft., Fercsák Ágnes képviselő (székhelyén)
- 4) Pannonway Kft., Tüske Zsolt képviselő (székhelyén)

Szőkéné Vadon Edit
polgármester

Lipták József
jegyző

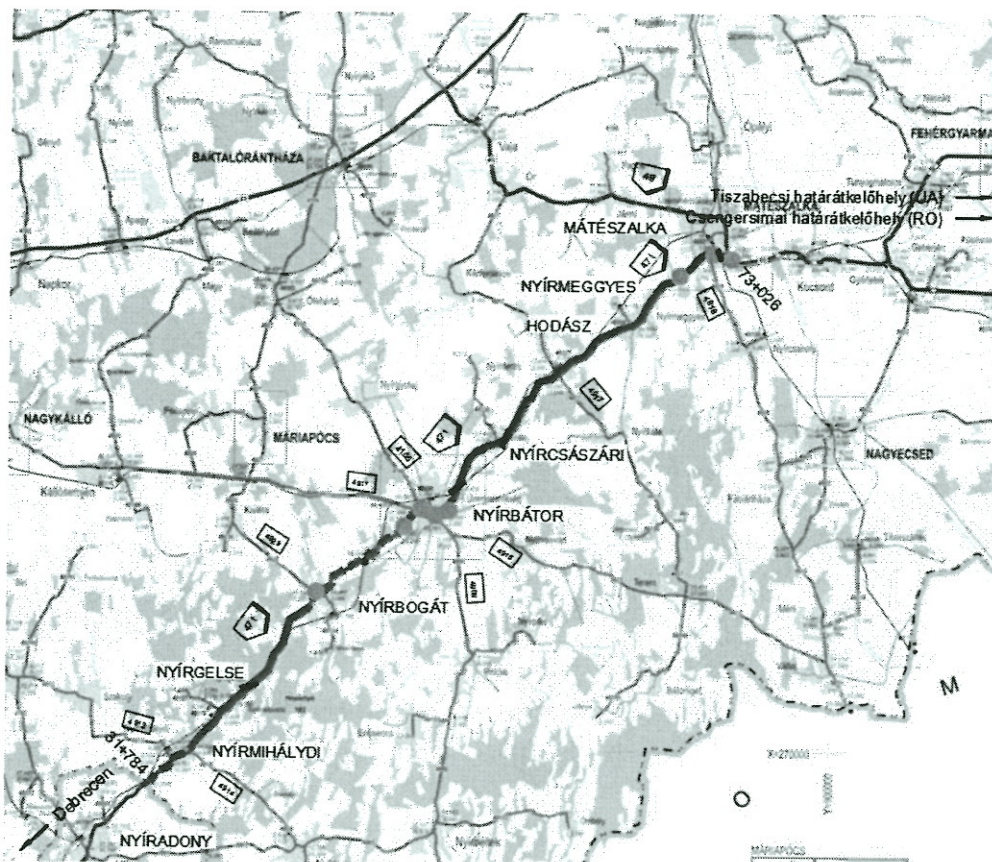
471 sz. főút Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei szakaszainak fejlesztési, burkolaterősítési munkái

TELEPÍTÉSI TANULMÁNYTERV

1 AZ ÉRINTETT TERÜLET RÖVID BEMUTATÁSA

A tervezett beruházás során a 471 sz. főút Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei szakaszának korszerűsítése, a 471 sz. főút és a 49 sz. főút meglévő osztályozós csomópontjának körforgalmú csomóponttá történő átépítése valósulna meg.

A 471 sz. II. rendű főút tervezéssel érintett szakasza Hajdú-Bihar megye határától kezdődik, áthaladva Nyírmihálydi, Nyírgelse, Nyírbogát, Nyírbátor, Nyírcsászári, Nyírderzs, Hodász, Nyírmeggyes közigazgatási területén és Mátészalka közigazgatási területén végződik a 49 sz. főúthoz csatlakozva.

Áttekintő térkép

2 A TELEK ÉS A KÖRNYEZET VIZSGÁLATI BEMUTATÁSA

A tervezéssel érintett útszakasz Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyében, azon belül is Nyírmihálydi, Nyírgelse, Nyírbogát, Nyírbátor, Nyírcsászári, Nyírderzs, Hodász, Nyírmeggyes és Mátészalka települések közigazgatási területén helyezkedik el, azok kül- és belterületét egyaránt érintve (kivéve Hodász és Nyírderzs, csak külterülete érintett).

3 BEÉPÍTÉSI TERV

1. sz. mellékletben csatolva: Átnézeti helyszínrajz (készítette: Pannonway Építő Kft.)

4 A MÓDOSÍTÁS SORÁN ELÉRENDŐ CÉLOK ÖSSZEFOGLALÁSA, A SZABÁLYOZÁS E CÉLBÓL MÓDOSÍTANDÓ ELEMEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA

A 471 sz. főút tervezési szakaszán a műszaki állapotot tekintve nem felel meg a műszaki előírásokban meghatározott követelményeknek. A meglévő útburkolatok főként külterületi szakaszokon nem megfelelő szélességű, rendkívül rossz a meglévő burkolat állapota. A forgalom áramlását tekintve viszonylag lassabb lefolyású a meglévő nyomvonal vezetés miatt, kevés az előzésre alkalmas szakasz, fokozottan balesetveszélyes útszakasz, magas a személyi sérüléssel járó balesetek száma, évente több halálos baleset is történik a vizsgált szakaszon.

5 SZABÁLYOZÁSI KONCEPCIÓ

A véglegesített 471 sz. főút, valamint csomópontjainak területigénye alapján a szabályozási terven a szabályozási vonalakkal lehatároljuk az újonnan kialakuló közterületeket és Közúti közlekedési területfelhasználásba illetve övezetbe soroljuk. A hatályos szabályozási terven jelölt közlekedési területeket pedig - amik nem fedik a véglegesített új nyomvonalat - visszaminősítjük a művelési ágak, jelenlegi telekhasználatnak ill. területfelhasználásnak megfelelő övezetbe.

A helyi építési szabályzatban szükség szerint módosítjuk az övezeti előírásokat minden érintett övezet tekintetében, ahol az építési előírásokat felülvizsgáljuk annak érdekében, hogy a kialakuló telkek azonos jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezzenek a nem módosuló telkekhez képest.

6 A JAVASOLT BEÉPÍTÉS, VÁLTOZÁS VÁRHATÓ INFRASTRUKTURÁLIS IGÉNYEI

6.1 KÖZLEKEDÉS IGÉNYE

A teljes tervezési szakaszon új közúti csomópont nem kerül tervezésre, csak a meglévő útcsatlakozók és osztályozós csomópontok lesznek felújítva, kisebb mértékű korrekciókkal, forgalomtechnikai módosításokkal. A 471 – 49 sz. főút meglévő osztályozós csomópontja helyett körforgalmú csomópont kerül tervezésre.

Az építési terület minden esetben megközelíthető burkolt közúton. A tevékenység megvalósításához szükséges építőanyag meglévő anyagnyerő helyekről lesz beszállítva (ld. következő táblázat) max. 60 km távolságból, új bánya, vagy célkitermelő hely nyitására nincs szükség.

A kivitelezés során a felvonulási területet Nyírbogát település déli külterületi gazdasági övezetébe sorolt területén érdemes kialakítani a 471 sz. főút mellett vagy adott esetben Nyírbátor Város északi iparterületének övezetében.

6.2 KÖZMŰFEJLESZTÉS IGÉNYE

Csapadékvíz elvezetés

Az útfelületekre hulló csapadék az út menti árkokban gyűlik össze, és szikkad el, csak nagyon csapadékos időszakban, a talaj telítődésével alakulhat ki áramló vízmennyiség, mely a bekötések révén a keresztező vízfolyásokba jut. A belterületi szakaszokon jellemzően nem elégséges a meglévő vízelvezető árkok kialakítása, ezért a beruházás megvalósulásával a lefolyás javulása várható.

6.3 HUMÁN INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉS IGÉNYE

Nem tervezett.

7 A JAVASOLT BEÉPÍTÉS, VÁLTOZÁS VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSAI

A beruházás megvalósítása (kivitelezés) során fellépő káros környezeti hatások átmenetiek, hatásuk nem jelentős. A beruházás megvalósulása esetén az üzemelés során kedvezőbb zaj-és levegővédelmi helyzet alakulhat ki a hatásviselők szempontjából, mintha a beruházás elmaradna. Ezen kívül a beruházás gazdasági, társadalmi, közlekedésbiztonsági szempontból jelentős előnyökkel jár,

elmaradása viszont környezeti állapotromlást is eredményezhet (pl.: zajterhelés növekedése). A beruházás nem okoz tartós, jelentős környezeti károsodást, az előre jelzett káros hatások lokális jellegűek, melyek nem generálnak olyan változásokat, hogy a környezet, környezeti elemek állapota a jelenlegihez képest jelentősen romlana hosszú távon.

A 471-es sz. főút fejlesztési és burkolaterősítési munkái alapvetően ívkorrekciókat, tervezett körforgalmú csomópontokat tartalmaz. Új nyomvonal, terület igénybevétel viszonylag kevés szakaszon tervezett. A beruházás tájképi, tájszerkezeti, tájökölógiai szempontból jelentős hatást nem fog eredményezni, hiszen egy meglévő út felújításáról, korszerűsítéséről van szó, mely többségében a meglévő nyomvonalon, a felszín közelében halad, esetleg a forgalom növekedhet a beruházással, ez természetesen több elhullást eredményezhet az állatvilágban, de jelentős hatással nem kell számolni. A beruházás során jelentős tájsebek nem keletkeznek.

A beruházás hatásterülete nem érint védett, vagy Natura 2000 területet. Élővilág szempontból a tervezett beruházás nem jár jelentős hatással. Az élővilágvédelmi hatásterületen nincs az út építésére és üzemeltetésére érzékeny faj, élőhely. Élővilág intézkedésre nincs szükség.

8 ÖRÖKSÉGI VAGY KÖRNYEZETI ÉRTÉK SÉRÜLÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

Mivel a tervezési területen található lelőhely, a régészeti örökség védelme érdekében az építési munkák megkezdése előtt, a kiviteli tervfázisban állapotfelmérő dokumentációt kell készíteni. Az állapotfelmérés eredménye alapján a földmunkák megkezdése előtt, esetleg próbafeltárássra is sor kerülhet.

Összeállította:
Fercsák Ágnes
településtervező
TT 20-0277
Zala Urbanistica Kft.

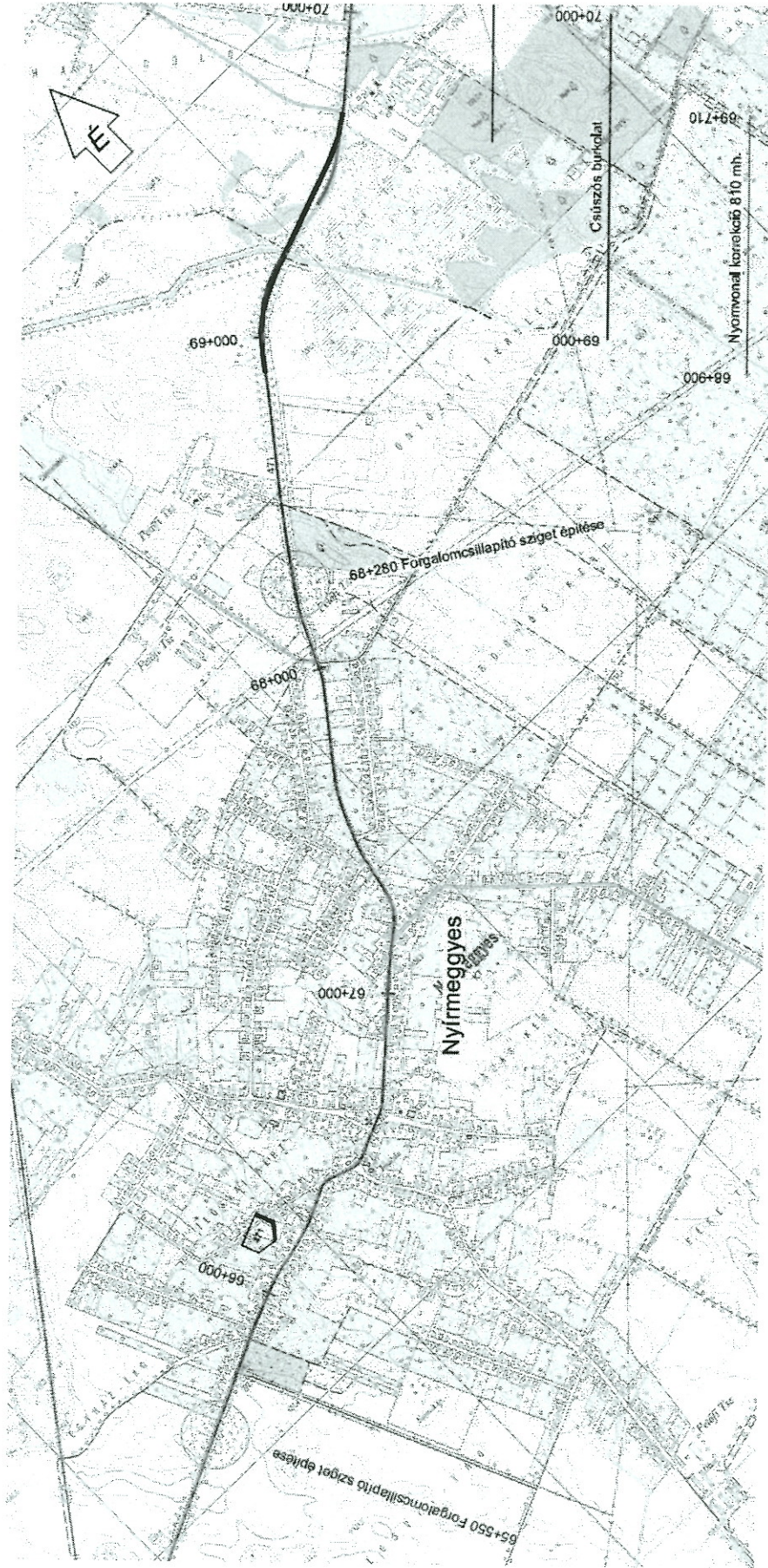
Felhasznált forrásmunkák:

- 471 sz. főút Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei szakaszainak fejlesztési, burkolaterősítési munkáinak engedélyes szintű tervének előzetes vizsgálata, összefoglaló; Pannonway Kft., Zalaegerszeg, 2015.
- Átnézeti helyszínrajz; Pannonway Kft., Zalaegerszeg

1. sz. melléklet

Átnevezési helyszínrajz a tervezett változásokról
(a késsel jelölt nyomvonal a tervezett nyomvonal korrekció)

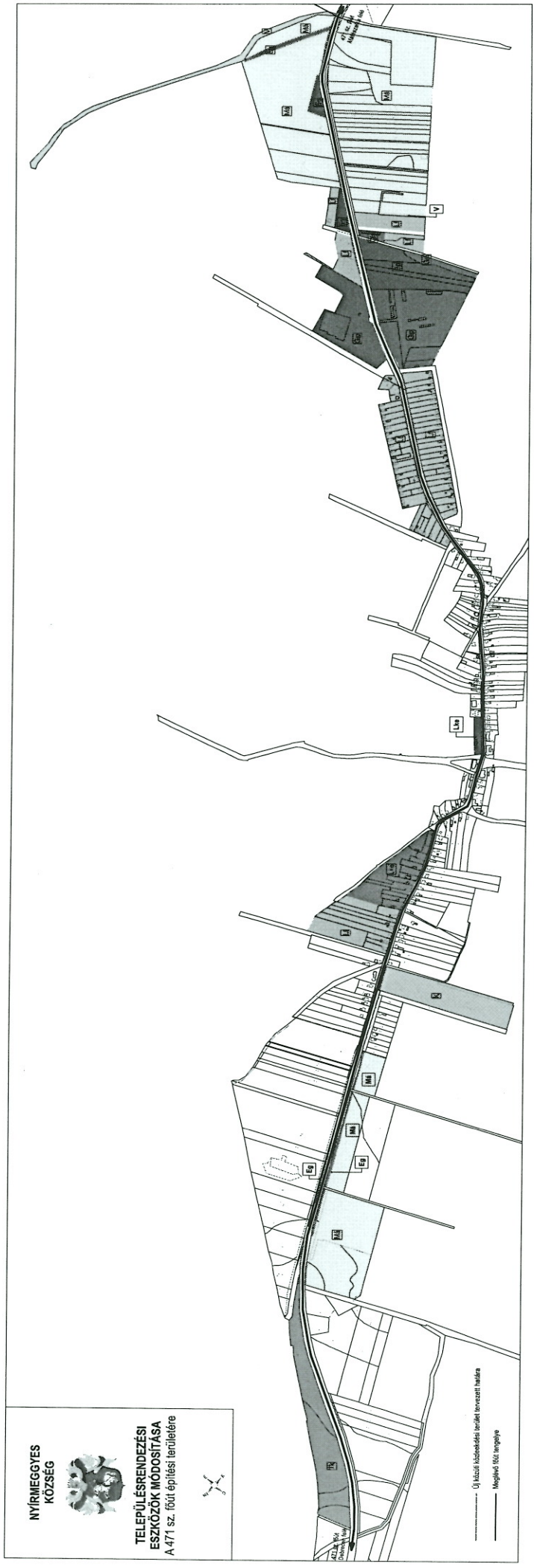
NYÍRMEGGYES

NYÍRMEGGYES
KÖZSEG

TELEPÜLÉSRENDÉZÉSI
ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA
A.471 sz. fűtőépítési területére

Uj közeli közbiztonsági terület tervezett határa
Mégjelölt fűtőberendezés

önk. fejléceket beszúrni!!

Ikt. sz.:
Ü.i.:

Tárgy: Nyírmeggyes Község településrendezési eszközeinek módosítása a 471 sz. főút építési területére teljes eljárás előzetes tájékoztatási szakasz

Melléklet: átnézeti tervlap

Kapják a címlista szerint

Tisztelt Címzett!

Önkormányzatunk a NIF Zrt. beruházásában megvalósuló 471 sz. főút felújítása és nyomvonal korrekciója érdekében településrendezési eszközeinek módosítását határozta el .../2016. (...) sz. kt. határozatában.

Az egyeztetési eljárást a 314/2012. (XII. 8.) Korm. rend. 32. § (3) bekezdése értelmében teljes eljárásban folytatjuk le.

A felülvizsgálat során tervezett módosítások, a módosítások célja és várható hatása:

A módosítás során a településrendezési eszközeink módosítására van szükség annak érdekében, hogy a tervezett főút nyomvonalának korrekciója és hozzá kapcsolódó létesítmények teljes építési területét közúti közlekedési és közmű területfelhasználásba majd övezetbe soroljuk.

A 471 sz. főút tervezési szakaszán a műszaki állapotot tekintve jelenleg nem felel meg a műszaki előírásokban meghatározott követelményeknek. A felújítás hatására a meglévő útburkolatok főként külterületi szakaszokon megfelelő szélességű lesz, megújul a meglévő burkolat. A forgalom áramlását tekintve gyorsabb lefolyású lesz a módosuló nyomvonal vezetés miatt, több lesz az előzésre alkalmas szakasz, csökken a fokozottan balesetveszélyes útszakasz, s ezzel együtt csökken a személyi sérüléssel járó balesetek száma.

A tervezett beruházás a 471.sz. közút 31+784 - 73+026 kmsz. közötti szakaszát érinti. A tervezéssel érintett útszakasz Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyében, azon belül is Nyírmihálydi, Nyírgelse, Nyírbogát, Nyírbátor, Nyírcsászári, Nyírderzs, Hodász, Nyírmeggyes és Mátészalka települések közigazgatási területén helyezkedik el, azok kül- és belterületét egyaránt érintve (kivéve Hodász és Nyírderzs, ott csak a külterület érintett).

A 471. útszakasz korszerűsítését a meglévő nyomvonal mentén fogják végrehajtani, attól „nagyobb” eltérés (max. 170 m) csak két rövid szakaszon az ívkorrekcióknál lesz. A meglévő burkolat szélesítése miatt az egész érintett útszakasz mentén lesz idegen terület igénybevétel, ami a meglévő útterülettől számított 2-2 m széles sáv kisajátítását jelenti az út mindkét oldalán. Az idegen terület igénybevétel kb. 170 000 m², ezek nagy része művelés alatt álló terület.

Kérem, hogy érintettség esetén:

1. a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 37. §-ának megfelelően előzetes tájékoztatási véleményét küldje meg számunkra és
2. teljesítse ugyanezen jogszabályi hely, továbbá a 282/2009. (XII. 11.) Korm. rendelet szerinti adatszolgáltatási kötelezettségét;
3. a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése alapján adja meg véleményét arra vonatkozóan, hogy a településrendezési eszközök fent ismertetett módosítása során várható-e jelentős környezeti hatás a szakterületét érintően.

Kérem nyilatkozzon, hogy az egyeztetési eljárás további szakaszaiban részt kíván-e venni és a megküldendő dokumentumot milyen formában kéri (papír alapon vagy elektronikusan).

Nyírmeggyes, 2016. április ...

Tisztelettel:

polgármester

Kapják:

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal

- Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály, Építésügyi Osztály
4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.
- Nyíregyházi Járási Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály
4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.
- Földhivatali Főosztály Földmérési és Földügyi Osztály
4400 Nyíregyháza, Báthory utca 13.
- Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Szakértői Osztály
4400 Nyíregyháza, Kölcsey út 12.
- Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi Osztály
4400 Nyíregyháza, Árok u. 41.
- Élelmiszerlánc biztonsági és Földművelésügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi osztály
4400 Nyíregyháza, Kótaji út 33.

Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály Erdészeti Osztály 4400 Nyíregyháza, Kótaji út 35.

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Bányászati Osztály
3527 Miskolc, Soltész Nagy Kálmán út 5.

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
4024 Debrecen, Sumen u. 2.

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (vízgazdálkodás, tűzvédelem, polgári védelem)
4400 Nyíregyháza, Erdő sor 5.

Nemzeti Közlekedési Hatóság

- Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatal
1066 Budapest, Teréz krt. 62.
- Légügyi Hivatal
1675 Budapest, Pf. 41.

Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ
1014 Budapest, Táncsics M. utca 1.

Honvédelmi Minisztérium Hatósági Hivatala
1135 Budapest, Lehel u. 35-37.

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság
4400 Nyíregyháza, Bujtos u. 2.

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
1015 Budapest, Ostrom u. 23-25.

Földmérési és Távérzékelési Intézet
1149 Budapest, Bosnyák tér 5.

Országos Vízügyi Főigazgatóság
1012 Budapest, Márvány u. 1.

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat
4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.

Nyírcsászári Község Önkormányzata
4331 Nyírcsászári, Rákóczi F. u. 6.

Mátészalka Város Önkormányzata
4700 Mátészalka, Hősök tere 9.

képviselteti magát, de nem csak a helyi lakosok, hanem a szomszédos településekről érkezők is igénybe veszik ezt a szolgáltatást. Ezen kívül minden év júliusában sportnapokat tartanak. Panyolán évente 1 alkalommal megrendezésre kerül a fogathajtó verseny, továbbá a Panyola Kupa Focitorna. Nábrádon Sportegyesület működik labdarúgó szakosztállyal, melynek 22 igazolt játékosa van

2.5.5. Egészségügy

A Társulásban együttműködő települések közül a legnagyobb lélekszámú Mátészalkán a közelmúltban korszerűsített Területi Kórházban pillanatnyilag 513 ágyon 77 orvos, 497 egészségügyi szakdolgozó, 269 műszaki,- gazdasági alkalmazott gondoskodik az ellátási területünkön élő közel százhuszonnyolcezer fő gyógykezeléséről. A végbement egészségügyi átalakítások (reform) után csökkent a kapacitás, ugyanakkor megmaradt az ellátási struktúra, s az intézmény területi kórház státusza. A háziiorvosi (10), gyermekorvosi (4) és fogászati (6) ellátást vállalkozó orvosok látják el az önkormányzattal kötött területi ellátási szerződés alapján. A házi- és gyermekorvosi központi-ügyeleti, védőnői, iskola-egészségügyi, szociális ellátási (családsegítés, házi-gondozás, szociális étkeztetés, fogyatékosok nappali ellátása, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, hajléktalanok átmeneti szállása, szenvedélybetegek ellátása, támogató szolgáltatás, szociális foglalkoztatás), gyermekjóléti szolgáltatás, bölcsődei ellátás feladatokat az önkormányzat a Szatmári Többcélú Kistérségi Társulással együttműködve egy komplex intézmény irányítása alá szervezte 2008. január 1-től. Néhány feladatot a kistérségi önkormányzatok településeire kiterjedően is ellát a Szatmári Kistérségi Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Mátészalka nevű intézmény.

Tivadaron a háziiorvosi ellátást egyéni praxisban végzi a háziiorvos – 2008. évtől vállalkozói szerződés formájában – heti két alkalommal (kedden és csütörtökön 11.00-13.00 között). A védőnői szolgálat helyi szinten megvalósuló feladatellátás. A központi orvosi ügyeleti ellátást a fehérgyarmati intézmény látja el. Egészségügyi szakellátást folytató legközelebbi intézmény a Fehérgyarmati Kórház és Gyógyfürdő (4900 Fehérgyarmat, Damjanich u 1. Pf.: 5.) A betegszámra vonatkozóan nem szolgáltatott információt a település.

A Társulás többi 10 településére vonatkozóan éves átlagban az alábbi táblázatban találhatóak adatok.

Megnevezés	
Működő háziiorvosok száma (fő)	10
Működő házi gyermekorvosok száma (fő)	1
Háziiorvosi szolgálathoz tartozó körzeti ápolónők száma (fő)	9
A háziiorvosok által ellátott szolgálatok száma (szolgálat)	10
A házi gyerekorvosok által ellátott szolgálatok száma (szolgálat)	0
Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (szolgálat)	3
A háziiorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen (eset)	19222
A házi gyermekorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen (eset)	735
A házi gyermekorvosi ellátásban a rendelésen megjelentek száma (eset)	726
A házi gyermekorvosi ellátásban a látogatások száma összesen (eset)	9
A háziiorvosi ellátásban a rendelésen megjelentek száma (eset)	18144

A háziorvosi ellátásban a lakáson történt beteglátogatás (eset)	1078
Megjelenési esetek száma a járóbeteg szakellátásban (székhely szerinti adat (eset)	292
Beavatkozások száma a járóbeteg szakellátásban (székhely szerinti adatok) (db)	0
Működő kórházi ágyak száma (db)	0
Gyógyszertárak száma (humán) (db)	7

2.5.6. Szociális ellátás

A szociális szolgáltatások lehetséges alanyai általában a kedvezőtlen életkörülmények között élők közül kerülnek ki, közülük is elsősorban az idősek, a betegek, a fogyatékosok és a hajléktalanok. A statisztikai adatok felhívják a figyelmet arra, hogy csökken a születések száma, növekszik a születéskor várható életkor, ezáltal a gyermekkorúak aránya fokozatosan csökken, az idős (60 éven felüli) korosztályé emelkedik. A szociális ellátó rendszer legnagyobb célcsoportját az idős korosztály adja.

A korábbi időszakokhoz képest ma sokkal több ember ér meg magas kort, amely tény magával hozza a betegséget, elmagányosodást, aminek következménye a gondozásra szorulás. Az egyszemélyes háztartások száma folyamatosan emelkedik, az egyedül maradók nem szívesen költöznek össze hozzátartozókkal, így az alapszolgáltatások erősítése a feladat.

A különböző szolgáltatások, segélyek célja a településeken élő, szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett illetve krízishelyzetbe került személyek és családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint megszüntetésének elősegítése, a szociális gondozásra szoruló személyek ellátása, ifjúság-, család- és nővédelem. Fontos továbbá a családi gondoskodás pótlása szociális és mentális segítségnyújtás révén, valamint az idős emberek szociális helyzetének javítása, egyedüllétük megszüntetése, a tétlenséggel járó káros hatások megelőzése, valamint egészségi és higiénés viszonyaik javítása. Figyelmet kell fordítani az elszigetelődés, a magába fordulás kiküszöbölésére, az emberi kapcsolatok erősítésére, kiemelt figyelmet kíván a megromlott családi kapcsolatok kezelése, helyreállításának segítése.

A Társulás mindegyik településén van lehetőség szociális étkeztetésre, házi segítségnyújtásra, rendszeres szociális segélyre, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

2.5.7. Közbiztonság

A térségben a közbiztonság helyzete – a lakosság anyagi helyzetének romlása ellenére – összességében viszonylag jónak mondható. Ez annak köszönhető, hogy a vizsgált települések nagy részén határozott a rendőri jelenlét, és ahol működik polgárőrség, ott a hivatásos rendőrök és a civil szervezetek szorosan együttműködnek. Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek- és fiatalok számára, illetve elsődlegesen a megelőzésre.

2.6. Gazdasági helyzet

A térség gazdasági erejét a mezőgazdasági termelés adja.

A Társulás települései közül a legnagyobb lélekszámú Mátészalkán élénkebb a gazdasági élet a többi vizsgált településhez viszonyítva. A város nyugati oldalán 100 hektáros teljes infrastruktúrával ellátott ipari terület található. Az Önkormányzat 1998 tavaszán nyerte el a területre vonatkozóan az "Ipari Park" címet ahol többek között a Carl Zeiss Vision Hungary Kft, a Carl Zeiss Sport Optikai Hungária Kft, a HOYA Szemüveglencse Gyártó Magyarország ZRt., a MOM Vízméréstechnikai ZRt, a Flabeg Autótükrök Kft üzemel. Magyar és román együttműködés révén, az Interreg pályázat keretében EU támogatással 2007-ben adták át az Inkubátor Ház első ütemét. Az Ipari Parkot kelet-nyugati irányban kettéosztó út mellett teljes infrastrukturális kínálat már kiépített. Itt még van néhány eladó telek zöldmezős beruházásra. Korlátozott számban a belvárosban is található építési telkek és hasznosítható üres épületek.

A többi vizsgált település a gazdaságilag elmaradott települések közé tartozik. A termelészövetkezetek leépítése óta nagyon kevés a helyi munkalehetőség. Az emberek elsősorban a környező városokban tudnak munkát vállalni, illetve többen foglalkoznak kertészkedéssel fő- és kiegészítő jövedelemszerzőként.

2.6.1. Mezőgazdaság

A térség gazdasági életében a mezőgazdaság és az állattenyésztés nagyon fontos. Általánosságban jellemző, hogy a Társulásban együttműködő települések megművelt földterületeinek nagy részén – Mátészalka kivételével – kb. 85%-ban szántó, 15%-ban gyümölcsös található. A térség legjellemzőbb haszonnövényei az őszi búza, tavaszi árpa, kukorica, napraforgó, tök. A Társulás településein szinte mindenhol jellemző az őstermelői tevékenység. Mezőgazdasági jellegű beruházások szempontjából fontos, hogy a térségben jelentős a szakirányú középfokú végzettséggel rendelkezők aránya. A mátészalkai szakképző intézményben mezőgazdasági gépész, növénytermesztő, erdőgazdálkodó képzés folyik.

2.6.2. Ipar

Mivel a térség meghatározóan mezőgazdasági jellegű terület, a helyi ipar jelentősége viszonylag alacsony, ezt ellensúlyozhatja Mátészalka közelsége, ahol nagyobb cégek is megtalálhatóak, valamint a vizsgált települések közül néhány helységben működnek különböző vállalkozások. A jelenleg működő egyéni vállalkozások többsége a kereskedelem, szolgáltatás, őstermelői tevékenység területén működik és csak a vállalkozónak, valamint családjának biztosít munkalehetőséget, megélhetést.

Jármiban Bútorbolt, Fatelep, Fuvarozó cég és Élelmiszerboltok találhatóak. Ezek a vállalkozások többnyire családi vállalkozások, alkalmi munkavállalókat alkalmaznak, esetleg néhány alkalmazottat. A településen a legnagyobb foglalkoztatóként az önkormányzat és intézményei nevezhető meg. A településen a vállalkozásokat elsősorban egyéni vállalkozók képviselik, nagyobb cégek nem találhatóak. A vállalkozók elsősorban mezőgazdasági termékek felvásárlását végző telephelyet működtetnek, vagy a településen van bejegyzett székhelyük, de vállalkozási tevékenységüket elsősorban nem a településen folytatják.

Nyírcsaholyban ipari termelés nincs. Egyéni vállalkozás formájában egy épület- és bútorasztalos új termék előállításával is foglalkozik, alkalmazottainak száma 2-3 fő, illetve fafeldolgozást végez egy vállalkozás 5-6 alkalmazottal. 7 építési vállalkozó (egyéni és társas) folytat ipari és szolgáltató tevékenységet.

Nyírmeggyesen a Parmen Konzervipari Zrt. végez zöldség-gyümölcs feldolgozást, valamint a Prezerv Kft. foglalkozik zöldség feldolgozással, savanyítással.

Panyolán működik a Szilvórium tanyán egy szeszfőzde, ami a Panyolai Szilvórium Kft. tulajdona.

2.6.3. Szolgáltatás, kereskedelem

A szolgáltatások száma folyamatosan nő, de nem érhető el minden településen. A Társulás települései közül Mátészalkán bonyolódik le a legnagyobb arányban a kereskedelmi szolgáltatás. Ezt elsősorban a lakosságszám és a város mérete, infrastruktúrája, ellátottsága indokolja. Alapvető élelmiszereket árusító bolt a Társulás minden településén megtalálható, részletes adatokkal néhány település rendelkezik.

Nyírcsaholyban az egyéni és társas vállalkozások fő tevékenységi köre általában a kereskedelem. (7 élelmiszer és vegyes üzlet, 1 táp- és takarmány bolt, 2 dohánybolt, 1 zöldség bolt, 1 húsbolt, 1 virág-ajándék bolt). Szolgáltatás területén 1 autó karosszériás és 1 autószerelő műhely működik egyéni vállalkozóként, továbbá 1 fő víz-gáz szerelő szakmában működik. Nincs festő, ács, villanszerelő, háztartási kisgép szerelő, lakatos, esztergályos szakmában szolgáltatást végző.

Ópályiban 1-1 víz- gázszerelő, fodrász, festő- mázoló, burkoló, kőfaragó, vegyesbolt, gazdabolt és italbolt található. 2 fő foglalkozik villanszereléssel. Élelmiszerboltból 6, dohányboltból 2, presszóból 3 található a településen.

Panyolán a lakosság ellátását 2 élelmiszerbolt biztosítja. Az állatok ellátására 1 táp- és takarmánybolt működik. 1 fodrászüzlet van a településen. A szeszfőzdnél egy Ital Nagykereskedelem és egy Kisüsti Pálinka Bolt működik.

2.6.4. Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus

A Térség számos természeti és épített értéket tudhat magáénak, ugyanakkor ezek többsége nem kellőképpen ismert a térségbe látogatók és az átutazók számára. A sok folyó (Tisza, Szamos, Kraszna, Túr) és gazdag élőviláguk, a tanösvények és a régi korok emlékeit idéző érintetlen tájak számos lehetőséget biztosítanak a természet kedvelőinek. A térség legfőbb turisztikai látványosságai közé tartoznak a terv korábbi pontjaiban is bemutatott helyi természeti védelem és országos jelentőségű védelem alatt álló területek, a védett épületek és építmények, valamint az egyedi tájértékek.

Mátészalka fekvését tekintve idegenforgalmi kapuja a még érintetlen természeti szépségekkel rendelkező szatmári tájegységnek. A túristvándi vízimalom, a szatmárcsekei kopjafás temető, a csarodai és a tákosi műemlék templomok a tarpai, panyolai pálinkafőzdék ugyanúgy fél óras autózással elérhetők, mint a tiszai, szamosközi horgász-, vadász-, túra- és kirándulóhelyek, vagy a bátorligeti ősláp, a nyírbátori gótikus templomok, a máriapócsi zarándokhely, vagy a vajai Vay kastély és a horgásztó. A várostól 30 km-nyi távolságra Romániába, 50 km-nyire Ukrajnába léphetünk át több átkelő helyen is. Földrajzi elhelyezkedéséből adódóan a település tudatosan készül a kelet-európai gazdasági kapcsolatok egyik hídfőállításának szerepére.

Tivadar természeti értékei között legjelentősebb a Tisza folyó partján lévő szabad strand, mely jelentős idegenforgalmat biztosít a településnek. Nagyon fontos építészeti érték az itt élőknek a református templom, a millenniumi emlékpark, a fa harangtorony, az árvízi emlékpark, Tiszavirág tanösvény, valamint a közel jövőben átadásra kerülő Tisza Bemutatóház. Tivadaron több család is foglalkozik falusi szállásadással, az ízlésesen berendezett falusi parasztháztól a luxus kivitelű nyaralóig mindenki megtalálja itt a számára kedvező vendégházat. Az üdülőterületen több vendéglátóegység (étterem, büfé, pizzéria) is várja az idelátogatókat.

2.6.5. Foglalkoztatás, munkaerő-piaci helyzet

Mátészalka: A városban még mindig magas a munkanélküliség, (mintegy 8%) a városkörnyékkal együtt számolva 12%. Magas a pályakezdők, szakmával rendelkezők aránya közöttük, de természetesen az alacsonyan képzettek alkotják a többséget, ami az olcsó, tömeges munkaerőt biztosíthatja.

A KSH reprezentatív lakossági munkaerő-felmérésének adatai szerint 2013 II. negyedévében Szabolcs-Szatmár-Bereg 15–74 éves népességének 56,0%-a, mintegy 233,3 ezer fő tartozott a gazdaságilag aktívak körébe. Közülük 195,7 ezren foglalkoztatottak, 37,6 ezren munkanélküliek voltak. A foglalkoztatottak száma 2,7%-kal, a munkanélkülieké 5,0%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A 47,0%-os foglalkoztatási arány 1,3 százalékponttal, a 16,1%-os munkanélküliségi ráta 0,3 százalékponttal volt magasabb a 2012. II. negyedévinél. (A megyei foglalkoztatási arány és munkanélküliségi ráta jóval kedvezőtlenebb volt az országosnál.) A gazdaságilag inaktívak 183,0 ezer főt tettek ki. Számuk 4,0%-kal volt kevesebb az előző év azonos időszakára jellemzőnél.

	<i>Jármi</i>	<i>Kérsemjén</i>	<i>Kisar</i>	<i>Mátészalka</i>	<i>Nábrád</i>
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	201	61	656	972	79
Általános iskola 8 osztályánál kevesebb végzettséggel rendelkező nyilvántartott álláskeresők száma	3	0	90	91	0
Általános iskolai végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma	14	12	271	374	21
Szaktudós végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma	18	32	188	na.	51
Szakiszkolai végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma	1	8	19	na.	11
Szakközépiskolai, technikumi, gimnáziumi végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma	10	9	84	na.	13
Főiskolai végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma	5	0	7	na.	0
Egyetemi végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma	1	0	4	na.	0
Fizikai foglalkozású nyilvántartott álláskeresők száma	41	56	149	na.	64
Szellemi foglalkozású nyilvántartott álláskeresők száma	11	0	17	na.	0
Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (fő)	3	5	26	72	7

	<i>Nyír- csaholy</i>	<i>Nyír- meggyes</i>	<i>Ópályi</i>	<i>Panyola</i>	<i>Papos</i>	<i>Tivadar</i>
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	291	212	496	68	283	19
Általános iskola 8 osztályánál kevesebb végzettséggel rendelkező nyilvántartott álláskeresők száma	18	7	132	2	7	1
Általános iskolai végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma	21	62	289	19	37	2
Szakmunkás végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma	4	77	96	24	48	4
Szakiskolai végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma	2	na.	61	2	51	0
Szakközépiskolai, technikumi, gimnáziumi végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma	4	40	45	17	59	9
Főiskolai végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma	1	12	4	1	6	1
Egyetemi végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma	0	14	2	3	2	0
Fizikai foglalkozású nyilvántartott álláskeresők száma	20	77	189	59	29	na.
Szellemi foglalkozású nyilvántartott álláskeresők száma	4	46	76	9	19	na.
Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (fő)	6	33	57	7	25	4

2.7. Infrastrukturális helyzet

Közegészségügyi szempontból kiemelt szerepet játszik a csatornahálózat fejlesztésének szükségessége, amely évről évre egyre nagyobb arányt képvisel a térség településein. A csatornahálózat bekötés szabályairól és a közműcsatlakozásról, valamint a házi szennyvízhálózat kiépítéséhez nyújtható támogatási rendszerről a települések Önkormányzatai önkormányzati vagy közgyűlési rendeletben rendelkeznek.

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a települések többségénél – a lakásállományhoz viszonyítva – a közüzemi ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások száma magas, Jármí esetében 100%, míg a többi 5 településen is 90% feletti az arány.

A gázfogyasztásba bekapcsolt lakások száma is viszonylag magasnak mondható, átlagosan 50-60% vagy afölötti értéket mutat.

A rendszeres hulladékgyűjtésben érintett lakások esetében is jó mutatókkal rendelkezik a Társulás, átlagosan 70-80 – Jármí, Ópályi és Papos esetében 100 – százalékos a lefedettség.

Mátészalka Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye legjobb infrastrukturális mutatóival rendelkezik a megyeszékhely mellett. Az elektromos és ivóvíz hálózatba a lakások 96-98%-a bekapcsolt, a szennyvíz csatornázás a lakások 90%-ából elérhető, a bekötések aránya 68%, telefonnal 66%, kábeltelevízióval 58%, vezetékes gázzal a háztartások 64%-a ellátott.

Nyírcsaholyban a település infrastruktúrájának kiépítése 1985-ben kezdődött el az ivóvízhálózat megépülésével, 1992-ben a gázvezeték, 1993-ban a telefonhálózat létesítésével és az önkormányzati utak 99%-ának a szilárd burkolattal való ellátásával. A kerékpárút belterületi szakasza 2002-ben, a Mátészalka és Nyírcsaholy közötti kerékpárút szakasz 2010. szeptemberében épült meg. Az önkormányzat biztosítja a szilárd és folyékony hulladék szervezett összegyűjtését, az elhelyezés a mátészalkai szeméttelen és a szennyvíztelepen történik. 2012. évben a szennyvízcsatorna hálózat is megépült a „Szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése Nyírmeggyes és Nyírcsaholy településeken” című projekt keretében.

2.7.1. Ivóvíz-ellátás, vízgazdálkodás

Kisar vezetékes ivóvízzel ellátott. A vízmű és a vízelosztó hálózat üzemeltetője a Tisza-Szamos-Menti Közműszolgáltató Kft. A vízellátást biztosító vízmű kutak, illetve vízmű a Petőfi Sándor utcán, a 334. hrsz. alatt található. A kitermelt vizet kezeletlen formában juttatják az ivóvízhálózatba. A nyomástartást 25 m-es magas tározó biztosítja. A kiépített vezetékhálózat anyaga azbesztcement nyomócső, a hálózat rendszere kör-, illetve ágvezetékes.

Nyírmeggyes területén gyakorlatilag teljes körű a vezetékes ivóvízellátás. Amellett, hogy az ivóvízbázisok rendkívüli értéket képviselnek, éppen ezeket a vízbázisokat fenyegeti hosszú távon a csapadékvizek és használt vizek által okozott talaj, talajvíz és mélységi-víz szennyezés. A felszíni vizek esetében a közvetlen vízszennyezés mellett további problémát okoz az esetenként nagy mennyiségben hulló csapadék elvezetése.

Papos községben az ivóvízhálózat önkormányzati tulajdonban van, üzemeltetésére az önkormányzat a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt-vel kötött bérleti-üzemeltetési szerződést. Jelenleg van folyamatban az Európai Unió támogatással megvalósuló Ivóvízminőség-javító Program.

Tivadar település vezetékes ivóvízzel ellátott. Az ivóvízhálózat üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. Szolnok. A vízellátást biztosító mélyfúrású kút, a hidrofors nyomásfokozó berendezés a 4126 és a 4127 sz. ök. út csomópontjában biztosított zöld szigetben nyert elhelyezést. A mélyfúrású kútból kitermelt vizet kezelés nélkül juttatják a település ivóvízhálózatába, azonban 2013. júniusától üzembe helyezésre került az ivóvíz arzén tartalmát csökkentő ASR 10/40 M-OSO típusú víztisztító konténer. A hálózat rendszere körvezetékes. A vízhálózaton mosatás céljából föld feletti tűzcsapokat építettek be. A település vízellátottsága 100%-os. A vízmű kapacitása: 100 m³/d, amely az igényeket kielégíti.

2.7.2. Villamosenergia- és gázellátás

Kisar község villamos energia ellátását a Titász Rt. fehérgyarmati 120/20 kV-os alállomásából indított 2453-as jelzőszámú 20 kV-os gerincvezeték biztosítja. Jelenleg erről a gerincvezetékéről több leágaztatással 20/0,4 kV-os transzformátorokkal történik a fogyasztók ellátása. A meglévő transzformátorok kapacitásával lehet számolni a további fejlesztések esetében is. A jelenlegi szekunder hálózat légvezetékes, vegyes fa- és beton oszlopokon szerelt. Az utak mentén és a közterületeken a tartóoszlopok egyben a közvilágítási feladatot is ellátják a rájuk szerelt világító testekkel, melyek felújított állapotúak. A meglévő 20 kV-os gerinchálózat további fejlesztési igényeket is kielégít. A gerinc leágazások a településen belül beton oszlopsoron haladnak a szekunder- 0,4 kV-os –hálózattal párhuzamosan az átelleni oldalon, ahol közös a nyomvonal. Az áramszolgáltató a közeljövőben nem tervez nagyobb fejlesztést, felmerülő igénynek megfelelően bővíti a hálózatot. A település földgázellátása a TIGÁZ kezelésében levő földgázelosztó hálózatról teljes egészében megoldott. A kiépített vezeték hálózat anyaga Kpe, a hálózat rendszere körvezetékes. A település ellátottsága 100 %-os.

Tivadar településen közüzemű földgázelosztó hálózat üzemel, melynek üzemeltetője a TIGÁZ Rt. A földgázellátást a külterületen húzódó nagyközépnomású távvezetékre csatlakozó nyomásszabályzó, illetve a településen üzemelő Kpe anyagú földgázelosztó vezeték biztosítja. A település földgázellátottsága 100 %-os

Tivadar község villamosenergia ellátását a E.ON Energiaszolgáltató Kft. fehérgyarmati 120/20 kV-os alállomásából indított 2456-as jelzőszámú 20 kV-os gerincvezeték biztosítja. Jelenleg erről a gerincvezetékéről több leágaztatással 20/0,4 kV-os transzformátorokkal történik a fogyasztók ellátása.

Ópályiban a villamos energia hálózat a település 100 %-ában ki van építve, az E-ON szolgáltatja az áramot. A gázellátás a település 90 %-ában van, a TIGÁZ szolgáltatja a gázt.

2.7.3.Hulladékgazdálkodás

Jármiban korábban a kommunális hulladékot a saját hulladékgyűjtő területre helyezte el a település. Ez a terület mára már rekultiválásra került. 2007. április 4-től, kéthetenkénti gyakorisággal a Nyír - Flop Kft közszolgáltató szállítja el a kommunális hulladékot. A szelektív hulladékgyűjtésre is lehetőség van, havonta egy alkalommal szintén a fent megnevezett közszolgáltatóval kötött szerződés alapján történik a szállítás. Lomtalanítás évi két alkalommal történik. Ezen túl az elektronikai hulladékgyűjtés szervezése is megtörténik évi gyakorisággal.

Kisar község nem rendelkezik saját hulladéklerakóval. A településen a szervezett hulladékgyűjtés megoldott, 387 lakás kapcsolódik bele. Kisarban olyan tevékenységet nem folytatnak, melyből jelentős mennyiségi termelési hulladék keletkezne.

Nyírmeggyesen a települési hulladékok elszállítását, majd kezelését a közszolgáltatást végző Nyír-Flop Kft. végzi. A begyűjtést végző jármű hetente egyszer gyűjti össze a hulladékot. A begyűjtött hulladékválogatás nélkül kerül az engedéllyel rendelkező hulladéklerakóra. A mezőgazdaságban használt növényvédő szer maradványok és göngyölegeik, melyek veszélyes hulladéknak minősülnek, a felhasználó által szigorúan bizonylatolva érvényes engedéllyel rendelkező kezelő részére kerülnek átadásra.

A hulladékgazdálkodást Papos községben az Észak-alföldi Környezetgazdálkodási Kft, mint közszolgáltató végzi, a kommunális hulladékkezelést és a szelektív hulladékgyűjtést is ellátja. jelenleg épül a szelektív hulladék-gyűjtő sziget.

Tivadaron a települési hulladék a háztartásokból származó szilárd vagy folyékony hulladék, illetőleg a háztartási hulladékhoz hasonló jellegű és összetételű, azzal együtt kezelhető más hulladék. Tivadar területén hulladéklerakó nem található. A településen megoldott a szervezett szemétszállítás. Ebbe 85 lakás kapcsolódik bele. A kommunális hulladékot a Nyír-Flop szállítja el heti 1 alkalommal, az üdülőterületen a hulladékszállítás csak nyári szezonban történik, ez 118 nyaralót érint.

Ópályiban az Észak-alföldi Környezetgazdálkodási Non-profit Kft. a szolgáltató, a szolgáltatást minden háztartás igénybe veszi

2.8.Környezeti elemek állapota

2.8.1.Levegő

A levegő minőségét a természeti tényezők mellett (talajviszonyok, uralkodó szélirány, csapadék, stb.) elsősorban a mezőgazdálkodás, a szolgáltatóipar, a közlekedés, valamint a lakossági tüzelés határozza meg. A mezőgazdaság főleg a gyér növény borítottságú időszakokban zajló kiporzással és az állattartó telepek szag- és bűzhatásával szennyezi a levegőt.

Az önkormányzatok feladata a levegőtisztaság védelemben:

- környezetvédelmi hatósági hatáskörben eljár a háztartási berendezések forrásainak, valamint a 140 kW névleges bemenő hőteljesítményt meg nem haladó tüzelő- és egyéb, kizárólag füstgázt kibocsátó berendezések forrásaival kapcsolatos levegőtisztaság-védelmi ügyekben,
- ellenőrzi a háztartási berendezések légszennyező forrásaira, valamint a 140 kW névleges bemenő hőteljesítményt meg nem haladó tüzelő- és egyéb, kizárólag füstgázt kibocsátó berendezések forrásaira megállapított levegővédelmi követelmények betartását,
- hatáskörén belül a levegőtisztaság-védelmi előírások, tilalmak megszegőivel szemben a vonatkozó rendelet 8. sz. mellékletének megfelelően bírságot szabhat ki és hatósági intézkedést kezdeményezhet,
- a hatósági intézkedést más hatóságnál és szervnél kezdeményezhet a levegőtisztaság-védelem érdekében,
- közreműködik azon esetekben ahol a légszennyezettség meghaladja a határértéket a környezetvédelmi hatóság az érdekelt közegészségügyi és közlekedési hatóságok és települési önkormányzatok jegyzőjének szakhatósági közreműködésével intézkedési programot készít,
- a hatáskörébe tartozó légszennyezők levegőterheléséről kérésre adatokat szolgáltat a környezetvédelmi felügyelőségnek,
- a környezetvédelmi felügyelőséggel, a közegészségügyi és közlekedési hatósággal együttműködve rendszeresen értékeli az illetékességi területének légszennyezettségi állapotát, arról lakossági tájékoztatót tart.

Az önkormányzatok rendeletben szabályozzák az állattartást, az avar és kerti hulladékok égetését, a háztartási tevékenységekkel okozott légszennyezettséget, tevékenységi korlátozások és felfüggesztések kritériumait, az ellenőrzések módját és gyakoriságát, a közlekedési eredetű légszennyezés csökkentése érdekében teendő intézkedéseket (fásítás, forgalomterelés, szabályozás, korlátozás, stb.), gatzalanítás (parlagfű irtás), egyedi védelmet, engedélyezési előírásokat, kérelmeket, stb.

Biológiai allergének tekinthetők az egészségkárosító gyomnövények, ezen belül is a legelterjedtebb és legkárosítóbb a parlagfű pollenje.

Zónacsoport szennyezőanyagok szerint					
	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	Szilárd (PM10)	Benzol
Mátészalka és környéke	F	C	F	D	E

Jármű közlekedésén az M3-as autópálya elérésének lehetőségével, a csengersimai határátkelő teherforgalom részére történő megnyitása miatt a településen áthaladó személy és teherforgalom jelentősen megnövekedett, így a közlekedésből származó légszennyeződések értéke is megnövekedett. A 49. számú másodrendű főúton – ami a településen áthalad – drasztikusan megnövekedett a forgalom, a lakóházak nagyon közel helyezkednek el az úthoz viszonyítva, így a lakosságot mára, már jelentős mértékben terheli a közlekedésből származó légszennyezettségi koncentráció. A településen működő sertés telep miatt több bejelentés érkezett az önkormányzathoz. A telepen zajlik az előírásoknak megfelelő átalakítás. A lakosság által tartott

állatok száma nem okoz problémát. A fűtés tekintetében változó a helyzet. A gázbekötés eredményeként 74%-ban a lakásokba bekötésbe került a gáz, aminek eredményeként csökkent a fűtésből származó légszennyezettség mértéke. A gáz árának emelkedést követően egyre többen térnek vissza a hagyományos fűtési módokhoz (szén, fa).

Nyírmeggyes részben földgáz- és emellett jellemzően továbbra is vegyes szilárd tüzeléssel oldja meg fűtését. A gázhálózat kiépítése megfelelő, azonban használata a háztartásokban nem teljes körű a magas energia árak miatt, így a téli fűtési szezonban a szén-és fafűtésből származó légszennyezőanyagok erős befolyással vannak a levegőminőség alakulására. A közlekedési eredetű légszennyezésnél a településen átvezető 471 sz. főközlekedési út szerepe a meghatározó. A felújítási, burkolat-megerősítési munkálatok jótékony hatással járhatnak, azonban a községeket elkerülő út hiánya miatt továbbra is említésre méltó tehergépjármű forgalomra lehet számítani.

Paposton a gazdasági nehézségek miatt egyre többen tértek át a fa és vegyes tüzelésre, ami a fűtésből származó légszennyezést nagymértékben növelte. A levegő minősége emiatt sokat romlott, mivel ipari tevékenységből származó légszennyezés nincs.

Gazdasági tevékenységből származó légszennyezés:

Gazdasági tevékenységek közül meg kell említeni a mezőgazdaságból származó légszennyezettséget is.

- A térség közigazgatási területének legnagyobb hányadát a szántók teszik ki. A mezőgazdasági eredetű kibocsátással elsősorban a talajmunkálatok idején lehet számolni, amikor a kiporzás révén por kerülhet a levegőbe.

2.8.2.Felszíni vizek

Jármi felszíni vizekben viszonylag szegény a legközelebbi felszíni víz a településtől É-ra kb. 600-m-re található a Jármí-Papos-csatorna. A településen és környékén 1 helyen rendszeres talajvízszint megfigyelés történik. Jármí község belvizek veszélyeztetettségi szempontból a kismértékben belvizek veszélyes kategóriába tartozik. A belterület belvizeitől nem veszélyeztetett. A község területén lévő belvízvédelmi művek a Jármí-Papos csatorna és a Jármí-Papos 4. sz. oldalág. A csapadékvíz elvezető hálózat a település belterületének 70%-át fedi le. Hossza: 5.000 m, ebből 1.183 fm folyóka, 296 fm D30 cm műanyag zártvezeték, 488 fm szikkasztó. Ma már az egész rendszer felújításra szorul.

Kisar fő vízfolyása a Tisza és a Túr-folyó. A folyók minőségét a FETIKÖTEVIFEFE és a FETIKÖVIZIG rendszeresen figyelemmel kíséri; minőségüket elsősorban a külföldről érkező szennyeződések határozzák meg. A meteorológiai és a hidrológiai viszonyok függvényében, az oxigénháztartás illetve a tápanyagháztartás egyes összetevőit tekintve a vízminőség kiváló (I. osztály) vagy jó (II. osztály) (MSZ 12749 szerint) A parti sávok és vízjárta területek igénybevétele esetén a 21/2006. (I.31.) Korm. rendelet előírásait kell figyelembe venni, a védősávokat fenn kell tartani. A parti sáv használata és hasznosítása csak a vízügyi hatóság engedélyével valósítható meg. A külterületet árkok és csatornák hálózják be. Feladatuk a csapadékvíz, a belvizek összegyűjtése és elvezetése. Az árkok azonban nincsenek rendszeresen karbantartva. A felszínen összegyűlt csapadékvizet csapadékcsatorna rendszer gyűjti össze. A

belterületen 10600 m-nyi árokrendszer (9400 m nyílt és 1200 m zárt elvezető) gyűjti a felszíni vizeket. A vizek befogadója a FETIKÖVIZIG kezelésében lévő Túr-belvíz főcsatorna, ill. a Szamos-Zug VGT kezelésében lévő Mogyorós-csatorna. A csatornák kezelését és rendszeres karbantartását meg kell oldani. A felszíni vizek védelmének érdekében egyes esetekben a geológiai szolgálat szakhatósági közreműködését kell kérni.

2.8.3.Felszín alatti vizek

Nyírmeggyes területén a talajvíz átlagos szintje 2-4 m. közötti. A talajvizek nitrát-, és ammónium-ion, valamint az összes foszfortartalma a megye talajvizeiben általában a megengedett határérték fölötti. Ez elsősorban az intenzív mezőgazdasági művelés (helytelen műtrágyázás) és a szennyvízszikkasztások eredménye. A rétegvizek a talajvizeknél védettebb helyzetűek, ezért az ivóvízellátás rájuk épül. A gyümölcsösök öntözése felszín alatti vizekből történik. Az ivó- ipari és mezőgazdasági célú vízkivételek a hideg édesvizeket tároló, Nyírmeggyes térségben 290 m vastagságú plesztocén alluviális összetételből származik. A közműves vízellátás alapjául az alsó pleisztocén rétegvizek szolgálnak, melyek mind minőségi, mind mennyiségi szempontból nézve a legkedvezőbbek. A község vízellátása a mátészalkai vízműről történik.

2.8.4.Zaj

A legtöbb településen nincsen nagyobb, zajforrással terhelt ipartelep, illetve lakóterületbe ágyazott üzem, telephely. Egyéb csekély zajterhelés a települések belső és a településeken áthaladó, mindkét esetben kismértékű közlekedési forgalomból származik, ez alól Mátészalka képez kivételt.

Nyírmeggyesen zajterhelést a településen áthaladó 471. sz. másodrendű főúton lebonyolított forgalom eredményez, mely napi 8144 egységjárművet jelent naponta. A Bio-Genезis Kft. számításai alapján az út zajterhelése a terhelési pontot jelentő lakóépületekre 8,7 dB-el meghaladja a jogszabályban előírt határértéket.

Papason a közlekedés által okozott zajterhelés mértéke nőtt, mivel a település közigazgatási területén halad át az M3 autópálya Nyíregyháza-Vásárosnamény közötti szakasza. A belterülettől való távolsága 500-600 m, így kismértékben zavaró a lakosságnak. A zajterhelés mértékére vonatkozóan nem áll rendelkezésre adat.

2.8.5.Zöldfelületi rendszer

A gondosan megtervezett települési zöldfelületi rendszer nem csak a lakosság komfortérzetét növeli, de a környezet-egészségügyi helyzetet is javítja. A közterületen elhelyezett köztéri elemek (padok, biciklitároló, szobrok) karbantartásáról, festéséről folyamatosan gondoskodnak az önkormányzatok, a kiöregedett fákat facsémekkel pótolják. A térség településein a változó nagyságban találhatóak zöldfelületek, a nagyobb problémát a meglévő zöld felületek állagának megóvása jelenti.

3. HELYZETÉRTÉKELÉS

3.1. SWOT analízis

A célkitűzések megalapozásához a települések környezeti, társadalmi és gazdasági állapotának értékelése alapján szükséges meghatározni a főbb fejlődési, fejlesztési irányokat. Ennek egy jól bevált módszere az ún. SWOT analízis, amely a belső és külső tényezők alapján vizsgálja az adott állapotot és meghatározza a kitörési irányokat.

Az egyes betűk jelentése:

S - erősségek (*strengths*)

W - gyengeségek (*weaknesses*)

O - lehetőségek (*opportunities*)

T - fenyegetések (*threats*)

Az erősségek és a gyengeségek a belső állapotot jellemzik, míg a lehetőségek és a veszélyek a külső körülményeket.

A SWOT analízisben felsoroltak között esetenként ellentét mutatkozhat meg, ami a települések különböző fejlettségéből, ellátottságából, lehetőségeiből adódik. Összességében, a Társulásra nézve ez pozitív lehet, hiszen a különböző települések megoszthatnak egymás között feladatokat (pl. turizmus), amiből minden résztvevő profitálhat.

	ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
Társadalmi pillér	<ul style="list-style-type: none"> • társadalmi összefogás megléte, • civil szervezetek aktivitása • hagyományörzés fontossága, • jó közbiztonság • ipari tevékenységgel nem terhelt terület • környezeti elemek kielégítő állapota, • termelő és szolgáltató szektor környezetterhelése alacsony, • a védett természeti területek biológiai sokfélesége jelentős, • a táji és geomorfológiai adottságok kedvezőek, • a talajok szennyezettsége csekély, • kommunális és szelektív hulladékszállítás • értékes történelmi múlt, természeti és építészeti értékek, • együttműködési készség a lakosság részéről • rendszeres közösségi rendezvények	<ul style="list-style-type: none"> • elöregedő települések, kevés a születések száma • munkanélküliség • kevés újszülött • eltartottak száma magas • segélyezésre szorulóknak növekvő száma • MUNKANÉLKÜLISÉG

Környezeti pillér	<ul style="list-style-type: none"> • környezetszennyezés szempontjából jó helyzetben vannak a települések, viszonylag kevés a környezet-szennyező források megléte • gazdag élővilág 	<ul style="list-style-type: none"> • épületállomány elöregedése
Gazdasági pillér	<ul style="list-style-type: none"> • Mátészalka szerepe • mezőgazdasági adottságok • földrajzi elhelyezkedés • alacsony és kevés adó • kiterjedt intézményi területek • gazdasági hasznosítású terület növelhetősége • az infrastrukturális ellátottság -víz, gáz, villamos energiaellátás-megfelelő, • családi gazdaságok megléte 	<ul style="list-style-type: none"> • kevés a településeken a helyi munkalehetőség • úthálózat • gyenge tőkevonzó képesség • bicikliút és tömegközlekedés hiánya • részben kihasználatlan ipari és turisztikai lehetőségek, • meglévő szálláshelyek csekély száma, • MUNKANÉLKÜLISÉG

	LEHETŐSÉGEK	FENYEGETÉSEK
Társadalmi pillér	<ul style="list-style-type: none"> • az infrastrukturális fejlesztés erősíti a települések megtartó erejét • oktatás, • munkaerőpiac • új társadalmi szereplők megjelenése, új civil szervezetek alakulása, lakossági összefogás • fiatalok szórakozási lehetőségeinek bővítése, • kulturális élet fellendülése, • jól kihasznált közösségi terek kialakítása, • a lakosság környezettudatosságának növelése, • szakképzés, • fiatalok képzése a helyi, térségi igényeknek megfelelően, • magasabb fokú környezeti nevelés az óvodákban és az iskolákban • figyelemfelhívó rendezvények • vonzó lakókörnyezet kiépítése • esélyegyenlőség megteremtése • életszínvonal növelése • egészségturisztikai potenciál kiaknázása 	<ul style="list-style-type: none"> • megnő a szociális ellátórendszer iránti igény, • bűnözés, • elvándorlás, esetleg negatív személyek betelepülése • népességfogyás, • az öregedési index növekedése, • társadalmi elidegenedés, • globalizáció hatása, identitástudat csökkenése, • hagyományörzés háttérbe szorulása, életszínvonal romlása
Környezeti pillér	<ul style="list-style-type: none"> • az ivóvíz vezeték rekonstrukció, és emellett a szennyvízelvezetés megvalósítása környezetvédelmi szempontból előnyös • természeti adottságok kihasználása • közösség-szervező terek, események létrehozása • bicikliút hálózat kiterjesztése • térségi, természetvédelmi, fejlesztési együttműködés kialakításának 	<ul style="list-style-type: none"> • ár – és belvízvesztély, • klímaváltozás, • környezetterhelő tevékenységek betelepülése, • környezeti káresemények kockázata, • a közlekedés okozta környezetszennyezés megnövekedése, • szelektív gyűjtőszigetekkel kapcsolatos lakossági ellenállás, • erőforráskészletek csökkenése,

	<p>megszervezése</p> <ul style="list-style-type: none"> • csatornázás-fejlesztési beruházások • külső források (EU, hazai) bevonása a környezet- és természetvédelmi fejlesztésekbe, • helyi jelentőségű védett területek arányának növelése, • természeti és táji adottságok turisztikai szempontú érvényesítése, • védett természeti területek fejlesztése (Natura 2000) • környezetbarát közlekedés-fejlesztés (pl. kerékpárutak, hatékonyabb tömegközlekedés), • megújuló energiaforrások alkalmazása helyi szinten (szélenergia, napenergia, biogáz-üzem stb.), • külterületeken erdősítés, gyepesítés az eredeti természeti állapot visszaállítása • gyerekbarát környezet kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> • talajszennyezettség növekedése, talajok fizikai és kémiai romlása, • mezőgazdasági túlhasznosításból adódóan talajok kimerülése • felszín alatti vizek szennyezettségének növekedése • légszennyezettség növekedése (mezőgazdasági idényben porszennyezés) • levegő allergén pollenmennyiségének növekedése • természeti értékek pusztulása
Gazdasági pillér	<ul style="list-style-type: none"> • kistérségi összefogás • külső források (EU, hazai) bevonása a gazdasági fejlesztésekbe, • sport-, lovas-, horgász-, vadász-, öko turizmus fejlesztése, • új munkahelyek megteremtése, • háztáji termékek piaci pozíciójának erősödése • kerékpáros turizmus népszerűsítése • szakképzett munkaerő rendelkezésre állása, • vonzó üzleti környezet kiépítése • esélyegyenlőség megteremtése • versenyképesség növelése • életszínvonal növelése • testvérvárosi kapcsolatok kiépítése, fejlesztése • mezőgazdaságra épülő feldolgozóipar betelepülése • alternatív energiára épülő ipar fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> • a munkalehetőségek hiánya, megszűnése miatt az aktív korú lakosság elvándorlása a nagyobb városokba, • adóterhek növekedése, • támogatások csökkenése • hosszú távú finanszírozási problémák, • területi különbségek fokozódása, • vállalkozási önerő hiánya • fejlesztési területek alacsony volta • közutak állapotának további romlása • nagyobb városok (Mátészalka) elszívó ereje érvényesül

4.STRATÉGIA

4.1.Célállapot

Cél a **fenntartható fejlődés elősegítése**, melynek következményeként megvalósul az erőforrások gazdaságos felhasználása. Fellendül a települések gazdasága, fejlődik társadalma, új munkahelyek jönnek létre, bővülnek a jövedelemszerzési lehetőségek és a lakók több figyelmet fordítanak a környezetvédelemre és a megújuló energiaforrások használatára.

A települések vezetése a lakossággal együttműködve pedig mindent megtesz azért, hogy a fenntarthatóság szolgálatában álló döntések szülessenek és a környezeti erőforrásokkal kíméletesen gazdálkodó fejlesztések valósuljanak meg.

A jövőkép eléréséhez azonban hosszú távú (9–20 év) célkitűzések, középtávú (4–8 év) tematikus célok, ill. rövidtávú (1–3 év) részcélok megvalósulására van szükség.

4.2.Prioritások

A fenntartható fejlődéshez, mint központi célhoz szükséges a fenntarthatósági pillérek megerősítése. A megerősítések fontossági sorrendbe helyezése prioritásuk szerint kell történjen. Az elsőrendű szolgáltatási igények és problémák, kérdések felfedése a közösségi kérdőíveken keresztül.

Társadalmi prioritások: helyi egyetértés megteremtése a tagtelepülések alapértékeiről, az egészséges életkörülményekről, a jelenlegi és jövő generációi számára szükséges feltételek biztosításával.

- társadalmi szemléletformálás a Fenntarthatóság jegyében,
- intézményi működés hatékonyságának növelése
- egészségügyi helyzet fejlesztése,
- szociális helyzet fejlesztése,
- oktatás, képzés fejlesztése
- közbiztonság fejlesztése,
- kulturális élet gazdagítása,
- esélyegyenlőségi jogok biztosítása,
- közösségi közlekedés fellendítése
- gyermekek és fiatalok társadalmi beilleszkedésének segítése.

Gazdasági prioritások: jelentős mértékben támaszkodik az emberi munkaerőre, a megújuló energiaforrásokra, erőforrásokra és a nemzetgazdaság egésze szempontjából optimális gazdasági formációkra.

- Nemzetközi együttműködés
- az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése,
- ipar fejlesztése,

- mezőgazdaság fejlesztése,
- gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése,
- vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése
- munkahelyteremtés.

Környezeti prioritások: a káros anyagoktól való védelemmel és a természeti erőforrások hatékony hasznosításával garantáljuk a lakosság hosszú távú jólétét, valamint a növény- és állatvilág életkörülményeinek és sokszínűségének fennmaradását.

- Környezetismeret, környezettudatosság
- Települési és épített környezet védelme
- a lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól (levegő, zaj)
- infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése,
- energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása,
- zöldterületek védelme, fenntartása – növény- és állatvilág fenntartása
- hulladékgyűjtés és hulladékkezelés.

4.3. Várható hatások

A Local Agenda 21 terv készítése során a Fenntartható Fejlődés eléréséhez kitűzött fő- és részcélok, valamint az ezek megvalósításához szükséges programoknak lehetnek közvetett és közvetlen hatásai az egyes fenntarthatósági pilléreket tekintve. A várható hatásokat a 3 fő pillérre vonatkozóan az alábbiakban soroljuk fel:

Társadalmi hatások:

- környezettudatos nevelés az oktatásban,
- közoktatás helyzete javul, korszerűsödik,
- a lakosság környezettudatossága nő,
- esélyegyenlőség javulása,
- egészségügyi ellátás javul,
- elvándorlás mértékének csökkenése,
- a lakosság korösszetétele javul,
- a lakosság gyermekvállalási kedve nő,
- a fiatal munkaerő helyben maradása,
- munkanélküliség csökken,
- kulturális értékek, hagyományok, sport, művelődés megőrzése,
- vendéglátás, idegenforgalom, turizmus javul,
- látogatók számának növekedése,
- szociális ellátás javul,
- közbiztonság javul,
- javuló életminőség.

Gazdasági hatások:

- infrastruktúra javul,
- közösségi közlekedés javul,

- megközelíthetőség javul,
- vállalkozások száma nő,
- beruházások száma nő,
- turizmus, idegenforgalom fellendülése,
- megújuló és energiatakarékos erőforrásokra való áttérések,
- foglalkoztatás, munkaerőpiac helyzete javul.

Környezeti hatások:

- a környezet minősége, állapota javul,
- a levegő minősége nem romlik,
- a talaj minősége javul,
- a felszíni és felszín alatti vizek minősége javul, szennyezettsége csökken,
- a zaj és rezgés okozta környezetterhelés csökken,
- hulladékgazdálkodás helyzete javul,
- a zöldfelületi rendszerek állapota, minősége javul,
- biológiai aktivitásérték növekszik,
- védett területek és helyi értékek fennmaradnak,
- új védelem alá helyezendő területek, értékek kijelölése,
- természetes élőhelyek fennmaradnak.

5. MEGVALÓSÍTÁS

Jelen fejezetben a fenntarthatósági pillérekre vonatkozó prioritások megvalósításához szükséges részprogramok, projektek kerülnek felsorolásra, részletesen tárgyalva a várható eredményeket és a megvalósítás körülményeit, feltételeit (cél, célcsoport, ütemezés, partnerek, beruházási költség, megvalósítási keretek).

A megjelölt fejlesztési programok ajánlások, melyek a fenntarthatósági szempontok érvényesülését célozzák, irányt mutatnak a további feladatok kitűzéséhez.

5.1. Társadalmi pillér

A Fenntartható Fejlődés társadalmi pillére a jelenlegi és a jövő generációinak szükséges társadalmi feltételek biztosítása az egészséges, biztonságot nyújtó életér kialakításához.

5.1.1. Társadalmi szemléletformálás

Az intézkedés célja: a jelen és a jövő generációk számára a fenntarthatósági szempontok megismertetése.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Szemléletformáló közösségi fórumok szervezése
<i>Projekt célja</i>	Rendszeres, a környezettudatos társadalmi magatartást (komposztálás, szelektív gyűjtés, tudatos vásárlás, hatékony energiagazdálkodás) és a helyi értékek (közösségi, kulturális, épített és természeti értékek) megőrzését elősegítő társadalmi fórumok szervezése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ helyi értékek ▪ védett értékek ▪ a települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	az első Local Agenda 21 fórum
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ meghívott előadók
<i>Beruházási költség</i>	1.000.000 Ft/év
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati forrás ▪ saját forrás

5.1.2. Intézményi működés hatékonyságának növelése

Az intézkedés célja: a településeken működő intézmények, közintézmények, szervezetek vizsgálata, fejlesztése, elősegítve ezzel a hatékony munkavégzést és a lakossággal való kapcsolat fejlesztését, könnyebb és gyorsabb ügyintézés.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Eszközbeszerzés a hatékonyabb intézményi működés érdekében
<i>Projekt célja</i>	Eszközbeszerzés a zöld beszerzés szempontjainak figyelembe vételével.
<i>Célcsoport</i>	Önkormányzati alkalmazottak
<i>Érintett terület</i>	Érintett önkormányzatok
<i>Javasolt ütemezés</i>	rövid- és középtáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati forrás ▪ saját forrás

<i>Projekt neve</i>	A civil társadalom és a helyi közigazgatás szereplői közötti együttműködés fejlesztése
<i>Projekt célja</i>	A hatékonyabb közösségi részvétel elősegítése, párbeszéd-programok, fórumok (akár interneten keresztül) révén a lakosság és a hivatalok, hatóságok közötti együttműködés hatékonyságának növelése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati forrás ▪ saját forrás

5.1.3. Egészségügyi helyzet fejlesztése

Az intézkedés célja: Egészséges és kulturált környezet, illetve életkörülmények biztosítása, életminőség javítása. **Prioritása:** az önkormányzatok alapvető feladatai közé tartozik az egészségügyi és szociális ellátás biztosítása.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Az optimális környezet-egészségügyi helyzet biztosítása
<i>Projekt célja</i>	Egészséges és kulturált környezet biztosítása, a környezet-egészségügyi helyzet folyamatos figyelemmel kísérése és értékelése, szükség esetén az illetékes hatóságok bevonása és a megfelelő intézkedések megtétele. Települési egészségterv készítése, kidolgozása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érintett önkormányzatok közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati forrás ▪ saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Prevenció és rehabilitáció megvalósítása az egészségügyben
<i>Projekt célja</i>	Primer prevenció megvalósítása, melyen keresztül szűrésekkel, az életmód és az egészségügyi szemlélet formálásával, tanácsadással a betegségek bekövetkezésének gyakorisága csökkenthető - ez pedig jóval olcsóbb, mint az adott betegség ellátása. Szekunder prevenció során - ha már kialakult valamilyen betegség - arra kell törekedni, hogy ne alakuljon ki további szövődmény, ill. irreverzibilis folyamat - megfelelő orvosi ellátás biztosítása. Ha mégis kialakul károsodás, akkor a terciér prevenció keretén belül törekedni kell arra, hogy mindez ne okozzon zavart a társadalmi életben történő részvételkor, ill. ne alakuljon ki rokkantság. Amennyiben a rokkantság nem elkerülhető, fontos, hogy a beteg a maradék képességeinek maximális felhasználásával képes legyen minimálisan az önellátásra, és ha lehetséges, az újbóli társadalmi beilleszkedésre - ez a rehabilitáció megvalósításának esete, amikor szakképzett szociális munkások, ápolók alkalmazását kell biztosítani.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan – feltételek megteremtése rövidtávon

<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Körzeti orvosok ▪ Egészségügyi ellátással foglalkozó vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati források, saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Rendelők, eszközök, épületek felújításának biztosítása
<i>Projekt célja</i>	Az egészségügyi alapellátáshoz szükséges feltételek biztosítása (az orvosi rendelők akadálymentesítése, rendelők korszerűsítése, gépkocsipark fejlesztése).
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati források, saját forrás

5.1.4. Szociális helyzet fejlesztése

Az intézkedés célja: korszerű infrastrukturális keretek között működő, a lakosság igényeit kielégítő szociális ellátás biztosítása

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Szociális szolgáltatások fejlesztése
<i>Projekt célja</i>	A szociális szolgáltatások körének szélesítése, a természetbeni szolgáltatások színvonalának javítása, a házi gondozás minőségének javítása, nappali szociális ellátás megvalósítása, ahol szükséges az ellátás elhelyezésére szolgáló épület felújítása. Hosszútávon önkormányzat által üzemeltetett bentlakásos intézmény kialakítása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan – Önkormányzat hosszútávon
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Alapítványok ▪ Jelenleg is működő szociális intézmények
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pályázati forrás ▪ saját forrás ▪ magántőke

5.1.5. Oktatás, képzés fejlesztése

Az intézkedés célja: a térségben található oktatási intézményekben fellelhető képzés, oktatás fejlesztése, továbbképzések, tanfolyamok indítása a versenyképes munkaerő biztosítása érdekében. Prioritás a lakosság környezettudatosságának növelése.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Természettudományos oktatás
<i>Projekt célja</i>	Célja az érintett oktatási intézményekben a korszerű és magas szintű természettudományos szemléltetés hálózatos rendszerének kialakítása, költséghatékony módon.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iskolások ▪ Oktatók ▪ Tanárok
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A települések oktatási intézményei ▪ Önkormányzatok
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítás helye</i>	Oktatási intézmények
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás

<i>Projekt neve</i>	Szakképzések körének fejlesztése az oktatásban
<i>Projekt célja</i>	A projekt célja a fenntarthatóság terén olyan szakemberek képzése, akik az érintett területen fejleszteni kívánt ipar és vállalkozások számára elérhető munkaerőként jöhetnek számításba, ezzel segítve a lakosság térségen belüli munkához való jutásának biztosítását.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iskolások ▪ Oktatók ▪ Tanárok
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ oktatási intézmények
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

<i>Projekt neve</i>	„ÖKO iskola” programban való részvétel
<i>Projekt célja</i>	Az Ökoiskola cím azon iskolák munkájának legmagasabb szintű állami elismerése, melyek iskolafejlesztési, pedagógiai munkája kiemelkedően magas színvonalon képviseli a környezeti nevelés, a

	<p>fenntarthatóság pedagógiai értékeit.</p> <p>Az Ökoiskola cím adományozása kapcsolódik az ENSZ "A fenntarthatóságra oktatás" 2005 - 2014 . évtizedének programjához.</p> <p>Az Ökoiskola egyfajta szempontrendszer, mely irányt mutat: Egy Ökoiskolában nemcsak a tanításban érvényesülnek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén.</p> <p>Az oktatásban szerepet kap a környezeti nevelés, a diákok ötleteikkel, munkájukkal segítik az iskola környezettudatos működését.</p>
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iskolások ▪ Oktatók ▪ Tanárok
<i>Érintett terület</i>	Érintett településeken található iskolák
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövid- és középtáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Iskolák
<i>Beruházási költség</i>	projekt méretétől függ
<i>Megvalósítás helye</i>	Általános és középfokú oktatási intézmények a térségben
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Egészségnap/hét és környezetvédelmi nap/hét
<i>Projekt célja</i>	<p>Az egészségnap olyan projekt, amelyben helyet kaptak a testi és lelki egészséggel kapcsolatos tevékenységek, a fizikai állapotfelméréstől a különböző sporttevékenységeken, az egészséggel kapcsolatos tesztfeladatok megoldásán, az önértékelésen át az önismereti játékokig. A nap programja kiterjedt a családvédelem, az élelem- és kémiai biztonság, a szájhigiénia, a fogápolás, a testhigiénia, a környezetegészség és az egészséges táplálkozás problémáira.</p> <p>Környezetvédelmi nap szervezéssel a diákok környezettudatos életre nevelésének programja, veszélyes hulladékgyűjtési akciókkal (pl. elem, használaton kívüli mobiltelefon, papírgyűjtés...)</p>
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iskolások ▪ Oktatók ▪ Tanárok
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések iskolái
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövid- és középtáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Iskolák
<i>Beruházási költség</i>	projekt méretétől függ

<i>Megvalósítás helye</i>	Általános és középfokú oktatási intézmények
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, saját forrás

5.1.6. Közbiztonság fejlesztése

Az intézkedés célja: a települések közbiztonságának javítása

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	„Településőr” program
<i>Projekt célja</i>	A közrend és a közbiztonság erősítése érdekében településőrök foglalkoztatása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	önkéntesek, alkalmazott településőrök
<i>Megvalósítási keret</i>	Önkormányzati és pályázati forrás

5.1.7. Kulturális élet fellendítése

Az intézkedés célja: a térség különböző érdeklődésű társadalmi csoportjai számára szervezett programokkal a kikapcsolódási igények kielégítése

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Hagyományőrző rendezvények szervezése, támogatása
<i>Projekt célja</i>	Érintett települések hagyományainak megismertetése, helytörténeti anyagok gyűjtése, dokumentálása és kiállítása.
<i>Célcsoport</i>	▪ Lakosság, Turisták, Testvérvárosok
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	▪ pályázati források ▪ saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Rendszeres szabadtéri nyári programok
<i>Projekt célja</i>	Hagyományteremtő céllal nyári szórakoztató, szabadtéri programok szervezése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Közparkok ▪ Iskolák ▪ Közintézmények udvarai
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv – éves rendszerességgel
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok kulturális és művelődési intézményei ▪ Civil szervezetek ▪ Felajánlók
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzati és intézményi önerő ▪ Nemzeti Kulturális Alap ▪ Egyéb kulturális pályázati források ▪ Vállalkozói támogatások ▪ Felajánlások

<i>Projekt neve</i>	Sportrendezvények
<i>Projekt célja</i>	Sporttevékenységek, mozgásos tevékenységek megszerettetése, közösségformálás, egészséges életmódra nevelés.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sportpálya ▪ Sportcsarnok ▪ Közparkok ▪ Iskolaudvar ▪ Tornaterem
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Iskolák ▪ Sportot támogató civil szervezetek ▪ Sportegyesületek
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Civil szervezetek önerője ▪ Önkormányzati önerő ▪ Pályázati források ▪ Tagdíjak ▪ Felajánlások

<i>Projekt neve</i>	Ifjúsági programok
<i>Projekt célja</i>	Helyi és vidéki zenekarok felléptetése, karaoke-party-k, szabadtéri filmvetítés, táncházak, vetélkedők szervezése, ünnepkörökhöz kötődő rendezvények (farsang, húsvétvárás, karácsonyvárás), fiatalok által készített alkotásokat bemutató kiállítások szervezése. Tehetséggondozás a 14 éven aluli korcsoportokban (versenyek, vetélkedők), ünnepekhez, ünnepkörökhöz, népi hagyományokhoz fűződő rendezvények szervezése.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság fiataljai ▪ Óvodások, általános iskolások ▪ érdeklődők az idősebb korosztályból
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Iskolák ▪ Civil szervezetek, alapítványok
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzati önerő ▪ Nemzeti Kulturális alap ▪ Egyéb pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Programok a középkorú és idős korosztály számára
<i>Projekt célja</i>	Kikapcsolódást jelentő közösségi programok a különböző érdeklődési köröknek megfelelően. Könyvtári közösségi programok, nyugdíjasklubok, egyesületek bevonásával.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Érintett települések közigazgatási területe ▪ Szociális intézmények
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Szociális intézmények ▪ Civil szervezetek, alapítványok
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzati önerő ▪ Civil szervezetek, intézmények és alapítványok önerője ▪ Egyéb pályázati források ▪ Támogatások ▪ Felajánlások

5.1.8. Esélyegyenlőségi jogok biztosítása

Az intézkedés célja: a térség területén élő kisebbség és fogyatékos személyek a helyi közösség egyenrangú tagjai, ezért meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik számukra a társadalmi életben való részvételt az őket megillető jogok biztosításával

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatása az oktatásban
<i>Projekt célja</i>	A cél a magyar közoktatásban elősegíteni az esélyegyenlőség érvényesülését és megerősíteni az iskolarendszer esélyteremtő szerepét a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók vonatkozásában.
<i>Célcsoport</i>	▪ Pedagógusok, Óvodák, Iskolák
<i>Érintett terület</i>	▪ Önkormányzatok ▪ intézmény (iskolák, óvodák)
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítás helye</i>	▪ Iskolák, Óvodák
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás

<i>Projekt neve</i>	A fogyatékkal élők jogainak biztosítása
<i>Projekt célja</i>	Az önkormányzatok feladata, hogy gondoskodjon a fogyatékos személyeket megillető jogok érvényesítéséről, a fogyatékos személyek hátrányait kompenzáló akadálymentesítésről az intézményeknél.
<i>Célcsoport</i>	Érintett településeken fogyatékkal élő személyek
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatos
<i>Partnerek</i>	▪ Önkormányzatok ▪ A térségben működő segélyszervezetek
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	▪ Saját forrás ▪ Pályázati forrás

<i>Projekt neve</i>	Fogyatékkal élők integrálása és aktív foglalkoztatása
<i>Projekt célja</i>	Olyan munkahelyek teremtése, ahol a csökkent munkaképességű, fogyatékkal élő lakosoknak is biztosítani tudnak munkalehetőséget. Egy jól működő alapítvány, vagy egyesület sokat segíthet abban, hogy ők is teljes életet élhessenek.
<i>Célcsoport</i>	Fogyatékkal élők

<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan – hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati lehetőségek

<i>Projekt neve</i>	Akadálymentesítés
<i>Projekt célja</i>	Az intézmények felújításánál, új épületek létesítésénél biztosítani kell az akadálymentes közlekedés feltételeit.
<i>Célcsoport</i>	Fogyatékkal élő személyek
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatos
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Saját forrás ▪ Pályázati forrás

5.1.9. Közösségi közlekedés fellendítése

Az intézkedés célja: A munkaerő mobilitásának biztosításához építeni kell a régió erősségeire, így például a közösségi közlekedés hálózatának fejlesztésével, kiterjesztésével. A program keretében támogatandó a közlekedési rendszerek elektronizálása, az utasforgalom kiszolgálásának és tájékoztatásának fejlesztése, forgalomirányítási rendszerének és forgalomtechnikai eszközeinek fejlesztése.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Közösségi közlekedés (tömegközlekedés)
<i>Projekt célja</i>	Közösségi közlekedés előnyben részesítése: a térség közösségi közlekedési feltételeinek fejlesztése a helyi autóbusz-hálózat megújításával, akadálymentesítésével
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	A térség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Szolgáltató

<i>Beruházási költség</i>	Beruházástól függő
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás

<i>Projekt neve</i>	A biztonságos kerékpáros közlekedés feltételeinek biztosítása
<i>Projekt célja</i>	A kerékpáros közlekedést vonzóvá, kényelmessé és biztonságossá kell tenni a lakosság számára ahhoz, hogy valóban növekedjen a közlekedési mód részaránya a közlekedésben. Összefüggő kerékpárút hálózatot kell kialakítani, amely csatlakozik a fontosabb pihenőterületekhez, biztosítani kell a belterületeken, a pihenőterületeken és az intézmények környezetében megfelelő számú fedett, támasztós kerékpártároló kiépítést. El kell végezni a meglévő kerékpár utak burkolatának felújítását, új kerékpárutak kialakítását a kerékpárút hálózat bővítésével. A kerékpárutak és a közlekedési utak kereszteződéseit úgy kell kialakítani, hogy az a kerékpárosok számára biztonságosan használható legyen, az autók számára külön figyelmeztető jelzéseket kell kialakítani, hogy a kereszteződésben kerékpárút keresztezése is történik.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érintett térség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövid- és középtáv
<i>Partnerek</i>	▪ Önkormányzatok, Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	Beruházás méretétől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	pályázati forrás

<i>Projekt neve</i>	Turisztikailag frekventált területek személygépjármű terhelésének csökkentése
<i>Projekt célja</i>	Forgalomszervezési, tömegközlekedési, parkolási, esetleg alternatív közlekedési eszközök bevonásával biztosítani kell, hogy a turisták és a helyi lakosság által is gyakran felkeresett helyi látványosságok (természetvédelmi területek, helyi védelem alatt álló területek, műemlékek, stb.) területei személygépjármű terhelése ne nőjön tovább illetve csökkenjen.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövid és középtáv
<i>Partnerek</i>	▪ Önkormányzatok, Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	Beruházás méretétől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	pályázati forrás

5.1.10. Gyermekek és fiatalok társadalmi beilleszkedésének segítése

Az intézkedés célja: hazánk ifjúsága a demokratikus értékek ismerete és elismerése mellett jogaival tudatosan élő, a felnőtt társadalomba zökkenőmentesen beilleszkedő, s azt innovatív szemlélettel folyamatosan megújító erőforrásként biztosítsa saját maga és közössége boldogulását, érvényesülését.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Fókuszban az érintett településeken élő fiatalok és családtagjaik
<i>Projekt célja</i>	Elengedhetetlen, hogy a gyerekek, a serdülők és a fiatalok szűkebb és tágabb közösségeikben befogadó, toleráns magatartással vegyenek részt, nemzeti és európai identitásuk egyaránt segítse őket a fenntartható, békés társadalom építésében. Alapvető cél, hogy az érintett korosztályok értéknek és a sikeres élet részének tekintsék a családot és a gyermekvállalást, aktívan készüljenek a szülői szerepükre.
<i>Célcsoport</i>	Ifjúság
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	▪ Civil szervezetek, fiatalok és családjaik.
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás

5.2. Környezeti pillér

A helyi környezet káros anyagoktól való védelmével és a természeti erőforrások hatékony hasznosításával járul hozzá a lakosság hosszú távú jólétéhez, valamint a növény- és állatvilág életkörülményeinek fenntartásához és sokféleségének megőrzéséhez.

5.2.1. Környezet ismerete, környezettudatosság

Az intézkedés célja: Az oktatás minden szintjén a környezetvédelmi tudatformálás integrált megjelenítése. Az oktatás pedagógiai célrendszerében helyet kell adni az aktív állampolgárrá nevelésnek, a környezettudatos gondolkodás kialakításának, a fenntartható fejlődés előmozdításának. Rendkívül fontos a helyi környezeti értékek és problémák megismertetése, illetve ezek kezelése.

Cél egy olyan társadalom kialakítása, mely „úgy elégíti ki a jelenben élők szükségleteit, hogy az ne veszélyeztesse a jövő generációk szükségleteinek kielégítését”. A környezeti tudatosság társadalmi beágyazódásának elősegítése a szemléletformálás, környezettudatos gondolkodás kialakítása, az ismeretközvetítés, a környezeti információk terjesztése, aktív állampolgárrá nevelés és közösség fejlesztés révén

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Az érintett települések Környezetvédelmi Programjának felülvizsgálata
<i>Projekt célja</i>	A korábbi években elkészített Környezetvédelmi Program felülvizsgálata, aktualizálása
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	500.000,- Ft./település
<i>Megvalósítási keret</i>	Önerő, pályázati forrás

<i>Projekt neve</i>	Települési hulladékgazdálkodási terv készítése
<i>Projekt célja</i>	A korábbi években elkészített Helyi Hulladékgazdálkodási Terv felülvizsgálata, aktualizálása.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság, ▪ Közszolgáltató intézmények
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	500.000,- Ft/település
<i>Megvalósítási keret</i>	Önerő, pályázati forrás

<i>Projekt neve</i>	Helyi hulladékgazdálkodás jogi szabályozása
<i>Projekt célja</i>	Az országos jogi szabályozás és a hulladékgazdálkodási tervezés folyamatos módosulása, illetve a helyi igények nyomán szükséges a helyi rendelet jogi szempontú folyamatos nyomon követése és amennyiben szükséges azok módosítása illetve újabb rendeletek megalkotása a hulladékgazdálkodás területén.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság, ▪ Település közszolgáltató intézménye
<i>Érintett terület</i>	Érintett térség és a vizsgált települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv, folyamatosan

<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

<i>Projekt neve</i>	Környezetvédelmi kommunikációs terv kidolgozása
<i>Projekt célja</i>	A társadalom környezeti tudatossága csak úgy javítható, ha folyamatosan tájékozott környezetének állapotáról, ismeri a gazdaság, társadalom és a környezet összefüggéseit, azok egymásra hatását. Tudatosan törekedni kell arra, hogy a fenntartható fejlődés a mindennapi nyilvánosság részét képezze, beépüljön a hétköznapok világába. A kommunikációs terv alkalmas arra, hogy az internetes eszközök, az oktatási rendszer, munkahelyek, a médiumok, tanácsadás, rendezvények és egyéb területeken folyó környezeti kommunikációáramlás egymást erősítse, hatásuk megsokszorozódjon. Összehangolt kommunikációs terv készítésére van szükség, melyben megtörténik az eddigi gyakorlat helyzetelemzése, meghatározásra kerül a kommunikáció cél- és eszköztendzere, a partnerek, a kommunikációs célok és üzenetek célcsoportonként meghatározása, konkrét kampányok kijelölése és e tevékenységek ütemezése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv, folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok Civil szervezetek PR szakértők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

<i>Projekt neve</i>	Környezetvédelmi „Hasznoskönyv” című kiadvány kidolgozása
<i>Projekt célja</i>	A kiadványnak be kell mutatnia a családok számára, hogy a gondos háztartásban a család anyagi, egészségi, környezeti érdekei összehangolhatóak. A kiadványnak be kell mutatnia, hogy az intézmények, gazdasági társaságok dolgozói, vezetői milyen egyszerű mindenki számára könnyen megtanulható intézkedésekkel csökkenthetik a munkahelyeik környezeti terhelését.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság Vállalkozások, munkahelyek Intézmények
<i>Érintett terület</i>	Érintett térség közigazgatási területe

<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv, folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok Civil szervezetek PR szakértők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

<i>Projekt neve</i>	Nyilvánosság a környezeti ügyekkel kapcsolatban
<i>Projekt célja</i>	<p>A környezeti tudatosság növelése mellett a környezeti ügyek nyilvánosságának garanciája is lehet a már javasolt kommunikációs terv és annak megvalósítása, melyben helyet kell adni a társadalmi részvételt biztosító tevékenységeknek. Biztosítani kell a nyilvánosság részvételét az egyes tevékenységekkel kapcsolatos döntéshozatalban. Ennek érdekében:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a nyilvánosságot közzététel, hirdetmény formájában tájékoztatni kell a javasolt tevékenységről a döntéshozás legkorábbi fázisában, (tervek, tervpályázatok közzététele, bemutatása) ▪ meg kell ismertetni a közvéleményt a biztosított részvételi formákról (kereshető személyek a hely és időpont megjelölésével, közmeghallgatás helye, ideje, címek stb.), ▪ tájékoztatni kell a szükséges környezeti információk rendelkezésre állásáról, a betekintés módjáról, a nyilvánosságot meg kell ismertetni a várható környezeti hatásokkal és azok csökkentésére tett javaslatokkal, intézkedésekkel, ▪ be kell mutatni a rendelkezésre álló alternatívákat, ▪ lehetővé kell tenni a nyilvánosság számára a közmeghallgatást, vagy írásbeli bejelentés formájában a véleménynyilvánítást, ▪ a nyilvánossággal meg kell ismertetni a döntést és annak szövegét, a fő okokat és megfontolásokat. ▪ elő kell segíteni az Interneten a közérdekű adatok nyilvánosságát, éves jelentéseket, környezeti információkat, ▪ a közérdekű környezetvédelmi ügyekkel kapcsolatos fórum létrehozása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érintett térség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv, folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

5.2.2. Települési és épített környezet védelme

Az intézkedés célja: A környezeti konfliktusok kialakulását megelőző mechanizmusok érvényesítése a városi és települési fejlesztési, tervezési és engedélyezési folyamatokban. A településszerkezetből és területhasználatból adódó környezeti konfliktusok megelőzése. A jó lakókörnyezet és életminőség hosszú távú biztosítása a városlakók számára.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Zöldterületek fenntartása
<i>Projekt célja</i>	A zöldfelületi arány növelése lehetőséget kínál a települések otthonossá, természet közelivé tételéhez. A parkok kialakítását, folyamatos fenntartását, felújítását az előregedett fák cseréjét, a pázsitok újratelepítését, rendszeres locsolását és nyírását, továbbá a nagyobb virágfelületek kialakítását jelentheti.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság Oda látogatók, turisták
<i>Érintett terület</i>	▪ Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	▪ Önkormányzatok ▪ Civil szervezetek ▪ Közterület fenntartó ▪ Lakosság
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	▪ Pályázati forrás, Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Egyedi fák, fasorok védelme
<i>Projekt célja</i>	Az egyedi fák, fasorok telepítésével biztosítható az előregedett, illetve lakossági panaszok miatt eltávolított sorfák pótlása. Elsődleges a védett természeti értékeket képviselő fák, fasorok, növények folyamatos gondozása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, Oda látogatók, turisták
<i>Érintett terület</i>	▪ Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	▪ Önkormányzatok ▪ Civil szervezetek ▪ Közterület fenntartó ▪ Lakosság
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	▪ Saját forrás

VÁLLALKOZÁSI SZERZŐDÉS

Településrendezési eszközök módosítására

amely létrejött egyrészről
Nyírmeggyes Község Önkormányzata
cím: 4722 Nyírmeggyes, Petőfi S. út 6.
képviseli: **Szőkéné Vadon Edit** polgármester
mint megbízó – továbbiakban **Megbízó** -,

másrészről a
Zala Urbanistica Kft.
székhelye: 8945 Bak, Rákóczi F. u. 4.
adószám: 24158293-1-20
képviselő: **Fercsák Ágnes** tulajdonos
mint tervező – továbbiakban **Tervező** –,

harmad részről a
Pannonway Kft.
székhely: 8900 Zalaegerszeg, Batsányi J. u. 9.
adószám: 13099581-2-20
képviseli: **Tüske Zsolt** ügyvezető
mint költségviselő – továbbiakban **Költségviselő** -

között az alábbi tárgyban és feltételekkel a mai napon.

1. A szerződés tárgya:
Megbízó érvényben lévő **Településrendezési eszközeinek módosítása** a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. megbízásából építendő 471 sz. főút út építési területének kiszabályozása érdekében.
2. A tervezési munka részletezése:
  - a) Telepítési tanulmányterv elkészítése;
  - b) Vizsgálatok végzése a tervezéssel érintett területekre;
  - c) Helyzetelemzés, értékelés, javaslatok készítése;
  - d) Alátámasztó szakági munkarészek készítése;
  - e) Településszerkezeti terv és leírás módosítása;
  - f) Szabályozási terv és Helyi Építési Szabályzat módosítása;
  - g) Egyeztetési eljárás közbeni módosítások átvezetése;
  - h) Az elfogadott tervek és szöveges munkarészek egységbe foglalása.
- 2.1. A településrendezési eszközöket a 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet (továbbiakban: Korm.r.) 41. § előírásainak megfelelően egyszerűsített eljárás szerint, a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rend. (továbbiakban: OTÉK) 2012. augusztus 6-án érvényes tartalmi követelményeinek és jelmagyarázatának alkalmazásával készül. A dokumentációt az egyes eljárási szakaszokban a Korm.r. vonatkozó előírásai szerinti érdekeltekkel - Tervező közreműködésével – Megbízó egyezteti.
- 2.2. A szerződés az eljárás lefolytatásához szükséges egyeztetési dokumentációk, ill. az elfogadásra alkalmas településrendezési eszközök elkészítésére és Megrendelőnek történő átadására terjed ki.
3. Tervező jogai és kötelezettségei:
  - a) Tervező alvállalkozó segítségét (pl. szakági tervezők) igénybe veheti, akinek munkájáért kizárólagos felelősséggel tartozik.
  - b) Ha Megbízó célszerűtlen, vagy szakszerűtlen utasítást ad, a Tervező köteles őt erre figyelmeztetni. Amennyiben a Megbízó utasításához e figyelmeztetés ellenére is ragaszkodik, az utasítás végrehajtásából eredő károk őt terhelik, beleértve a Tervező ezzel kapcsolatban felmerült többletköltségeit is.
  - c) Tervező köteles a szerződésben vállalt feladatok teljesítéséhez – a teljesítési határidőre és a feladat egyedi sajátosságaira is figyelemmel – a szükséges erőforrásokat, kapacitásokat biztosítani.

- d) Tervező feladatai teljesítése során köteles betartani a szerződésben vállalt feladatokkal kapcsolatos valamennyi hatályban lévő és alkalmazandó jogszabályt, rendelkezést, hatósági előírást, szabványt, normát.
  - e) Tervező feladata Megbízó segítése a településrendezési eszközök módosításának jogszabályban előírt feladatainak ellátásában. Ezen belül Tervező közreműködik a Korm.r.-ben előírt egyszerűsített eljárás lebonyolításában, a résztvevőknek postázandó megkeresések (levelek) elkészítésében, az elektronikus hirdetmények elkészítésében, az egyeztetési és elfogadási eljárásban szükséges Megbízói intézkedésekben szakmai segítséget nyújt. Tervező feladata az önkormányzat képviselő-testülete elé benyújtandó, a tervmódosítással kapcsolatos határozati javaslatok, rendelet-tervezetek elkészítése, az önkormányzat jegyzőjével együttműködve.
4. Megbízó jogai és kötelezettségei:
- a) Megbízó kötelezettséget vállal arra, hogy a Korm.r. előírásainak megfelelően az egyeztetési és elfogadási eljárást megindítja és lefolytatja.
  - b) Megbízó, illetve az általa kijelölt szervezet vagy személy mindenféle korlátozás nélkül, bármikor jogosult Tervező, illetve annak alvállalkozói tevékenységét és munkavégzését, illetve a szerződés szerű teljesítést ellenőrizni, Tervezőtől a szerződés tárgyát képező munkákra vonatkozóan felvilágosítást kérni.
  - c) Megbízó köteles minden olyan tényről, belső folyamatairól tájékoztatni a Tervezőt, amely érintheti a feladat teljesítését.
  - d) Megbízó a feladat sikeres elvégzéséhez szükséges, 5. pontban felsorolt adatokat és dokumentumokat az egyeztetés szerinti időpontra, de mindenképpen olyan módon szolgáltatja, hogy Tervező a vállalt kötelezettségeinek határidőben eleget tehessen.
  - e) Megbízó a szükséges erőforrásokat (személyzet, információ, helyiség, stb.) az egyeztetett időpontban biztosítja a feladat elvégzéséhez.
  - f) Megbízó jelen szerződés aláírásával egyidejűleg hozzájárulását adja ahhoz, hogy a Tervező által készített munka Tervező referencialistájában feltüntetésre kerüljön.
5. Megbízó a munka végzéséhez szükséges és rendelkezésre álló alábbi információkat, adatokat, terveket Tervező rendelkezésére bocsátja:
- a) Hatályos településfejlesztési koncepció ill. stratégia;
  - b) Örökségvédelmi hatástanulmány
  - c) Hatályos településrendezési eszközök és alátámasztó munkarészek;
  - d) Meglévő állapot adatok a tervezési területre: infrastruktúra, tulajdon kimutató, érintett ingatlanhoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek;
  - e) Képviselő-testületi határozatok a rendezési terv módosításának elhatározásáról, a környezeti értékelés szükség/telen/ességéről, a partnerségi egyeztetés szabályzatáról és a tervezési munkával történő megbízásról;
- 5.1 Amennyiben Tervező szerzi be fenti dokumentumok bármelyikét, úgy annak költségének viselése Megbízót vagy Költségviselőt (külön megegyezés szerint) terheli.
6. Költségviselő jogai és kötelezettségei:
- a) Tervezési területet és azzal legalább szomszédos ingatlanokat is ábrázoló földhivatali hiteles, digitális, szintvonalas alaptérkép átadása Tervezőnek.
  - b) Mindenféle korlátozás nélkül, bármikor jogosult Tervező, illetve annak alvállalkozói tevékenységét és munkavégzését, illetve a szerződés szerű teljesítést ellenőrizni, Tervezőtől a szerződés tárgyát képező munkákra vonatkozóan felvilágosítást kérni.
  - c) Köteles minden olyan tényről, belső folyamatairól tájékoztatni a Tervezőt, amely érintheti a feladat teljesítését.
  - d) Köteles a tervezési díj Tervező felé történő teljesítését vállalni, a Tervező által Költségviselő nevére kiállított számlát kiegyenlíteni.
7. Felek együttműködése:
- Szerződő felek a feladat elvégzése során szorosan együttműködnek, írásban tájékoztatják egymást minden olyan eseményről, amely a feladat teljesítésére, a határidők megtartására hatással lehet. Rendkívüli helyzetben Felek közösen állapodnak meg a szükséges intézkedésekről.

8. Tervezési munka példányszáma:
- Tervező a terveket a Korm.r. 42. § szerinti egyeztetési és elfogadási eljárás egyes szakaszaiban szükséges példányszámban adja át a Megbízónak.
  - A képviselő-testület által elfogadott tervdokumentációt Tervező **hét** példányban adja át a Megbízónak **papír** alapú, valamint **kettő** példányban **digitális** kivitelben.
  - További **egy** példányt állít össze Költségviselő számára.
  - Az Országos Dokumentációs Központ honlapjára Tervező tölti fel a jóváhagyott elkészült munkát.
  - Az eljárásban részt vevő összes államigazgatási szervet Megbízó értesíti az elektronikus úton hitelesített dokumentumok elérésének lehetőségéről.
  - További példányszámok a mindenkori piaci alapú költségek figyelembe vételével igényelhetők.
9. A teljesítés módja és helye:
Tervező a tervdokumentációt a Korm.r. 41.§ szerinti eljárás egyes szakaszaiban digitális alapú formátumban állítja össze és közvetlenül Megbízó székhelyére szállítva vagy postai úton megküldve, az átvétel igazolásával. Papír alapú dokumentáció az eljárásban érintett államigazgatási szerv, továbbá a Megbízó és Költségviselő külön kérésére ingyenesen, egyéb érdekelt számára a nyomdai költségek megtérítése mellett igényelhető.
10. A teljesítési határidő:
A felek megállapítják, hogy a szerződés 2. pontjában megjelölt településrendezési eszközök osztható szolgáltatásnak minősülnek, ennek alapján részteljesítést kötnek ki.
- A Megbízó által szolgáltatandó (5. pontban meghatározott) **alapidokumentumok átvétele után** Tervezőnek a véleményezési szakasz megindítására alkalmas formában lévő tervdokumentációt **45 munkanapon** belül kell átadnia.
  - A véleményezési szakaszban beérkezett **összes vélemény kézhezvételétől** számított **30 munkanapon** belül Tervező a terveken átvezeti a felmerült javításokat vagy pótolja az esetleges hiányokat és a dokumentációt összeállítja a végső szakmai véleményezési szakasz megindítására.
  - A képviselő-testület által elfogadott terveket a 8. pontban meghatározott példányszámban az **elfogadás dátumát követő 7 napon belül** adja át Megbízónak.

Tervező ezen határidőn belül jogosult előteljesítésre, ez esetben a Megbízó az előzetesen elkészített terveket köteles átvenni.

11. Szerződéses viszony kezdete és vége:
Jelen szerződés az aláírás napján lép hatályba és a településrendezési eszközök elfogadását követően Tervező által leadott, elfogadott dokumentáció leadásával ér véget.
12. A tervezési munka díja és a fizetés módja:
Szerződő felek megállapodnak abban, hogy a tervezési díj összege **nettó 300.000,- Ft**, azaz **Háromszázezer** forint + ÁFA. *(Jelenleg 0%, Tervező alanyi mentes. Az esetleges ÁFA státusz módosulása esetén az ÁFA mértéke a mentesség megszűnését követően érvényes mérték.)*
- A tervezési díjat Költségviselő az alábbiak szerint fizeti:
- a településrendezési eszközök **tárgyalásos eljárás megindítására** alkalmas formában történő átadásakor **170.000,- Ft**;
  - az illetékes Állami Főépítészeti Iroda kifogást nem emelő **végső szakmai véleményét** követően a fennmaradó **130.000- Ft**.
- Tervező ennek megfelelően haladéktalanul jogosult a tervezési díjat leszámítani Költségviselő részére.
Költségviselő a számla kézhezvételétől számított **8 munkanapon belül** köteles Tervezőnek a tervezési díj összegét kifizetni.
- 12.1. A tervezési díj magába foglalja a 266/2013. (VII. 11.) Kormányrendelet 18.§-ban foglalt összegeket.

13. Amennyiben a Költségviselő valamely részteljesítés szerinti számla összegét nem teljesítené határidőre, úgy a Tervező jogosult a soron következő munkafázist szüneteltetni mindaddig, amíg a kifizetés részére megtörténik. Amennyiben Költségviselő a szerződésszerű teljesítés ellenére fizetési kötelezettségének határidőre nem tesz eleget, úgy Tervező a késedelem idejére a mindenkori jegybanki alapkamattal megegyező összegű késedelmi díjat jogosult Költségviselő számára kiszámlázni.
14. Teljesítési késedelem esetén Tervező kötbér fizetésére kötelezhető, melynek összege 2000,- Ft/munkanap, azaz Kettőezer forint per munkanap. Kötbérfizetési kötelezettség nem vonatkozik arra az esetre, ha Megbízónak vagy Költségviselőnek felróható okból a tervezést vagy az egyéb, szerződésben szabályozott munkálatokat Tervezőnek szüneteltetnie kell.
15. Titoktartás:
  - a) Felek kötelesek az egymásról a munkavégzés során tudomásra jutott üzleti és személyes adatnak minősülő információkat titokként kezelni.
  - b) A közérdekű adatnak minősülő információk korlátozás nélkül nyilvánosságra hozhatók.
  - c) Tervező kötelezettséget vállal arra, hogy a szerződésben meghatározott feladatainak teljesítése során tudomására jutott információkat kizárólag a szerződésben szereplő feladat teljesítéséhez használja fel.
  - d) Felek kijelentik, hogy a titoktartási kötelezettség megsértése súlyos szerződésszegésnek minősül, amely azonnali hatályú felmondást von maga után.
  - e) A Felek a megállapodás jelen pontjának megsértéséből eredő valamennyi vagyoni és nem vagyoni kárt másik Fél részére teljes mértékben kötelesek megtéríteni.
16. Vis major:

Amennyiben bármelyik Fél rajta kívülálló okok miatt (ellehetetlenülés) nem tud a szerződésben vállalt kötelezettségének eleget tenni, úgy a szerződés érvénytelenné válik és az elvégzett munkákkal arányos rész Tervezőnek kifizetésre kerülnek.
17. Felelősségvállalás:
  - a) Tervező nem vállal felelősséget másik két Fél által átadott adatok, információk valóságáért, az ebből eredő hibákért.
  - b) Ha Megbízó vagy Költségviselő vagy mindkettő jelen szerződéstől neki felróható okból eláll, a jelen szerződésben meghatározott tervezési díj elálláskor még Tervezőnek ki nem fizetett részének 50%-a illeti meg a Tervezőt, mint kártérítési átalány. A kártérítési átalányt elálló fél köteles fizetni. Tervező kijelenti, hogy a kártérítési átalányt meghaladóan, azon felül semmiféle kártérítési igényt nem támaszt.
18. Szerződés módosítása, megszűnése, szerződésszegés:
  - a) A szerződés módosítására csak rendkívül indokolt esetben, a szerződésben érintett valamennyi Fél egyetértése mellett, írásban kerülhet sor.
  - b) Megbízó jelen szerződést azonnali hatállyal felmondhatja, amennyiben Tervező szerződésszegést követ el, így különösen:
    - ha figyelmeztetés ellenére a vonatkozó jogszabályi előírásokat, Megbízó jog- és szakszerű utasításait nem tartja be,
    - Tervező munkavállalói, illetve alvállalkozóinak munkavállalói nem felelnek meg a törvényi előírásoknak.
  - c) Megbízó jelen szerződést azonnali hatállyal felmondhatja, amennyiben Tervező ellen csőd-, vagy felszámolási eljárás indul.
  - d) Ha a fentiek alapján Megbízó azonnali hatállyal felmondja a szerződést, Tervező köteles:
    - azonnal beszüntetni a munkát az értesítésben közölt napon és terjedelemben;
    - együttműködni a Megbízóval az információ átadásban és a félbehagyott munkák elrendezésében, így mérsékelve a károkat;
    - Megbízó egyéb ésszerű kérésének teljesítése a félbeszakított munkával kapcsolatban.
  - e) Tervező jogosult a jelen szerződést azonnali hatállyal felmondani, amennyiben a Megbízó vagy a Költségviselő jelen szerződésben meghatározott kötelezettségeit súlyosan megszegi. Súlyos

szerződésszegésnek számít a szerződő fél olyan magatartása, amely magatartás a másik fél szerződésszerű teljesítését veszélyezteti, meghiúsítja.

- a.) A szerződés megszűnik:
- ha a szerződés teljesül,
  - ha meghiúsul,
  - ha írásban, indoklással ellátva kezdeményezi bármelyik fél.

19. Egyéb kikötések:

- a) Amennyiben az eljárás során további adatszolgáltatás, újabb munkarész, szakági terv igény merül fel - ami a terv elkészítéséhez szükséges és jelen szerződés megkötésekor még nem ismert -, úgy Megbízó a Tervező ez irányú felhívásától számított 8 munkanapon belül köteles az adatokat szolgáltatni, a többletköltségek vállalásáról dönteni, illetve tájékoztatni a Tervezőt a felmerült igénnyel kapcsolatos álláspontjáról.
- b) Ha a kiegészítő adatszolgáltatáshoz, döntéshez ennél hosszabb idő szükséges, úgy a felek ettől eltérő határidőben is megállapodhatnak. A határidő tolódása egyben a 10. pontban rögzített teljesítési határidő módosulását jelentheti.
- c) Amennyiben a kiegészítő adatokat, új munkarészeket a Tervező szerzi be vagy készítteti el, úgy erre a Felek külön díjazásra vonatkozó megállapodást kötnek.
- d) Amennyiben a finanszírozásról Felek nem tudnak megállapodni, a szerződés érvénytelenné válik, és a 17. b) pont szerint kell eljárni.

20. Záró rendelkezések:

- a) Mindhárom fél kijelenti, hogy kellő felhatalmazással és jogkörrel rendelkezik a jelen szerződés aláírására és teljesítésére.
- b) A Felek között egyetértés van a tekintetben, hogy ezen szerződés megkötése nem jelenti munkaviszony létrejöttét, ezért semmilyen munkajoggal kapcsolatos rendelkezés alkalmazására nem kerül sor.
- c) Ezen szerződésből adódó esetleges vitás ügyeket a Felek elsősorban egymással tárgyalás útján, békésen kívánják megoldani. Amennyiben ez nem vezetne eredményre, ezen szerződésből adódó jogi viták esetére a Felek kikötik a Zalaegerszegi Járásbíróság illetékességét.
- d) A jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. rendelkezései irányadóak.
- e) A szerződő felek a jelen szerződést, mint akaratukkal mindenben egyezőt, jóváhagyólag és cégszerűen írták alá.

Kelt: ....., 2016. év ..... hó ... nap

.....
Megbízó
Szőkéné Vadon Edit
polgármester
Nyírmegyes község Önkormányzata

....., 2016. év ..... hó ... nap ..... , 2016. év ..... hó ... nap

.....
Költségviselő
Tüske Zsolt
ügyvezető
Pannonway Kft.

.....
Tervező
Fercsák Ágnes
tulajdonos
Zala Urbanistica Kft.

Ellenjegyezte:

.....

Lipták József

jegyző

Nyírmeggyes Község Önkormányzata

Melléklet: Nyírmeggyes Község Önkormányzata településfejlesztéssel és településrendezéssel összefüggő partnerségi egyeztetési szabályzatának megalkotásáról szóló ...../2016. (.....) önkormányzati határozathoz.

SZABÁLYZAT

- Nyírmeggyes Község Önkormányzatának (a továbbiakban: **Önkormányzat**) a településrendezési eszközei módosításával összefüggő partnerségi egyeztetési szabályairól –

I.) **Az egyeztetésben résztvevők (a továbbiakban: partnerek) köre:**

- 1) Nyírmeggyes községben lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező lakosok, valamint, az, aki az adott településfejlesztéssel érintett.
- 2) Valamennyi településfejlesztéssel, településrendezéssel összefüggésbe hozható nyírmeggyesi székhellyel, telephellyel rendelkező, vagy az adott településfejlesztéssel érintett gazdálkodó szervezet.
- 3) Valamennyi Nyírmeggyes községben bejegyzett, vagy az adott településfejlesztéssel érintett civil szervezet.
- 4) Valamennyi Nyírmeggyes településen működő elismert egyház.

II.) **A tájékoztatás módja, eszköze:**

1. A tájékoztatás megindítása és a véleményezés lehetőségei:

- a) Az Önkormányzat a partnerek tájékoztatásának elősegítésére Nyírmeggyes honlapján (<http://www.nyirmeggyes.hu>) külön tárhelyet biztosít a partnerségi egyeztetés során keletkező dokumentációk egységes megjelentethetősége érdekében.
- b) A településrendezési dokumentumtól függően – a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben meghatározott eljárás szabályai szerint – az egyes egyeztetési szakaszokban az Önkormányzat Polgármestere (a továbbiakban: **Polgármester**) az értelmezéshez szükséges részletezettségű, és szükség esetén alátámasztó munkarészeket tartalmazó tájékoztatást tölt fel a fenti honlapon biztosított tárhelyre, melynek megjelenéséről felhívást tesz közzé
  - > a honlap főoldalán,
  - > az Önkormányzat hirdető tábláin.

A közzétett tájékoztató alapján a partnerek a tájékoztatóban meghatározott határidőig írásos észrevételeket tehetnek az alábbi módokon:

- az írásos észrevétel Nyírmeggyes Község Önkormányzata 4722 Nyírmeggyes, Petőfi S. u. 6. szám alatti címre történő megküldésével, vagy
- elektronikus levélben történő megküldéssel a tájékoztatóban is meghatározott e-mail (ph.meggyes@gmail.com) címre.

2. A javaslatok, vélemények dokumentálásának, nyilvántartásának módja:

- a) A beérkezett véleményeket a Polgármester összegzi.
- b) A véleményekről készített összegzést az ügy aktájában lefűzve meg kell őrizni.

3. Az el nem fogadott javaslatok, vélemények indokolásának módja, a dokumentálásuk, nyilvántartásuk rendje:

- a) Valamennyi beérkező véleményt tartalmazó összegzést a Polgármester megküldi a fejlesztési dokumentum, illetve a településrendezési eszköz készítésével, vagy módosításának készítésével megbízott tervezőnek, aki szakmai javaslatot készít.
- b) A tervezői szakmai javaslat alapján a Polgármester valamennyi érdemi észrevételre választ állít össze, melyben külön megindokolja a beérkezett, de el nem fogadott véleményekre adott válaszát.
- c) Az el nem fogadott javaslatok, vélemények indokolását tartalmazó táblázatról hirdetményt jelentet meg ezen Szabályzat II.)1)a) pontjában megjelölt honlapján.

4. Az elfogadott településrendezési eszközök nyilvánosságát biztosító intézkedések:

Valamennyi elfogadott településrendezési eszközt – kihirdetését követő 10 napon belül, egységes szerkezetbe foglalva is – az Önkormányzat teljes terjedelmében feltölti a Szabályzat II.)1)a) pontjában meghatározott honlapra.

Nyírmeggyes, 2016. május 31.

Szókéné Vadon Edit sk.
polgármester

Lipták József sk.
jegyző

Nyírmeggyes Község Önkormányzat Polgármestere

4722 Nyírmeggyes, Petőfi utca 6.

Tel.: (06) 44/409-850; E-mail: ph.meggyes@gmail.com

Ügyirat száma:...../2016.

Készítette: Nagyné Pataki Irén
köztisztviselő

Törvényességi szempontból egyeztetve:
Lipták József jegyzővel

ELŐTERJESZTÉS

– a Képviselő-testülethez –

a helyi önkormányzat működőképességének megőrzéséhez igényelhető 2016. évi rendkívüli támogatási igény benyújtására.

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 3. melléklet 1.7. pontja értelmében tartalék előirányzat szolgál a rendkívüli önkormányzati támogatások forrásául.

A Kvtv. 3. melléklet 1.7. pontja szerint:

„A települési önkormányzatok rendkívüli támogatást kivételes esetben, pályázat útján igényelhetnek működőképességük megőrzése vagy egyéb, a feladataik ellátását veszélyeztető helyzet elhárítása érdekében.”

A rendkívüli támogatási igényt az ebr42 önkormányzati információs rendszerben kitöltött és kinyomtatott adatlapok 2 eredeti és 1 másolati példányának a kincstár illetékes területi szervéhez legkésőbb 2016. szeptember 30-ig történő megküldésével lehet postai úton benyújtani.

A támogatási kérelemhez **csatolni kell:**

- a) a támogatási kérelem benyújtásáról szóló képviselő-testületi határozat másolatát,**
- b) kizárólag elektronikus formában**
  - ba)** a helyi önkormányzat 2015. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló rendeletet, ennek hiányában a 2015. évi költségvetési rendelet 2015. december 31-én hatályos állapotát, és
  - bb)** a 2016. évi költségvetési rendelet támogatási kérelem benyújtásakor hatályos állapotát, ennek hiányában a 2016. évi költségvetési rendelet tervezetét.

A támogatási kérelmekről a bíráló bizottság javaslata alapján a miniszterek szükség szerint, de legkésőbb 2016. december 20-áig együttesen döntenek.

A támogatást a folyósítást követő 3 hónapon belül lehet felhasználni, az ezt követően felhasznált támogatás összege jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül, s azt

vissza kell fizetni. A rendkívüli támogatást a támogatási szerződésben meghatározottak szerint kell felhasználni és azzal el kell számolni.

A helyi önkormányzat a támogatás felhasználásáról a helyi önkormányzatokért felelős miniszter által kiadott adatlapon számol el, melyen fel kell sorolni a számlai kifizetéseket (teljesítés ideje, bizonylat száma stb.).

A rendkívüli támogatás jogcímei a következők:

- *Igazgatási feladatok ellátása*
- *Óvodai feladatok ellátása*
- *Iskolaműködtetési feladatok ellátása*
- *Szociális alapellátási feladatok ellátása*
- *Gyermekétkeztetési feladatok ellátása*
- *Kulturális feladatok ellátása*
- *Településüzemeltetési feladatok ellátása*
- *Egészségügyi alapellátás*
- *Jogerős, végrehajtható bírósági ítélet alapján az önkormányzatot terhelő fizetési kötelezettség*
- *A Nemzeti Adó- és Vámhivatal által megállapított fizetési kötelezettség*

Az adatlapon meg kell jelölni, hogy milyen címen és milyen összegben kéri a rendkívüli támogatást.

A Képviselő-testület 2016. február 15-én az 3/2016. (II. 17.) önkormányzati rendeletével elfogadta Nyírmeggyes Község Önkormányzatának költségvetését.

A költségvetés hiánya 30.358 e Ft-ban került megállapításra, a hiány összegének csökkentése érdekében a Képviselő-testület a költségvetési rendeletben az említett rendkívüli támogatás igénybevételét jelölte meg.

A pályázat benyújtásához szükséges a rendkívüli támogatási igény testületi határozatban történő megerősítése.

Kérem a Képviselő-testület egyetértését, és felhatalmazását a pályázat benyújtásához.

Nyírmeggyes, 2016. május 17.

Szőkéné Vadon Edit
polgármester

Melléklet:

- *Határozat-tervezet (1 db, 1 oldal)*

TERVEZET!

NYÍRMEGGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

...../2016. (.....)

önkormányzati határozata

a helyi önkormányzat működőképességének megőrzéséhez igényelhető 2016. évi rendkívüli támogatási igény benyújtásáról.

A Képviselő-testület:

Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 3. melléklet I.7. pontja alapján

„A” változat:

- 1) támogatási igényt nyújt be** ..... jogcímen,..... összegben az Önkormányzat működőképessége megőrzését szolgáló rendkívüli támogatásra.
- 2) felhatalmazta** a Polgármestert a Kvtv. melléklete szerinti pályázati adatlap (a pályázat) szabályszerű benyújtására, s a pályázattal kapcsolatos „Nyilatkozat”-ok megtételére, valamint arra, hogy teljes jogkörrel eljárjon a továbbiakban is az ügyben.

Felelős: Polgármester
Határidő: 2016. június 30.

„B” változat:

a pályázat benyújtásával **nem értett egyet**, s benyújtásához **nem járult hozzá**.

A határozatot kapják:

- 1) Polgármester, jegyző (helyben)
- 2) Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Ügyintézője (helyben)
- 3) Magyar Államkincstár Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Igazgatósága (4400 Nyíregyháza, Mártírok tere 8.)

Szőkéné Vadon Edit
polgármester

Lipták József
jegyző

Ügyirat száma:...../2016.

Törvényességi szempontból egyeztetve:
Lipták József jegyzővel

ELŐTERJESZTÉS

2014-2020. programozási időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program forráskeretéből megvalósítani kívánt projektek meghatározására.

Tisztelt Képviselő-testület!

A Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás (a továbbiakban: **Társulás**) és tagönkormányzatai (köztük *Nyírmeggyes Község Önkormányzata*) az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendeletben rögzítettek alapján elkészítették, a 2014-2020. programozási időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program forráskeretéből (TOP) megvalósítani javasolt projektjeik listáját.

A Társulás Tanácsának 1/2016. (I. 22) TT. számú határozata (a továbbiakban: **Határozat**) értelmében a tagönkormányzatok képviselői megtárgyalták az elkészült projektlistát, és egyetértettek az abban foglalt projektek megvalósításával.

Nyírmeggyes Község Önkormányzata (a továbbiakban: **Önkormányzat**) az alábbi konstrukciókban és célokra kíván pályázni:

1. TOP-1.4.1-15 A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével

A projekt célja: a Rákóczi u. 26. szám alatt működő két óvodai csoportszoba felújítása, valamint plusz egy vizesblokkal való ellátása, valamint az épület hátsó részének felújítása, bővítése; 12 férőhelyes Mini bölcsődévé alakítása, a teljes épület energetikai korszerűsítése. A projekt tervezett, indikatív összköltsége: 90.000.000 Ft. Benyújtási határideje: 2016. május 23.

2. TOP-3.2.1-15 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése

A projekt célja: Rákóczi u. 17. szám alatti épület szigetelése, nyílászáró cseréje, valamint a Szalkai László u. 1. szám alatti orvosi rendelő, továbbá a Rákóczi u. 33. szám alatti óvoda épületének energetikai korszerűsítése, napkollektorokkal való ellátása. A projekt tervezett összköltsége: 90.000.000 Ft. Benyújtási határideje: 2016. június 7.

3. TOP-2.1.3-15 Települési környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztések

A projekt célja: belterületi csapadékvíz rendszer rekonstrukciója. A Móricz Zsigmond utca és a csaholyi főfolyást összekötő belvízelvezető csatorna felújítása, újjáépítése. A projekt tervezett összköltsége: 50.000.000 Ft. Benyújtási határideje: 2016. július 29.

A beruházások során az Önkormányzatot ÁFA levonási jogosultság nem illeti meg a felmerült kiadásokkal kapcsolatban, így a beruházások ÁFA-t tartalmazó bruttó értéke kerül figyelembe vételre.

A Pályázatok megvalósítása nem igényelne saját erőt.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és döntsön a pályázatok benyújtásáról.

Nyírmeggyes, 2016. május 25.

Szőkéné Vadon Edit
polgármester

Melléklet:

- *Határozat-tervezet (1 db, 1 oldal)*

„TERVEZET„

NYÍRMEGGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

.../2015. (.....)

önkormányzati határozata

2014-2020. programozási időszakban a Terület-és Településfejlesztési Operatív Program forráskeretéből megvalósítani kívánt projektek meghatározásáról.

A Képviselő-testület:

megtárgyalta a Terület-és Településfejlesztési Operatív Program forráskeretéből megvalósítani kívánt pályázatok benyújtásáról szóló előterjesztést és az alapján **döntött** arról, hogy:

- 1)
  - a) „TOP-1.4.1-15 A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével”,
  - b) „TOP-3.2.1-15 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése”,
  - c) „TOP-2.1.3-15 Települési környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztések”

című konstrukciókban – melyeknél a pályázatok megvalósítása nem igényel saját erőt – **pályázatot nyújt be.**

- 2) **megbízta** a Polgármestert a pályázatok előkészítésével és benyújtásával, valamint egyidejűleg **felhatalmazta** arra, hogy a szükséges nyilatkozatokat megtegye, valamint a továbbiakban is teljes jogkörrel eljárjon a pályázatok ügyében, ide értve annak megvalósítását és elszámolását is.

Felelős: Polgármester

Határidő: a pályázati kiírások szerint.

A határozatot kapják:

- 1) Polgármester. Jegyző (helyben)
- 2) Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Ügyintézője (helyben)
- 3) Szabolcs 05. Önkormányzati Területfejlesztési Társulás (székhelyén)
- 4) Magyar Államkincstár (székhelyén)

Szökéné Vadon Edit
polgármester

Lipták József
jegyző

NYÍRMEGGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT POLGÁRMESTERÉTŐL
Nyírmeggyes, Petőfi S. u. 6.

Ügyirat száma:...../2016.

Törvényességi szempontból egyeztetve:
Lipták József jegyzővel

ELŐTERJESZTÉS

önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására irányuló pályázat benyújtására.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatokért felelős miniszter – az államháztartásért felelős miniszterrel közösen – pályázatot hirdetett a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény 3. melléklet II. 3. pont a)-c) alpontok szerinti **önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására.**

A támogatás maximális mértéke: a megvalósítandó alcéltól, illetve a Pályázó egy lakosra jutó adóerő képességétől függ.
Ezeket figyelembe véve esetünkben a **támogatás maximális mértéke** a fejlesztési költség **85 %-a.**

A támogatás célja az önkormányzatok által fenntartott bölcsődébe és óvodába járó gyermekek minél magasabb színvonalon történő ellátása, az egészségügyi alapellátás biztosítása, feltételeinek javítása, valamint a közös önkormányzat székhely hivatalának fejlesztése, felújítása az igazgatási tevékenység biztosítása érdekében.

Célja továbbá a mindennapos testnevelés feltételeinek megteremtése, valamint az **önkormányzati tulajdonú, belterületi közlekedési infrastruktúra fejlesztések megvalósulása.**

Pályázati alcélok:

- a) Kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása, (továbbiakban: intézményfejlesztés)
- aa) Tízezer fő lakosságszámot meghaladó településeken lévő bölcsődei nevelést végző intézmény infrastrukturális fejlesztése, felújítása
- ab) 70%-os kapacitás kihasználtságot meghaladó óvodai nevelést végző intézmény infrastrukturális – kapacitásbővítéssel nem járó – fejlesztése, felújítása (a továbbiakban: óvodafejlesztés),
- ac) Egészségügyi alapellátást szolgáló (házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátás, védőnői szolgálat) épület vagy helyiség fejlesztése, felújítása (a továbbiakban: egészségügyi fejlesztés)
- ad) Közös önkormányzat székhely hivatalának fejlesztése, felújítása (a továbbiakban: hivatalfejlesztés)

b) Óvodai, iskolai és utánpótlás sport infrastruktúra-fejlesztés, felújítás, vagy új sportlétesítmény létrehozása (továbbiakban: sportfejlesztés)

c) Belterületi utak, járdák, hidak felújítása.

A fenti alcélok közül a c) alpont alattira kívánunk pályázni, s terveink szerint a pályázattal történő útfelújítás (a továbbiakban: **Pályázat**) a Petőfi utca területén valósulna meg.

A beruházás során az Önkormányzatot ÁFA levonási jogosultság nem illeti meg a felmerült kiadásokkal kapcsolatban, így a beruházás ÁFA-val növelt bruttó értéke kerül figyelembe vételre.

Az előzetes tervezői költségbecslés szerint a beruházás tervezett értéke:
..... Ft + ÁFA.

A Pályázat benyújtásának határideje: elektronikus rögzítésnél 2016. június 2. 16:00 óra, míg papír alapon június 3.

A Pályázatnak tartalmaznia kell:

- az EBR rendszerben kitöltött pályázati adatlapot;
- árajánlat, vagy tervezői költségbecslés/költségvetés eredeti példányát;
- a Képviselő-testület Pályázat benyújtásáról szóló határozata másolatát a saját forrás biztosítására vonatkozóan;
- a saját forrás biztosítására vonatkozó Ávr. 75. § (4) bekezdés a) pontja szerinti, 30 napnál nem régebbi nyilatkozat eredeti példányát;
- 30 napnál nem régebbi elektronikusan lekért tulajdoni lap másolatát;
- az utcáról készített fényképes dokumentációt (legfeljebb 10 darabot);
- továbbá egy tervezői nyilatkozatot arról, hogy a fejlesztéshez nem szükséges hatósági engedély.

A Pályázat elbírálásáról (a biztosított támogatásról és annak összegéről) **2016. augusztus 5. napjáig döntenek.**

A megítélt támogatást a Magyar Államkincstár egy összegben folyósítja.

A támogatás felhasználásának végső határideje 2017. december 31., míg 2018. február 28-ig szakmai és pénzügyi beszámolót kell benyújtani elektronikus úton az ebr42 önkormányzati információs rendszeren keresztül.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és döntsön a pályázat benyújtásáról, valamint a szükséges saját forrás biztosításáról.

Nyírmeggyes, 2016. május 30.

Szökéné Vadon Edit
polgármester

Melléklet:

- o *Határozat-tervezet (1 db, 1 oldal)*
- o *Költségvetés (1db, 9 oldal)*

NYÍRMEGGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

.../2016. (.....)

önkormányzati határozata

önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására irányuló pályázat benyújtásáról.

A Képviselő-testület:

megtárgyalta az önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására irányuló pályázat benyújtásáról szóló előterjesztést és az alapján **döntött** arról, hogy:

- 1) Nyírmeggyes Község Önkormányzata részéről az önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására vonatkozó pályázati kiírásban „*Belterületi utak, járdák, hidak felújítása*” címmel közzétett c) jelű pályázati al célra **pályázatot** (a továbbiakban: **Pályázat**) **nyújt be**.
- 2) megállapította, hogy a Pályázat megvalósításához a fejlesztés összköltsége (..... Ft + ÁFA) 15 %-ának **megfelelő saját erő szükséges**, mivel az Önkormányzat esetében a támogatás maximális mértéke a fejlesztési költség 85 %-a.
- 3) a 2) pont szerinti **saját erőt** – a Pályázat megvalósításának éve szerinti önkormányzati költségvetése terhére – **biztosítja**.
- 4) **megbízta** a Polgármestert a Pályázat benyújtásával és egyidejűleg **felhatalmazta** arra, hogy a szükséges nyilatkozatokat megtegye, valamint a továbbiakban is teljes jogkörrel eljárjon a Pályázat ügyében, ide értve annak megvalósítását és elszámolását is.

Felelős: Polgármester

Határidő: a Pályázat benyújtására 2016. június 2.

A határozatot kapják:

- 1) Polgármester, Jegyző (helyben)
- 2) Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Ügyintézője (helyben)
- 3) Önkormányzat Műszaki Ügyintézője (helyben)
- 4) Magyar Államkincstár (székhelyén)

Szókéné Vadon Edit
polgármester

Lipták József
jegyző

KÖVITERV Bt.
 4700 Mátészalka, Almáskert u. 11.
 Tel./Fax: 44/315-038
 E-mail: koviterv@gmail.com
 Adószám: 25691104-3-15

Kelt: 2016. május 30.
 Készítette: Gellén László

Nyírmeggyes Petőfi utca útburkolat felújítás

Költségvetés főösszesítő

Megnevezés	Anyagköltség	Díjköltség
1. Építmény közvetlen költsége	7.303.723	3.916.324
1.1 Közvetlen önköltség összesen	7.303.723	3.916.324
2.1 ÁFA vetítési alap		11.220.047
2.2 Áfa	27.00 %	3.029.413
3. A munka ára		14.249.460

.....
 Aláírás

Munkanem összesítő

Munkanem száma és megnevezése	Anyagköltség	Díjköltség
02 Bontás, építőanyagok újrahasznosítása	0	209.191
21 Irtás, föld- és sziklamunka	697.488	278.873
53 Közmű csatornaépítés	13.000	24.780
61 Útburkolat alap és makadámburkolat készítése	415.952	295.986
63 Bitumenes alap és makadámburkolat készítése	6.127.619	3.017.097
64 Beton pályaburkolat készítése	0	26.397
91 Kert és parképítési munkák	49.664	64.000
I. Fejezet munkanemei összesen	7.303.723	3.916.324

2. Bontás, építőanyagok újrahasznosítása

Ssz.	Tételszám Tételkiírás	Egységre jutó (HUF)		A tétel ára összesen (HUF)	
		Anyag	Munkadíj	Anyag	Munkadíj
1	02-030-1.1.2 bontott, szelektált építési törmelék telepített újrahasznosító üzembe való szállításhoz, konténerbe rakása gépi erővel, kiegészítő kézi munkával 36.85 m3	0	781	0	28.780
2	02-030-2.2 bontott, kitermelt talaj konténerbe rakása gépi erővel, kiegészítő kézi munkával 231 m3	0	781	0	180.411
Munkanem összesen: (HUF)				0	209.191

21. Irtás, föld- és sziklamunka

Ssz.	Tételszám Tételkiírás	Egységre jutó (HUF)		A tétel ára összesen (HUF)		
		Anyag	Munkadíj	Anyag	Munkadíj	
1	21-004-4.1.2-0120189 Talajjavító réteg készítése vonalas létesítményeknél, 3,00 m szélességig vagy építményen belül, osztályozatlan kavicsból Természetes szemmegoszlású homokos kavics, THK 0/32 P-TT, Nyékládháza	11.25 m3	2.310	1.802	25.988	20.273
2	21-004-5.1.1.1 Tükrökészítés tömörítés nélkül, sík felületen gépi erővel, kiegészítő kézi munkával talajosztály: I-IV.	300 m2	0	337	0	101.100
3	21-006-1.1.2 Bevágási szelvény bővítése 3,00 m-nél kisebb vastagságban, földkitermeléssel, töltés- vagy depóniaképzéssel, tömörítés nélkül, I-IV. oszt.talajban, gépi erővel, szállítással, 20,1-50,0 m-ig	210 m3	0	750	0	157.500
4	21-011-11.7 Építési törmelék konténeres elszállítása, lerakása, lerakóhelyi díjjal, 10,0 m ³ -es konténerbe	17 db	39.500	0	671.500	0
Munkanem összesen: (HUF)					697.488	278.873

53. Közmű csatornaépítés

Ssz.	Tételszám Tételkiírás	Egységre jutó (HUF)		A tétel ára összesen (HUF)	
		Anyag	Munkadíj	Anyag	Munkadíj
1	53-007-5.3-0645256 Kör alakú öntöttvas aknafedlap és fedlapkeret szintbe helyezése, cementhabarcs rögzítéssel. 5 db	0	4.756	0	23.780
2	53-007-7-0645260 Szintbeállító gyűrű és tartozékai elhelyezése aknafedlap alá LEIER SZGY 62,5/5 L szintbeállító gyűrű , Cikkszám: HUTPS1816 5 db	2.600	200	13.000	1.000
Munkanem összesen: (HUF)				13.000	24.780

61. Útburkolat alap és makadámburkolat készítése

Ssz.	Tételszám Tételkiírás	Egységre jutó (HUF)		A tétel ára összesen (HUF)	
		Anyag	Munkadíj	Anyag	Munkadíj
1	61-003-2.3-0710010 Telepen kevert hidraulikus vagy vegyes kötőanyagú stabilizált réteg készítése, 2,00 m sávszélességig, CKt-2 vagy CTt-2 jelű keverékből CKt-T2 jelű, cement kötőanyagú homokos kavics, Gy-R40 (70/100) bitumenemulzió (új név: C 40 B1)	1.4 m3	8.466	3.776	
				11.852	5.286
2	61-004-1.1-0110761 Nemes útpadka készítése, 15 cm vastagságban, 4 cm hézagkitöltéssel, mészkőből NZ 20/50.	45 m3	8.980	6.460	
				404.100	290.700
Munkanem összesen: (HUF)				415.952	295.986

63. Bitumenes alap és makadámburkolat készítése

Ssz.	Tételszám Tételkiírás	Egységre jutó (HUF)		A tétel ára összesen (HUF)	
		Anyag	Munkadíj	Anyag	Munkadíj
1	63-001-2.1 Zúzalékos aszfaltszönyegek, aszfaltbetonok és öntött aszfaltok bontása, kötőréteggel együtt, kézi erővel, légkalapáccsal 0.2 m3	0	10.745	0	2.149
2	63-001-3.2 Aszfaltburkolatok felső rétegének lemaratása, hideg eljárással, 2,0 cm vastagságig, 200 m ² -nél nagyobb felületen 1885.5 m2	0	1.311	0	2.471.891
3	63-102-1.1.3.1-0750001 Fő- és mellékutak bitumenes burkolatának készítése, hengerelt aszfalt alapréteg készítése (AC), a meglévő alap felületének előzetes letakarításával, bitumenemulziós alápermetezéssel, 8 méter szélességig, AC 16 alap aszfaltkeverékből, 45-160 mm vastagságban terítve Alapréteg AC16 alap 35/50, AC16 alap 50/70 típusú bitumennel, N igénybevételi kat. alapréteg, zúzalékkal, homokkal 0.1 m3	50.082	4.368	5.008	437
4	63-102-1.31.3.3-0750206 Fő- és mellékutak bitumenes burkolatának készítése, hengerelt aszfalt kopóréteg készítése (AC), az alatta lévő réteg felületének előzetes letakarításával és bitumenes permetezéssel, 8 m szélességig, AC 11 kopó aszfaltkeverékből, 35-55 mm vastagságban terítve Kopóréteg AC11 kopó 50/70, AC11 kopó 70/100 típusú bitumennel, N igénybevételi kat. útszakaszok kopórétege, homokkal, zúzalékkal 99.93 m3	61.269	5.430	6.122.611	542.620
Munkanem összesen: (HUF)				6.127.619	3.017.097

64. Beton pályaburkolat készítése

Ssz.	Tételszám Tételkiírás	Egységre jutó (HUF)		A tétel ára összesen (HUF)	
		Anyag	Munkadíj	Anyag	Munkadíj
1	64-001-2.1 Kavicsbeton burkolat bontása, kézi erővel, légkalapáccsal 1.4 m3	0	18.855	0	26.397
Munkanem összesen: (HUF)				0	26.397

91. Kert és parképítési munkák

Ssz.	Tételszám Tételkiírás	Egységre jutó (HUF)		A tétel ára összesen (HUF)	
		Anyag	Munkadíj	Anyag	Munkadíj
1	91-003-3.2.1.1.1-0631102 Gyepesítés, előkészített talajon magvetéssel, kézzel szórva, vízszintes területen, trágyázás nélkül EXTRA SPORT fűmagkeverék, 40-50 dkg/10 m2 128 10m ²	388	500	49.664	64.000
Munkanem összesen: (HUF)				49.664	64.000

Nyírmeggyes Község Önkormányzat Polgármestere
4722 Nyírmeggyes, Petőfi utca 6.
Tel.: (06) 44/409-850; E-mail: ph.meggyes@gmail.com

Száma: ...../2016.

*Egyeztetve: Lipták József
jegyzővel*

ELŐTERJESZTÉS

- a Képviselő-testülethez -

Szatmári Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás Ivóvízminőség-javító beruházás tárgyú KEOP-1.3.0./2F/09-2010-0019 azonosító számú projektjére vonatkozóan a LOCAL AGENDA 21 Fenntartható Fejlődés Helyi Programja elfogadására.

Tisztelt Képviselő-testület!

Szatmári Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás, mint a „Szatmári Ivóvízminőség-javító beruházás” című KEOP-1.3.0./2F/09-2010-0019 azonosítószámú projekt megvalósítója a fejlesztés horizontális vállalásai teljesítésére a Társulás megbízása alapján az E-misszió Természet és Környezetvédelmi Egyesület által összeállított **LOCAL AGENDA 21 - Fenntartható Fejlődés Helyi Programját** (továbbiakban: LA program) 12/2015(X.7) TT számú határozatával fogadta el, a Társulást alkotó valamennyi településre érvényes hatállyal.

A Közreműködő Szervezet/Irányító Hatóság – Nemzeti Fejlesztési Minisztérium – illetékes referense a vállalás teljesítését azonban csak abban az esetben fogadja el, ha valamennyi település képviselő-testülete elfogadja ezen TT határozatot.

Kérem ezért a Tisztelt Képviselő-testületet az LA programot fogadja el, a TT által hozott határozatot erősítse meg.

A program a következő részekből tevődik össze:

1. Helyzetelemzés: a LA21 program bemutatása, az érintett települések bemutatása (földrajzi, történeti természeti, környezeti, infrastrukturális, társadalmi és gazdasági helyzetének áttekintésével).
2. Helyzetértékelés: SWOT analízis.
3. Stratégia: fenntarthatósági célok, prioritás sorrendjének meghatározása és a várható hatások megfogalmazása.
4. Megvalósítás: a LA21 három fő pillérét figyelembe véve a célok megvalósítására vonatkozó programok, részprogramok.
5. Monitoring: célok és indikátorok meghatározása a fejlesztések tükrében 20 éves időtartamra.

A leírtak alapján kérem, hogy az előterjesztés mellékletét képező **LOCAL AGENDA 21- Fenntartható Fejlődés Helyi Programot fogadják el.**

Nyírmeggyes, 2016. május 26.

Szőkéné Vadon Edit
Szőkéné Vadon Edit
polgármester

NYÍRMEGGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

.../2016. (.....)

önkormányzati határozata

Szatmári Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás Ivóvízminőség-javító beruházás tárgyú KEOP-1.3.0./2F/09-2010-0019 azonosító számú projektjére vonatkozóan a LOCAL AGENDA 21 Fenntartható Fejlődés Helyi Programja elfogadásáról.

A Képviselő-testület:

- 1) a „Szatmári Ivóvízminőség-javító beruházása” tárgyú KEOP-1.3.0/2F/09-2010-0019 azonosító számú projekt vonatkozásában **elfogadja** Szatmári Ivóvízminőség-javító beruházása” tárgyú KEOP-1.3.0/2F/09-2010-0019 azonosító számú projektre vonatkozó **„LOCAL AGENDA 21 - Fenntartható Fejlődés Helyi Programja”-t**, s ezzel megerősíti a Szatmári Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa által 12/2015(X.7) TT számon elfogadott azonos tárgyban hozott határozatát.
- 2) az elfogadott program hatályát Nyírmeggyes Község Önkormányzat illetékességi területére állapítja meg.

A határozatot kapják:

- 1) Polgármester, Jegyző (helyben)
- 2) Önkormányzat Műszaki Ügyintézője (helyben)
- 3) Szatmári Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás (székhelyén)

Szőkéné Vadon Edit
polgármester

Lipták József
jegyző

Szatmári Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás
Társulási Tanácsának
12/2015. (X.7.) TT. számú
HATÁROZATA

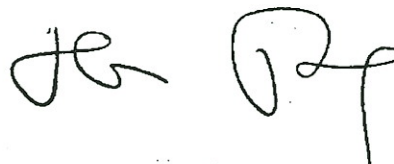
a Szatmári Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás „Szatmári Ivóvízminőség-javító projekt” tárgyú, KEOP-1.3.0/2F/09-2010-0019 azonosító számú projektre vonatkozó „LOCAL AGENDA 21 – Fenntartható Fejlődés Helyi Programja” című dokumentum elfogadásáról

Szatmári Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás a „Szatmári Ivóvízminőség-javító projekt” tárgyú, KEOP-1.3.0/2F/09-2010-0019 azonosító számú projekt vonatkozásában;

- A Társulási Tanács a Szatmári Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás „Szatmári Ivóvízminőség-javító projekt” tárgyú, KEOP-1.3.0/2F/09-2010-0019 azonosító számú projektre vonatkozó „LOCAL AGENDA 21 – Fenntartható Fejlődés Helyi Programja” című dokumentum elfogadásáról szóló előterjesztést, valamint a csatolt melléklet szerinti formában és tartalommal összeállított programot jóváhagyja.
A program hatályos a Szatmári Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás tagönkormányzatai területén.

Határidő: azonnal
Felelős: Hanusi Péter elnök

Mátészalka, 2015. október 07.

Hanusi Péter
a Társulási Tanács elnöke

SZATMÁRI IVÓVÍZMINŐSÉG- JAVÍTÓ ÖNKORMÁNYZATI TÁRSULÁS

LOCAL AGENDA 21

Fenntartható Fejlődés Helyi Programja

2015. augusztus

Készítette:

E-misszió Természet- és Környezetvédelmi Egyesület

**Elfogadta a Szatmári Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás
..... számú jegyzőkönyvével**

A program készítésében részt vettek, az adatokat, információkat szolgáltatták:

Jármí
Kérsemjén
Kisar
Mátészalka
Nagyar
Nábrád
Nyírcsaholy
Nyírmeggyes
Ópályi
Panyola
Papos
Tivadar települések önkormányzatai

ALÁÍRÓLAP

polgármester .....
Önkormányzat

polgármester .....
Önkormányzat

polgármester .....
Önkormányzat

polgármester .....
Önkormányzat

polgármester .....
Önkormányzat

polgármester .....
Önkormányzat

polgármester .....
Önkormányzat

polgármester .....
Önkormányzat

polgármester .....
Önkormányzat

polgármester .....
Önkormányzat

polgármester .....
Önkormányzat

polgármester .....
Önkormányzat

"Ez idő szerint az emberiség kilátásai a jövőre nézvést rendkívül borúsak. Felettebb valószínű, hogy nukleáris fegyvereit önmaga ellen fordítva gyors, de a legkevésbé sem fájdalommentes öngyilkosságot követ majd el. S még ha ez nem történék is meg, lassú halál fenyegeti, mert megmérgezi, mellesleg pedig megsemmisíti a környezetet, amelyben és amelyből él. Még ha idejekorán megálljt parancsolna is vak és hihetetlenül ostoba ténykedésének, ki van téve annak a veszélynek, hogy fokozatosan elsorvadnak mindazon tulajdonságai, amelyek emberi voltát alkotják. Számos gondolkodó felismerte ezt, és jó néhány könyv tartalmazza azt a felismerést, hogy a környezetpusztítás és a kultúra "hanyaglása" kéz a kézben járnak..."

(Konrad Lorenz)

Tartalomjegyzék

ELŐSZÓ

1. LOCAL AGENDA 21	9
2. HELYZETELEMZÉS.....	13
2.1. Földrajzi elhelyezkedés.....	13
2.2. Természeti adottságok.....	13
2.2.1. Domborzati adatok.....	13
2.2.2. Éghajlat	14
2.2.3. Vízrajz.....	14
2.2.4. Talajok	16
2.2.5. Növényzet	16
2.2.6. Állatvilág.....	18
2.3. A térség fejlődéstörténete.....	19
2.4. Táj értékek	20
2.4.1. A települések természeti értékei	21
2.4.1.1. Helyi természeti védelem alatt álló vagy helyi védelemre javasolt értékek, épületek településenként.....	22
2.4.1.2 Országos jelentőségű védelem alatt álló területek településenként	23
2.4.2. Védett épületek, építmények.....	28
2.4.3. Régészeti lelőhelyek	29
2.5. Társadalmi helyzet	30
2.5.1. Demográfiai viszonyok.....	31
2.5.2. Oktatás, képzés.....	31
2.5.3. Művelődés, kultúra.....	33
2.5.4. Sport, kikapcsolódás	34
2.5.5. Egészségügy.....	35
2.5.6. Szociális ellátás	36
2.5.7. Közbiztonság.....	36
2.6. Gazdasági helyzet	37

2.6.1. Mezőgazdaság	37
2.6.2. Ipar	38
2.6.3. Szolgáltatás, kereskedelem	38
2.6.4. Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus.....	39
2.6.5. Foglalkoztatás, munkaerő-piaci helyzet.....	40
2.7. Infrastrukturális helyzet	43
2.7.1. Ivóvíz-ellátás, vízgazdálkodás	43
2.7.2. Villamosenergia- és gázellátás.....	44
2.7.3. Hulladékgazdálkodás	45
2.8. Környezeti elemek állapota.....	45
2.8.1. Levegő.....	45
2.8.2. Felszíni vizek	47
2.8.3. Felszín alatti vizek	48
2.8.4. Zaj	48
2.8.5. Zöldfelületi rendszer	48
3. HELYZETÉRTÉKELÉS	49
3.1. SWOT analízis	49
4. STRATÉGIA	52
4.1. Célállapot	52
4.2. Prioritások	52
4.3. Várható hatások.....	53
5. MEGVALÓSÍTÁS.....	55
5.1. Társadalmi pillér	55
5.1.1. Társadalmi szemléletformálás.....	55
5.1.2. Intézményi működés hatékonyságának növelése.....	56
5.1.3. Egészségügyi helyzet fejlesztése	57
5.1.4. Szociális helyzet fejlesztése	58
5.1.5. Oktatás, képzés fejlesztése	59
5.1.6. Közbiztonság fejlesztése	61

5.1.7. Kulturális élet fellendítése	61
5.1.8. Esélyegyenlőségi jogok biztosítása.....	64
5.1.9. Közösségi közlekedés fellendítése.....	65
5.1.10. Gyermek és fiatalok társadalmi beilleszkedésének segítése	67
5.2. Környezeti pillér	67
5.2.1. Környezet ismerete, környezettudatosság.....	67
5.2.2. Települési és épített környezet védelme	71
5.2.3. A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásuktól (levegő, víz, zaj)	74
5.2.4. Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése	78
5.2.5. Energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása.....	80
5.2.6. Zöldterületek védelme, fenntartása – növény- és állatvilág fenntartása	82
5.2.7. Hulladékgazdálkodás	83
5.3. Gazdasági pillér.....	87
5.3.1. Az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése.....	87
5.3.2. Ipar fejlesztése.....	88
5.3.3. Mezőgazdaság fejlesztése	91
5.3.4. Gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése.....	93
5.3.5. Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése	96
5.4. A programok áttekintő táblázata	98
6. MONITORING ÉS VISSZACSATOLÁS.....	107
6.1. Cselekvési terv	107
6.2. Indikátorok	108

ELŐSZÓ

Jelen dokumentáció a Szatmári Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás részére elkészített Local Agenda 21 Fenntartható Fejlődés Helyi Tervét tartalmazza.

A program felépítése a következő részekből tevődik össze:

1. Helyzetelemzés: a LA21 program bemutatása, az érintett települések bemutatása (földrajzi, történeti természeti, környezeti, infrastrukturális, társadalmi és gazdasági helyzetének áttekintésével).
2. Helyzetértékelés: SWOT analízis.
3. Stratégia: fenntarthatósági célok, prioritás sorrendjének meghatározása és a várható hatások megfogalmazása.
4. Megvalósítás: a LA21 3 fő pillérét figyelembe véve a célok megvalósítására vonatkozó programok, részprogramok.
5. Monitoring: célok és indikátorok meghatározása a fejlesztések tükrében 20 éves időtartamra.

A Local Agenda 21 megvalósításának lépései

1. Külföldi és hazai példák feltárása, az LA 21 folyamat eddigi eredményeinek értékelése

- A Local Agenda 21 lépéseinek, eszközeinek meghatározása

2. Jogi, társadalmi, gazdasági, környezeti helyzetelemzés

- Az LA21 jogszabályi háttérének feltárása és más tervekhez, dokumentumokhoz való kapcsolódásának (illeszkedésének) vizsgálata.
- A települések gazdasági, társadalmi és környezeti állapotának, folyamatainak elemzése statisztikai adatok segítségével.
- A statisztikai indikátorokat kiválasztása a változások követéséhez.

3. Stratégiai csoport felállítása

- A Társulás döntéshozóiból, az érintett Önkormányzatok vezetőiből, szakmai és civil szervezetek és az oktatási intézmények képviselőiből, valamint a LA 21 folyamatot vezető szervezet tagjaiból álló stratégiai csoport megalakítása.

4. Akciótervezés

- A stratégiai dokumentum részét képező akciók pontos meghatározása.
- A tervezés felügyelete, koordinációja.
- A korábbi ágazati tervek beépítése a LA 21 folyamatba.

5. Kommunikáció

- Az Interneten, valamint a helyi nyomtatott sajtón keresztül történő kommunikáció.
- A lakosság valamint a szakmai, civil szervezetek visszajelzésének megfelelő fogadása.

6. Végtermék

A gyakorlatban kettős végtermékről beszélhetünk. Egyrészt létrejön egy *stratégiai*

dokumentum, ami a helyzetelemzés mellett tartalmazza a stratégiai akciókat, és konkrét javaslatokat tesz, lépéseket fogalmaz meg a települések hosszú távú, fenntarthatóság felé mutató működésére. Másrészt a feljebb ismertetett lépések megfelelő koordináció esetén egy *folyamatot indítanak el*, ami a környezettudatosság növelésében, a lakossági és intézményi (pl. vállalati, önkormányzati) döntésekben jelenik meg.

7. *Monitoring*

Mivel egy hosszú távú folyamat elindításáról van szó, ezért a LA 21 megalapozását és a stratégiai dokumentum létrejöttét követően is komoly szükség van a Local Agenda 21 folyamat működésének nyomon követésére. A monitoring csoport felállítása a stratégiai csoportban helyet kapó intézményi képviselők feladata.

1.LOCAL AGENDA 21

A nyolcvanas évek elején jelent meg a "fenntarthatóság" vagy a "fenntartható fejlődés" kifejezés a nemzetközi szakirodalomban.

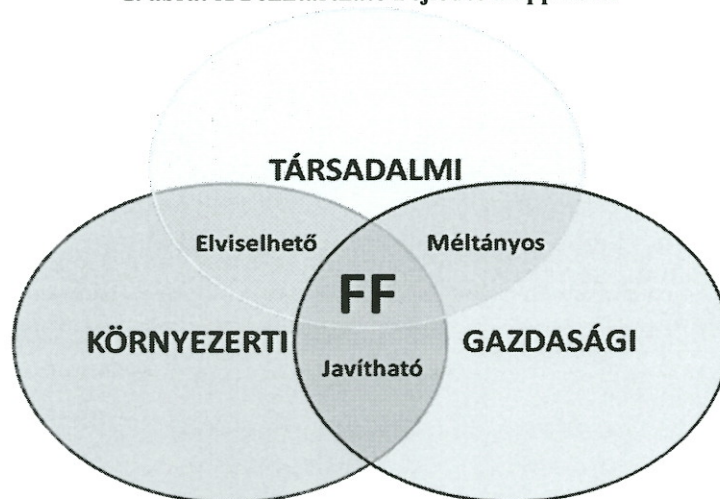
1983-ban az ENSZ Közgyűlés határozata alapján megkezdte munkáját az ENSZ Környezet és Fejlődés Világbizottsága, amelyet Gro Harlem Brundtland norvég miniszterelnök vezető. (E huszonkét tagú bizottságnak tagja volt Láng István akadémikus is.) A Bizottság 1987-ben „Közös jövőnk” címmel kiadott jelentésében a gazdasági növekedés olyan új korszakának lehetőségét vázolta fel, amely a fenntartható fejlődés globális megvalósítására épít, megőrzi a természeti erőforrásokat, s amely megoldás lehetne a fejlődő országok nagy részében elhatalmasodó szegénység leküzdésére is.

A jelentés nagyon röviden és tömören határozta meg a fenntartható fejlődés fogalmát: *"a fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit, anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket".*

(Forrás: www.wikipedia.hu enciklopédia)

A fenntartható fejlődés három alappilléren nyugszik: a szociális (társadalmi), a gazdasági és a környezeti pilléreken és mindháromat együttesen, kölcsönhatásaik figyelembevételével mérlegelni kell a különböző fejlesztési stratégiák, programok kidolgozása során, illetve a konkrét intézkedésekben, cselekvésekben. A fenntartható fejlődés, mint általános stratégiai cél "bevonult" a nemzetközi konferenciák, szervezetek dokumentumaiba és a nemzeti kormányok cselekvési programjaiba.

1. ábra: A Fenntartható Fejlődés alappillérei

(Forrás: www.wikipedia.hu enciklopédia)

A fejlődés alapvető célja tehát a szociális jólét, a méltányos életfeltételek lehetőségének biztosítása mindenki és egyaránt a jelenlegi és a jövőbeli nemzedékek számára, ami csak úgy lehetséges, ha közben fenntartható módon hasznosítjuk a természeti erőforrásokat, elkerüljük a káros hatásokat, s különösen a környezet állapotában bekövetkező visszafordíthatatlan változásokat.

A Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata megfogalmazásában: *"A fenntarthatóság az emberiség jelen szükségleteinek kielégítése, a környezet és a természeti erőforrások jövő generációk számára történő megőrzésével egyidejűleg."* (Átmenet a fenntarthatóság felé; Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata, Tokió, 2000).

Mi a fenntartható fejlődés?

Az emberiség, az egyes emberek és társadalmak közvetlenül vagy a gazdaság révén szükségleteik kielégítése érdekében természetes környezetükből veszik el azokat a javakat, amelyeket a földi rendszer létezése óta felhalmozott. A fenntarthatóság biztosítása azt kívánja tőlünk, hogy a jelen és jövő generációk létfeltételeihez szükséges természeti és épített környezet minőségét, értékeit megőrizzük. Ettől a rendszertől az ember annyit és olyan körülmények között vehet el, hogy ne sértse saját létkielégítésének jövőbeli esélyeit. A fenntartható fejlődés célja mindezek értelmében az emberi társadalom fenntartása.

Ebben a feladatban a környezet feltételként jelenik meg, amely azt jelenti, hogy addig a mértékig használhatjuk természetes környezetünk erőforrásait, amíg nem sértjük annak megújulási lehetőségét. A gazdaság a társadalom fenntartásának és ezen keresztül a környezet használatának eszköze. Ezt az eszközt bölcsen, a társadalom hasznára, a környezet sérelme nélkül kell használnunk.

A fenntartható fejlődés lényege:

Olyan fejlődési-fejlesztési folyamatok együttese, amely az életminőség hosszú távú, egyenletesen biztosítható javulását szolgálja az adott ökológiai keretek között. Ezért a természeti erőforrásokkal, a környezettel való fenntartható gazdálkodásnak együtt kell érvényesülnie a jólét elérését, megtartását elősegítő gazdasági fejlődéssel, valamint a szociális esélyegyenlőség folyamatos növelésével.

Az EU a tagállamok mellett felkért társult országokat is, hogy az EU stratégiával összhangban készítsék el saját stratégiájukat. A Bizottság a fenntartható fejlődés stratégiáját meghatározó alapelvekről szóló, 2005-ben született deklarációja szerint az Unió elkötelezett a fenntartható fejlődés mellett, amely minden politikáját és cselekedetét meghatározza. Az Unió megújított Fenntartható Fejlődés Stratégiájának jóváhagyása a 2006. júniusi Európai Tanács napirendjén szerepelt. 1992-ben Rio de Janeiróban rendezett ENSZ Környezet és Fejlődés Konferencián elfogadott „Local Agenda 21” program („LA 21”) értékelése kapcsán fogalmazódott meg a fenntartható fejlődés helyi, lokális programja. Ezzel a modellel a cél az, hogy elveket (vezérfonalat) fogalmazzon meg a helyi önkormányzat(ok), valamint a helyi lakosok, közösségek számára a fenntarthatóság tennivalóinak, helyi programjának kidolgozása, megvalósítása érdekében.

A „LA 21” program az általános érvényű fenntartható fejlődés konkrét, gyakorlati megvalósítását a helyi adottságok, érdekek alapján, az önkormányzat és a helyi lakosok, közösségek széleskörű együtt munkálkodásával javasolja folytatni. Az alapfeladat itt a helyi hatáskörben befolyásolható fejlődés (beruházások, fejlesztések, felújítások, intézkedések, szabályozás stb.) olyan irányú alakítása, amely mind jobban előtérbe helyezi „a helybeni” életminőség, környezeti állapot javítását, valamint a helyi erőforrások - talaj, vízkészlet, energia, emberi- és jövedelemtermelő

erőforrások stb.- tartamos, azaz nem kimerítő kiaknázását. További fontos elvárás, hogy valamennyi nem helyi erőforrásra támaszkodó, de helyi felhasználásban szerepet játszó beruházó-fejlesztő, termelő-szolgáltató- és fogyasztó törekedjen a fenntarthatóságot figyelembe vevő megoldások, eljárások igénybe vételére, szokások kialakítására. Ennek megvalósíthatóságát a megfelelő politikai akarat megléte és helyi társadalmi-közösségi kultúra jellege együttesen szabja meg és egy racionális tervezési folyamat útján kimunkált stratégia foglalja rendezett keretbe.

A fenntartható fejlődés nemzeti stratégia (FFNS) globális összefüggéseket is tükröző, nemzeti szintű prioritásai és fókuszai - az előzőekkel is összefüggésben - a következők:

- a gazdaság anyag- és energiaigényességének racionalizálása;
- a fenntarthatatlan társadalmi folyamatok kezelése és szabályozása;
- környezeti rendszerek fenntartható hasznosítása.

A FF környezeti szempontjainak figyelembe vétele az Európa Unió keretében benyújtott pályázatoknál:

Az Európa Uniós projektek tervezésekor javasolt eljárás a környezeti fenntarthatóságra történő hivatkozás és az azt szolgáló tervezett, gyakorlati törekvések bemutatása: ezért a pályázónak a környezeti fenntarthatóság elvének érvényesítését a pályázati dokumentáció egészében (célok, tevékenységek és eredmények stb.) érvényre kell juttatnia. A környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos tevékenységét összefoglalóan is értékelnie kell a pályázati adatlap megfelelő pontjaiban. A FF reális és ténylegesen érvényesíthető szempontjainak pályázatba történő megfelelő beépítése így "versenyelőnyt" jelent a pályázat elbírálása során.

Az Agenda 21 program fő területei:

- a helyi közösségi humán és intézményi kapacitások fejlesztése
- a helyi és a regionális fenntarthatósági programok kidolgozásához és végrehajtásához nyújtott segítség
- a környezeti döntésekben való lakossági részvétel előmozdítása és ezzel a demokrácia erősítése
- a helyi és a regionális környezetpolitika számára kedvező jogi és gazdasági környezet kialakítása.

Fontos megemlítenünk, hogy a Local Agenda 21 program megvalósulására hatással lesz a most tervezés szintjén álló **KLÍMATÖRVÉNY**.

A magyar háztartások kiadásában az energia költségek közel 20%-ot tesznek ki.

A Klímatörvény megalkotását szorgalmazza a Magyar Természetvédők Szövetsége. Számításaik szerint háztartásonként akár negyven százalékkal csökkennének a fenntartási költségek az energiatakarékosságot célzó beruházásokkal.

A klímatörvényről szóló javaslat része, hogy hazánk az 1990-es adatokhoz képest 2020-ig negyven százalékkal, 2050-ig nyolcvan százalékkal kívánja csökkenteni az üvegházhatású gázok kibocsátását. Idén eddig ebből már 34 százalékot teljesítettünk.

A törvényjavaslat elfogadásával és bevezetésével

- csökkenthetőek az ipar és a magánemberek energiaszámlákra fordított kiadásai,
- javítható a leszakadó, nehéz életkörülmények, esetleg adósságok között élő emberek élete,
- új és jelentős mennyiségű zöld és helyi munkahely teremthető,

- növelhető a helyi piacok szerepe,
- csökkenthető Magyarország import energiaforrásoktól (kőolaj, földgáz) való függése,
- erősödik a magyar gazdaság versenyképessége és stabilitása,
- felerősödik a hazai zöld technológiák, fejlesztések szerepe.

A „Klímatörvény a fenntartható társadalomért” törvényjavaslat a fenntarthatóság átfogó elvén működik: szociális, gazdasági és környezeti előnyei egymást erősítik, hiszen eszközeivel az éghajlatvédelmet, a zöld gazdaságélénkítést és a társadalmi igazságosságot egyaránt célozza. A klímatörvény 3 alappillére:

- Erőforrás kvóta
- Zöldpiac
- Visszatérülő alap.

A Klímatörvény-javaslat az alábbiakat tartalmazza:

- A fosszilis energiahordozók (kőolaj, földgáz, szén) felhasználásának ütemezett csökkentését, a 2010-es szinthez képest 6 százalékkal 2020-ig,
- a lakosság és az oktatás környezeti tudatosságának javítását,
- a megújuló energiaforrásokhoz kapcsolódó technológiák fejlesztését és elérhetőbbé tételét,
- zöld beruházásokat támogató információs- és intézményrendszer kialakítását,
- a hazánkban található zöld területek rekonstrukcióját és növelését az építésszabályozással párhuzamosan,
- a társadalom termelői és fogyasztói struktúrájának átalakítását.

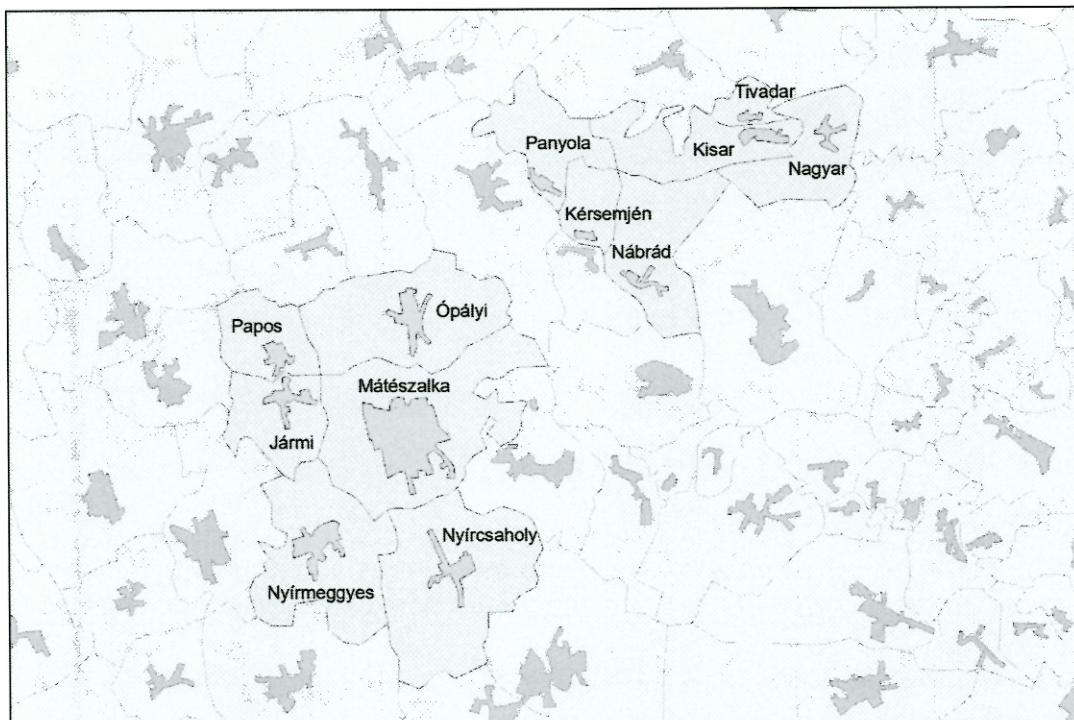
A rendelkezésünkre álló fosszilis energiaforrások mennyisége véges, azonban jelenleg túlfogyasztásuk jellemző világszerte, így Magyarországon is. A klímatörvény ezt mérsékelné, mégpedig egy társadalmilag igazságosan működő **erőforrás kvóta** alkalmazásával. Az iránymutató kvóta alapján a **zöldpiacon**, azaz a környezetbarát termékek és szolgáltatások piacán ennek az iránymutató kvótának az alapján foghatunk energiatakarékos, megújuló beruházásokba. Finanszírozásukat a **Visszatérülő Alap** kamatmentesen teszi lehetővé mindenki számára. Megtakarításaink által csökken az egyéni fogyasztásunk, a beruházásokkal pedig a hazai kis- és középvállalkozásaink is jól járnak, így mindenki számára előnyöket biztosít a zöld gazdaságélénkítés.

(Forrás: Magyar Természetvédők Szövetsége: szórólap)

2. HELYZETELEMZÉS

2.1. Földrajzi elhelyezkedés

A Társulás Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 12 településének összefogásával jött létre. A megye Magyarország legkeletibb megyéje. Északkeletről Ukrajna, délkeletről Románia délnyugatról Hajdú-Bihar megye, északról Borsod-Abaúj-Zemplén megye és Szlovákia határolja. Megyeszékhely: Nyíregyháza. A Társulás települései a megyei középső-keleti részében találhatóak, közülük legnagyobb település Mátészalka, mely egyben a megye második legnagyobb városa.

2.2. Természeti adottságok

2.2.1. Domborzati adatok

Földrajzilag a megye változatos, dombság és síkság is található itt. Két tájegységre tagolható, a Nyírségre és a Felső-Tisza-vidékre, de ezek további kistájakra tagolhatók. A Tiszavasvári környéki löszös-homokos kistáját az ottani lakosság például nyíri Mezőségnek nevezi. Az Alföld legkeletibb részét alkotó Nyírség kb. 78%-a tartozik a megyéhez, a Felső-Tisza-vidék kistájai közül a Rétköz teljes mértékben, a Szatmári-síkságnak, a Beregi-síkságnak és az Ecsedi-lápnak pedig egy-egy része tartozik a megyéhez. A megye legmagasabb pontja a Kaszonyi-hegy (240 m), de jelentős még a Hoportyó (183 m) is.

2.2.2. Éghajlat

Éghajlatában a Magyarországot jellemző három fő klimatikus hatás, a kontinentális, az óceáni és a mediterrán közül leginkább a kontinentális érvényesül. Északi fekvése miatt itt általában hűvösebb van, mint a dél-alföldi, belső-alföldi tájakon. A nyarak mérsékelt meleg (20-23°C júliusi átlaghőmérséklettel), mérsékelt szárazak, a telek hidegek, -3 és -3,9°C közötti januári középhőmérséklettel. A zord telek kialakulásában az északkeleti szeleknek nagy szerepe van. A havas napok száma (30-35) az Alföldön itt a legmagasabb, a hótakaró segít a kemény téli fagyok kártételének megakadályozásában. Évi középhőmérséklete 9-10,5°C között ingadozik.^[9]

A napsütéses órák száma a Tisza és a Szamos völgyében éves átlagban 1950, a Nyírségben 2000-2050, a megyei átlag 2000 óra körül mozog (országosan 1700-2100 között van). Az évi besugárzás összege 105-107 kcal/cm². A sok napfény kedvező a hő- és fényigényes mezőgazdasági kultúrák (gyümölcs, szőlő, dohány, napraforgó, paradicsom) számára. A tavaszi fagyok azonban gyakran ismétlődnek és jelentős károkat okozhatnak.^[10]

Az évi közepes hőmérséklet-ingadozás 23-24°C, az abszolút hőmérséklet-ingadozás 67-68°C.^[9]

A éves csapadék mennyisége a Nyírségben 550-600 mm/év, az Északkeleti-Kárpátok előterében mutatkozó feláramlás következtében a Szatmár-Beregi-síkságon, a Rétköz és a Nyírség északi területein 650-700 mm/év. A Nyírségben az éves vízhiány 75-125 mm, és a csapadék időbeli megoszlása ráadásul gyakran nem kedvez a mezőgazdaságnak. Gyakori a belvíz és az időszakos aszály okozta kár egyaránt, ezért fontos a csatornázás és az öntözés.^[11]

A változó irányú, de leginkább északkeleti és délnyugati szelek a homokverés, szélrózsió azaz defláció révén nagy területen veszélyeztetik a termőtalajt.

2.2.3. Vízrajz

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye hidrogeográfiai szempontból két részre oszlik. A Felső-Tisza-vidék gazdag folyóvizekben, a Nyírség vízhálózatát viszont többnyire az emberi erővel létrehozott, helyi nevükön „nyírvíz-csatornák” alkotják. A felszíni vizek 98 %-a a határon túlról, Ukrajnából és Romániából érkezik. A felszín alatti talaj- és rétegvizek készlete is jelentős. A Nyírség pleisztocén rétegsora kb. 100 milliárd m³ vizet tárol. A mélyebb (pannon-tengeri) üledékek termálvizét balneológiai, ipari és mezőgazdasági célokra hasznosítják (Nyíregyháza, Kisvárd, Mátészalka, Tiszavasvári). Már 800-1000 m mélységű kutakból is 55-65 °C-os hévizek hozhatók felszínre.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye legjelentősebb folyója természetesen a Tisza. Tiszabecsnél érkezik Magyarország és a megye területére, és Tiszadobnál hagyja el azt. A folyó itteni szakasza 235 km hosszú, ebből 208 km a Felső-Tiszához tartozik, ami Tokaj-Rakamaz térségéig, a Bodrog torkolatáig terjed. A 27 km-es alsó-szabolcsi folyószakasz már a Közép-Tisza része.

A folyónak három árvize van: a kora tavaszi, a kora nyári ("zöldár") és a késő őszi. Tokaj-Rakamaz térségében a kora tavaszi és a zöldár összetalálkozik, így itt egyetlen tavaszi árhullám figyelhető meg. Az árvizek alkalmával felerősödik az egyébként is jelentős medererózió és

hordalékszállítás. A folyó nagyjából Tivadar községig durva és finom kavicsot görget, innen tovább már csak homokot szállít, és azt több helyen (Tivadar, Vásárosnamény) lerakja. Vásárosnaménynál a Szamos lebegtetett iszaphordalékának beáramlása miatt a Tisza „szőkévé” válik, vize átlátszatlan lesz.

A Szamos 53 km-es magyarországi szakasza folyószabályozások során egyenesebb lett és töltések közé került, átlagosan 600 méter széles ártérrel. A Szamos vízhozam-ingadozásai a Tiszánál is nagyobbak (kisvíz 10 m³/s, nagyvíz 1500 m³/s). A Kraszna régen az Ecsedi-lápon áthaladva Olcsvánál folyt a Szamosba. Az Ecsedi-láp lecsapolásával egyidejűleg a Krasznát is csatornázták, és Vásárosnamény alatt közvetlenül a Tiszába vezették.

A Nyírség a nagy folyószabályozások előtt jórészt lefolyástalan terület volt. Az terület deflációs mélyedéseiben, valamint az ősi folyóvölgyekben tavak, mocsarak és lápok alakultak ki. Ezek vízfeleslegét a terület szélein a helyileg „nyírvíz-patakoknak” nevezett vízfolyások vezették le a Rétköz és az Ecsedi-láp felé. A Nyírség sekély vizű tavainak (többek között a Nagy-Vadas-tó, Szelkó-tó, Fehér-szik-tó, Sóstó, Nyírteleki-tó, kállósemjéni Mohos-tó) kiterjedése az időjárás függvényében széles határok között változott. Ezt a vadvízi világot szüntette meg az 1806-ban az első nagy vízlevezető árok, az úgynevezett „vármegyei árok” kimélyítésével indult vízszabályozó és talajjavító munka.

A megye nagy vízrendezési munkálatai közül az utolsó az 1970-es, súlyos veszteségekkel járó árvíz után a Szatmári-síkságon a Szamostól a Tiszáig megépült nagy lokalizációs gát volt. Ez a román határtól néhány kilométerre épült védelmi mű véget vetett annak a veszélynek, hogy egy romániai gátszakadás Magyarországon is károkat okozzon.

A nagy folyószabályozások, lecsapolások újabb gondokat is okoztak. A térség kiszáradása, az erdők kiirtásával párhuzamosan előidézte a futóhomok megjelenését, a helyenkénti sivatagosodást. Ez ellen a fehér akác megtelepítésével védekeztek, ami azonban egysíkúvá tette a megye faállományát.

2.2.4. Talajok

A megye talajföldrajzi képe igen változatos. A talajok alakulására az emberi tevékenység is erősen hatott, például az erdőtalajok a szántóföldi művelés hatására mezőségi jelleget vettek fel.

A Felső-Tisza-vidék taljai a folyók fiatal öntésképződményein (homok-, agyag- és iszapfelszínein) alakultak ki. Az Ecsedi-láp a 19. század derekán még nádas tőzeglápvidék volt, ma – kisebb lápfolt-maradványoktól eltekintve – mezőgazdasági művelés alatt áll. Az öntéstalajok peremterületein réti talajok alakultak ki. Az Erdőhát földjét az egykori mocsári erdők gyenge taljai jellemzik. Az összikesek a Szamos mentén mindössze 2000-3000 éves folyóhordalékon képződtek Csenger, Porcsalma, Szamossályi határában.

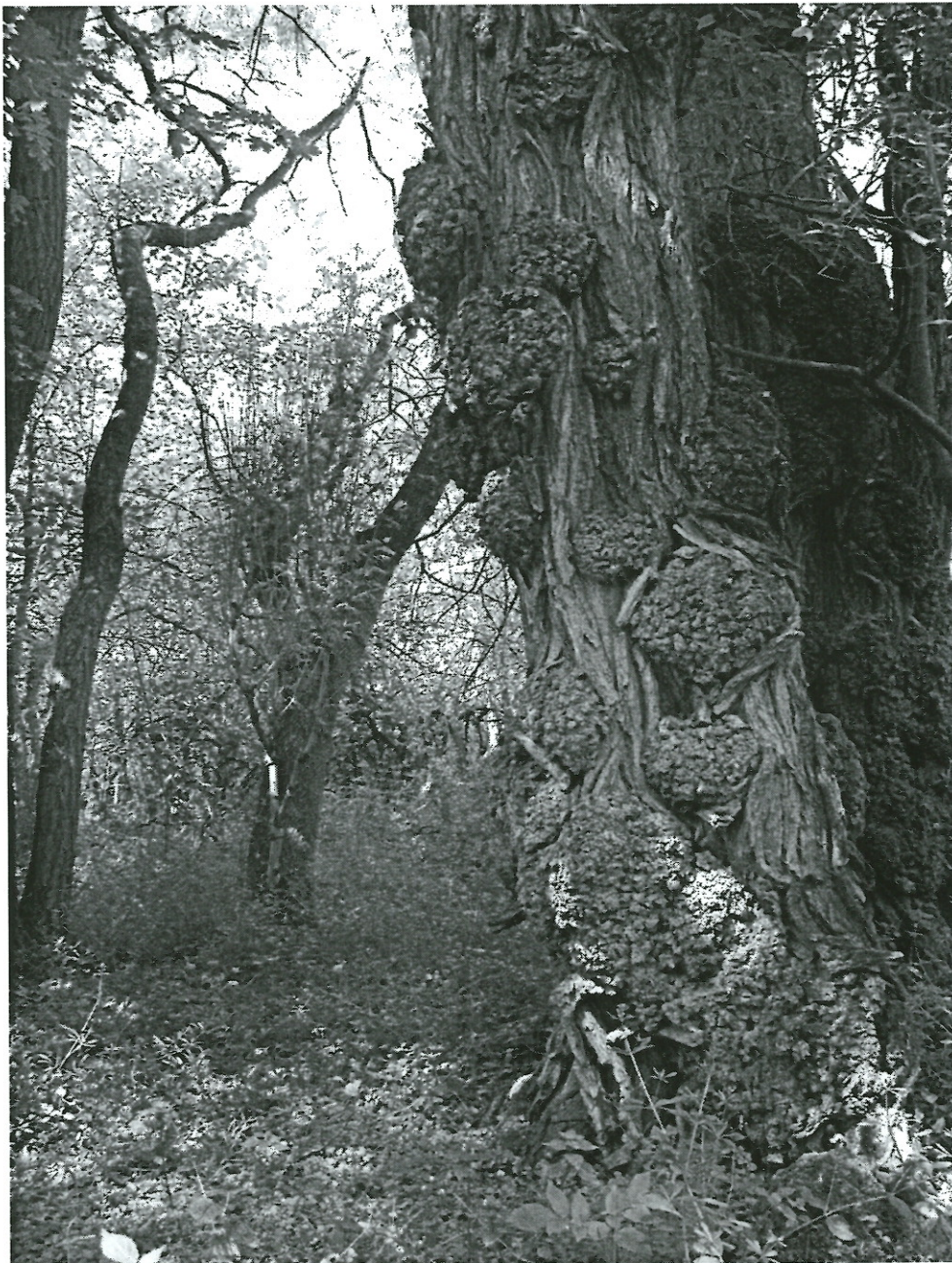
A Nyírségben a löszös-homok és homokos-lösz felszíneken mezőségi talajok alakultak ki. A táj északi részét kovárványos barna erdőtalaj, déli területeit laza futóhomok, jellegtelen vázta talaj fedi. A már művelés alá vett futóhomokon a humuszosodás jelei mutatkoznak. A Nyírség ősi folyóvizeinek medreiben tápanyagokban viszonylag gazdag réti talajok alakultak ki. A humuszos réteg alatt mészkiválások, mészkőpadok fordulnak elő, továbbá gyepvasérces réti talajok is találhatóak itt, amint az Bátorliget mellett is megfigyelhető.

2.2.5. Növényzet

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye mai képe a kultúrnövényzet, a szántóföldek, gyümölcsösök és kertgazdaságok a jellemzőek. A Felső-Tisza-vidék és a Nyírség agrártájak a félkultúr kaszálók és legelők teszik változatossá. Kisebb-nagyobb foltokban megtalálhatók még az ősi flóra maradványai is, a lápok, mocsarak, ligeterdők és az erdős sztyeppe növényzete is. Modern növényföldrajzi felosztás szerint nagyjából a Nyírségense flórajárás és a Samicum flórajárás területével esik egybe.

A Felső-Tisza-vidéken a legtöbbet a Szatmári- és a Beregi-síkság őrzött meg a természetes növény- és állatvilágból. A tájat átszelő vízfolyások (Tisza, Szamos, Kraszna) mentén a növénytakaró már néhány méteres szintkülönbségek szerint is karakteresen rendeződik. Az élővizekben és egykori folyómedrek maradványaiban a hínártársulások, a nádasok, majd a magasság- és mocsárrétek, a láprétek és az égeres láperdők jellemzőek. A Csaroda határában található – már 1952-ben természetvédelmi területté nyilvánított – tőzegmohalápok (Nyírestő, Babtava és a Navat-patak melléke) különleges botanikai értéket képviselnek. Az égeres láperdőkben a mézgás éger és a magyar kőris a jellegadó, de ritkábban a kocsányos tölgy is

előfordul (pl. a Bockereki-erdő Csaroda mellett). A magas ártereken kőris-szil ligetek alakultak ki, s ezekben a kocsányos tölgy, a mezei szil, a magyar kőris és helyenként a szürke nyár az uralkodó fa. Beregdaróc határában az ugyancsak védelem alatt álló Dédai erdőben – talajvíz közeli (1,5 m) helyzetben – a gyertyános-tölgyes foltok mellett a bükk is megjelenik. A kőris-szil ligeterdő legszebb állományai Csaroda, Tarpa, továbbá Fehérgyarmat, Jánkmajtis és Túrricse közelében vannak. A Szatmár-Beregi-síkság kőris-szilligeterdeiben él a Kárpátokban endemikus ritka alhavasi növény, a kárpáti sáfrány is.

A Nyírség eredetileg erdős sztyeppe volt, kiterjedt lápokkal és mocsarakkal. A 18. századi kéziratok térképek azt bizonyítják, hogy 200 éve még a terület egyharmadát erdők borították. A nyírségi tölgy és pusztai erdők földrajzi megoszlása – a gyakori erdőirtások miatt – már akkor is egyenetlen volt. A táj nyugati fele (pl. a nyíri Mezőség) homokpuszta és kultúrtáj volt. A Nyírség homokfelszínét tagoló ősfolyóvölgyek és a deflációs mélyedések ("nyírvíz-laposok") a lecsapolás előtt lápos, mocsaras, pangóvízes térségek voltak gazdag élővilággal. A sekély tavakban hínártársulások alakultak ki, amelynek maradványait a kállósemjéni Mohos-tó őrzi. A növényvilág következő lépcsőit a nádasok, a magassás-társulások, a zombékosok, a fűz- és nyírlápok, majd a tölgyes ligetek alkották. A lánpnövényzet a leggazdagabban Bátorligeten maradt fenn, melyet a kállósemjéni Mohos-tó úszólapjával együtt természetvédelem alá helyeztek. Szórványosan a kőris-szil ligeterdők is megtalálhatók (Bátorliget, Fényi-erdő). Ezek a 19. században végrehajtott lecsapolási munkálatok következtében (vagyis a talajvíz leszállása miatt) sokfelé átalakultak gyöngyvirágos tölgyessé (Sóstói-erdő, Baktalórántháza, Fényi-erdő). A gyöngyvirágos tölgyesekben a főszereplő kocsányos tölgy mellett gyakori a mezei szil, a mezei juhar és a rezgő nyár (Bátorliget), de ritkábban előfordul a nyír is (Tornyospálca). A nyírfaállomány rohamos csökkenése is a csatornázásra, a talaj szárazabbá válására vezethető vissza. A Nyírség magasabb homokfelszíneit pusztai tölgyesek és homokpuszta-társulások (pl. csenkesz, ezüstperje) borították.

2.2.6. Állatvilág

Az aktív emberi környezetalakítás előtti állatvilágra a legrégebbi adatok csak a 18-19. századból maradtak fenn. Eszerint a leggyakoribb a dámvad, továbbá az őz és a nyúl volt, de előfordult a szarvas, vaddisznó és medve is. Feljegyezték a farkasfalkák kártevéseit, a vízimadarak sokaságát és a folyóvizek, tavak halbőségét is.

Az élővilág ma Bátorliget térségében a leggazdagabb, ahol a múlt század 80-as éveiben a kutatók 4672 állatfajt figyeltek meg. A megyében a 20. század folyamán intenzív vadgazdálkodás indult meg. A Felső-Tisza-vidék és a Nyírség erdősegeinek jelentős vadászati értéke a gímszarvas és az őz, amelyek törzsállománya 100-as illetve 1000-es nagyságrendű. A vaddisznó sokfelé túlszaporodott. A nyúl és a fácán is igen gyakori.

A Felső-Tisza-vidék vizeiben mintegy 45 halfaj előfordulása ismeretes (köztük a ponty, compó, márna, petényi-márna, dévérkeszeg, sügér, fogassüllő, kőszüllő). A Felső-Tisza rovarfaunájával is kiemelkedik a hazai folyók közül. Magyarországon csak itt fordul elő a *Oligoneuriella polonica* nevű kérészfaj. A folyó ezen szakaszán még gyakorinak mondható ez a kérészfaj, más néven tiszavirág. A folyami szitakötők is szép számmal fordulnak itt elő. A szárazföldi rovarok között is találunk ritkaságokat: fogasfarkú szöcske, aranyos sáska, szarvasbogár, a beregi futrinka, hőscincér, orrszarvú bogár, farontó bogár és még sorolhatnánk. A madárvilág is gazdag és változatos, a Tisza szakadozó partfalaiban megtalálhatjuk a partifecske és a gyurgyalag telepeit, a folyót övező ligeterdőkben megtalálhatjuk a szürke gém, bakcsó, kiskócsag telepeit is. Egyre több fekete gólyapár fészkel erdeinkben. Az emlősök közül említést érdemel a nyuszt, és a rokona a vidra. Az erdők legnagyobb emlősfaja a gímszarvas sem ritka a területünkön. A terület gyakori vadja az őz, a vaddisznó és a róka. A kétélűek és hullók közül említést érdemel a mocsári béka, a tarajos göte és a pettyes göte, a hegyi vagy elevenszülő gyík (Csaroda, Bátorliget), a foltos szalamandra (Lónyai- és Bockereki-erdő) és a keresztes vipera (Lónyai-, Bockereki- és Dédai-erdő).

2.3.A térség fejlődéstörténete

A megye történelme a mai nevében említett három régi vármegye mellett részben a történelmi Ung és Ugocsa vármegye históriáját is magába foglalja.

Már az újkőkori emberek letelepedett itt a régészeti feltárások eredményei szerint. A honfoglalás is ezen a tájon kezdődött, a kor leleteinek nagy része, köztük gazdag, vezetőkre utaló férfisírok kerültek elő itt. Az államalapítás után I. István három királyi vármegyét alapított itt, Szabolcs, Borsova és Szatmár néven. A török nem hódoltatta meg a területet, de gyakori rablótámadásaival szétzilálta a gazdasági életet. Súlyos következményei voltak annak is, hogy a vidék egyben a Habsburgok uralta királyi Magyarország és Erdély ütköző zónájában is feküdt, és rendszeresen sarcolták az átvonuló hadak.

A 16. században a térség a magyarországi reformáció egyik központját adta, majd a Habsburg-ellenes függetlenségi harcok egyik bázisa lett. A függetlenségi küzdelmek bukása utáni béke idején, a 18. században szerény gazdasági fejlődés indult a térségben.

A 19. század derekán, a jobbágyfelszabadítás és a Tisza szabályozásával együtt járó nagy természetátalakító munkák során alapvetően megváltozott a térség társadalmi szerkezete is. A birtokszerkezet átalakult, a külterjes gazdálkodást folytató nagybirtokok nem tudták felszívni a fölös munkaerőt. Az elégedetlenség gyakran öltött erőszakos formát.

A két világháború között sem sikerült javítani az életkörülményeken. Az új háború előtt és annak első szakaszában a bécsi döntések révén jelentősen változott az ország és ezzel a megye területe is, de ezek a fejlemények nem lehettek tartósak.

A második világháború után hamarosan a megyében is megtörtént a kommunista hatalomátvétel. Itt is sor került a mezőgazdaság erőszakos szövetkezesítésére. A mai megye az 1950-es megyerendezéskor jött létre Szabolcs megye és Szatmár-Bereg megye egyesítésével és a határok kiigazításával. 1950 és 1989 között Szabolcs-Szatmár megye volt a neve.

Az ipari fejlődés csak a hatvanas években indult meg, addig a megye munkaerő-feleslege az ország más vidékein vett részt az építkezéseken, elvándorlás vagy ingázás révén. A nyolcvanas évek elejére már jelentős létszámú munkásság és első generációs értelmiségi réteg alakult ki.

2.4. Táj értékek

A táji értékekhez tartoznak azok a természeti és épített értékek, melyek országos, illetve helyi védettség alatt állnak, valamint az egyedi tájértékek is, melyek jogilag nem védett értékek, de a táj jelleg szempontjából jelentősek, és megőrzésükről gondoskodni kell. Egy település/város, térség táji értékeihez hozzátartoznak a helyi kulturális és civil élet sajátosságai is.

2.4.1.A települések természeti értékei

A Társulást alkotó települések természeti értékei a Tisza, Kraszna, Szamos, Túr folyók, valamint ezek növény- és állatvilága.

Növényviláguk a folyók által biztosított vízbőség következtében gazdag volt. Az erdőknek meghatározó szerepe volt az itt letelepedett vagy csak a szállásokon ideiglenesen tartózkodó emberek életében. Az erdőállomány összefüggő területet alkotott a torkolatvidéken. A mocsári tölgy és szil mellett gyertyán, éger, fűz és nyár volt jelentős. A régi erdők maradványokban ma is megvannak, de egyedszámuk csökken. Az aljnövényzet zömét a kökény, a galagonya, veresgyűrű, kecskerágó alkotja. Kedvező időjárás esetén gombák sokasága teríti a talajt. A vízállásos rétek növényei a szálfüvek és sásfészeségek. A folyók mentén a ligeterdők fehér és szürke nyárfáinak, füzeinek magasba törő sűrű vonulata jelezte és jelzi ma is. Nem őshonos a kőris és a kanadai nyár, de ültetvényekben ez utóbbi uralkodó, annak ellenére, hogy a tájvédők tiltják a telepítését. A termelőszövetkezet és a vízügy által szervezett gyakoribb irtások következtében az évszázados faóriások napjainkra eltűntek, leszűkítve ezzel az itt fészkelő és ritka madarak életterét is. A Szamos és Tisza partjain gyakori a bodza, termése évtizedek óta értékes és keresett ipari segédanyag. A dió, a szilva nem csak ültetve, hanem ligetszerűen, vadon is nőtt és termett. A vadkörte, vadalma az erdőkben, fasorokban vagy legelőn *hagyásfaként* gyakori volt. A réteken a Szatmári-síkságon előforduló növények többsége is megtalálható. Az állatvilág sokszínűségét a terület és a környező táj változatossága alakította és alakítja ma is. A dédapák által előadott farkas támadások a kiterjedt erdők, a mocsári élővilág képét is felidéznek bennünk, és ha nem is ők, hanem az ő dédapjuk volt is a főszereplő, farkast láthatott itt. Az emlősök közül az őz, nyúl, borz, róka, vidra, nyest, menyét, ürge, pocok és egérfajok mindig is jelen voltak, sőt utóbbiak inváziószerűen nagy károkat okoztak a mezőgazdasági területeken. Vaddisznók a szomszédos beregi részről járnak át, de egyedi példányokkal egész évben találkozhatnak a vadászok. A mezőgazdasági területeken, főként a nagyobb kukoricatáblákon zavartalanul élnek egész nyáron át. A folyók és az állóvizek, a zsombékos rétek a vízi- és gázlómadaraknak biztosítottak eleséget. Szürke gémekek, vadréce fajok nagyobb számban tanyáznak ma is a vizek közelében és kiskócsaggal is találkozhatunk. Régebben a náddal vagy sással fedett háztetőkön, színek tetejében több gólyapár költözött, ma mindössze két pár húséges a faluhoz. A kiszáradó határban a mezőgazdasági gépek nyomában vagy mellette keresnek élelmet.

Móricz Zsigmond a Tisza mentén lakó nép életét meghatározó folyó XIX. század végi természeti bőségét örökítette meg a "Ficfás Tiszaháton, ahol gyermek voltam" című írásában: *"...Hát a Tisza, az volt a mi falunknak a külön, keleti bálványimádás korából itt maradt főistene. A Tisza. Minden a Tisza volt. Ott egy félóráig nem tudtak beszélni, hogy a Tisza szóba ne kerüljön. A Tisza volt, amit szerettek és amitől féltek. A Tisza volt, ami elvitte a keserves kis vant, és ami rettenetes sok örömet és hasznot hozott... Tisza nélkül egy napig se tudtak élni, mert a Tisza vizét itták. Cserépkorsóval jártak a lányok a Tiszára, s hozták a szép szőke vizet. Ki a Tisza vizét issza, vágyik annak szíve vissza. Vágyik is. Aztán a Tiszából hozták a halat. Szerettük... A csík, a cigányhal, a csuka, a harcsa, ezek csak fokozatai az életörömmek. A sulyom, a kökény a vackor meg a csipkebogyó; a som, a gömbölyű szilva, a ficfaalma, jaj, minél szegényebb és szerényebb erdei, pusztai termék; a gomba, a málna a méz legteteje mindennek, a friss lépes méz, amiért ki kell füstölteni egy egész köpű méhet, s még az ember nyelvét is megszúrja egy - egy méh... Hát ezek a legnagyobb csodák és élvezetek..."*

2.4.1.1. Helyi természeti védelem alatt álló vagy helyi védelemre javasolt értékek, épületek településként

Jármí

Helyi védelemre javasolt területek: 0.29/8b, 029/27b, 029/28b, 029/41b, 029/2 művelési ág-kivett.

Kérsemjén

Helyi védelemre javasolt épület, objektum: református templom, I. világháborús emlékmű
Helyi védelemre javasolt terület: Szamos part

Kisar

A természeti környezet védendő értékeire vonatkozó adatokat a Hortobágyi Nemzeti Park szolgáltatotta. Kisar igazgatási területének nagy része a Szatmár-Beregi Tájvédelmi Körzethez tartozik. A tájvédelmi körzet a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága alá tartozik. A védett területek a település igazgatási területének majdnem egészére kiterjednek. A 22.246 hektáros területű tájvédelmi körzetet 1982-ben helyezték védelem alá {2/1982 (XI.20.) OKTH rendelkezés a Szatmár-Beregi Tájvédelmi Körzet létesítéséről}, Kisar területén 1442 ha található meg ebből. A védetté nyilvánítás célja a területen előforduló védett növény- és állatfajok, a természetes növénytársulások, a jellegzetes tájképi adottságok, a táj jellegét meghatározó földfelszíni formák, felszíni vizek, gyepek és egyéb mezőgazdasági területek, erdők, fasorok megóvása, fenntartása. A tájvédelmi körzet legértékesebb erdőtársulásai a gyertyános-tölgyesek, keményfa ligetek, az égeres láperdők. A füves társulások közül az ecsetpázsitos, soványcsenkeszes, ritkán hernyópázsitos kaszálók és legelők zömmel volt erdők irtásterületeiből alakultak ki. A tájvédelmi körzet területén sok védett növény- és állatfaj található. A növények közül megtalálható itt például a kotuliliom, kárpáti sáfrány, hóvirág, tőzike, kornis tárnics, réti őszirózsa stb.

Mátészalka: Szőlőskert (Jármí út mellett)

Nábrád

Helyi védelemre javasolt épület, objektum: református templom

Helyi védelemre javasolt terület: Szamos part

Nyírmeggyes

Helyi védelemre javasolt épület, objektum: református templom, katolikus templom, Rákóczi úti óvoda kastélyszerű épülete, imaházak

Panyola

Helyi védelemre javasolt épület: református templom

Nagyar, Nyírcsaholy, Ópályi, Papos, Tivadar települések vonatkozásában az önkormányzat nem jelölt meg helyi természeti védelem alatt álló területet, épületet és javaslatot sem fogalmazott meg.

2.4.1.2 Országos jelentőségű védelem alatt álló területek településenként

Kisar

05	023/40	034/3	042/17	052/2	058/8
06/2	023/41	034/4	042/18	052/4	058/9
016	023/42	034/5	042/19	052/5	058/10
017	023/43	034/6	042/20	052/6	058/11
018/1	023/44	034/7	042/21	052/7	058/12
018/2	024	034/8	042/22	052/8	058/13
018/3	025	034/9	042/23	052/11	058/14
018/4	026/3	034/10	043	052/12	058/15
018/5	026/5	034/11	044	052/13	058/16
018/6	026/6	034/12	045	052/14	058/17
019	026/7	034/13	046	052/15	059
020/2	026/8	034/14	047/1	052/16	060/1
020/3	026/9	034/15	047/4	052/17	060/2
020/4	026/10	034/16	047/5	053	060/3
020/5	026/11	034/17	047/6	054/3	060/4
020/6	026/12	034/18	047/7	054/4	060/5
020/7	026/13	034/19	047/8	054/5	060/6
020/10	026/14	034/20	047/9	054/6	060/6a
020/11	027	035	047/10	054/7	060/6b
021/1	028/2	036	047/11	054/8	060/6c
021/3	028/3	037	047/12	054/9	060/7
022/2	028/4	038	047/13	054/10	060/8
023/1	028/5	039/1	047/14	054/11	060/9
023/3	028/6	039/2	047/15	054/12	060/10
023/10	028/7	039/2a	047/16	054/13	061
023/11	028/9	039/2b	047/17	054/14	062/2
023/12	028/10	039/3	047/17a	054/15	062/3

023/13	028/11	039/4	047/17b	054/16	062/4
023/14	028/12	039/5	047/18	054/17	062/5
023/15	029	039/6	047/18a	054/18	062/6
023/16	030	039/7	047/18b	054/19	062/7
023/17	031/1	039/8	048	054/20	062/8
023/18	031/2	039/9	049	054/21	062/9
023/19	031/4	039/10	050/2	054/22	062/10
023/20	031/5	039/11	050/3	054/23	062/11
023/21	031/6	039/12	050/4	054/24	062/11a
023/22	031/7	040	050/5	054/24a	062/11b
023/23	031/8	041	050/6	054/24b	062/12
023/24	031/9	042/2	050/7	054/24c	062/13
023/25	031/10	042/2a	050/8	054/24d	062/14
023/26	031/11	042/2b	050/9	054/24f	062/15
023/27	031/12	042/2c	050/10	055	062/16
023/28	031/13	042/2d	050/11	056	062/17
023/29	031/14	042/5	050/12	057	063
023/30	031/15	042/6	050/13	058/1	064/2
023/31	031/16	042/8	050/14	058/2	064/3
023/32	031/17	042/9	050/15	058/3	064/4
023/33	031/18	042/10	050/16	058/4	064/5
023/34	031/19	042/11	050/17	058/5	064/6
023/35	031/20	042/12	050/18	058/5a	064/7
023/36	032/1	042/13	050/20	058/5b	064/8
023/37	032/2	042/14	050/21	058/5c	064/9
023/38	032/3	042/15	050/22	058/6	064/10
023/39	033	042/16	051	058/7	064/11
064/12	070/17	074/41	081/8	089/7	091/43
064/13	070/18	074/42	081/9	089/8	091/44
064/14	070/19	074/43	081/10	089/9	091/45
065	070/20	074/44	081/11	089/10	091/46
066/2	070/21	074/45	081/12	089/11	091/47
066/3	070/22	074/46	081/13	089/12	091/48
066/4	070/23	075/1	081/14	089/13	091/49
066/5	070/24	075/2	081/15	089/14	091/50
066/7	070/25	076/1	081/16	089/15	091/51
066/11	071/2	076/3	081/17	089/16	091/52
066/12	071/3	076/4	081/18	089/17	091/53
066/13	074/2	076/5	081/19	089/18	091/54
066/14	074/3	076/6	081/20	089/19	091/55
066/15	074/4	076/7	081/21	089/20	091/56
066/16	074/4a	076/8	081/22	089/20	091/57
066/17	074/4b	076/9	081/23	089/22	091/58
066/18	074/4c	076/10	081/24	089/23	091/59
066/19	074/5	076/11	081/25	089/24	091/60
066/20	074/6	076/13	081/26	090	091/61
066/21	074/7	076/14	081/27	091/3	091/62
066/22	074/7a	076/15	081/28	091/6	091/63
066/23	074/7b	076/16	081/29	091/7	091/64
066/24	074/7c	076/17	081/30	091/8	091/65
066/25	074/8	076/18	081/31	091/9	091/66

066/26	074/9	076/19	081/32	091/11	091/67
066/27	074/10	076/20	081/33	091/12	091/68
066/28	074/11	076/21	081/33a	091/13	091/69
066/29	074/12	076/22	081/33b	091/14	091/70
066/30	074/13	076/23	082/1	091/15	091/71
066/31	074/14	076/24	082/2	091/16	091/72
066/32	074/15	076/25	082/4	091/17	091/73
066/33	074/16	076/26	082/5	091/18	091/74
067	074/17	076/27	082/6	091/19	091/75
068/1	074/18	076/28	082/7	091/20	091/76
068/1a	074/19	076/29	082/8	091/21	091/77
068/1b	074/20	076/30	083/1	091/22	091/78
068/2	074/21	076/31	083/2	091/23	091/79
068/3	074/22	076/32	083/3	091/24	091/80
068/4	074/23	076/33	083/4	091/25	091/81
069	074/24	076/34	083/5	091/26	091/82
070/1	074/25	076/35	083/7	091/27	091/83
070/2	074/26	076/36	083/8	091/28	091/84
070/3	074/27	077	083/9	091/29	091/85
070/4	074/28	078/1	084	091/30	091/86
070/5	074/29	078/2	085	091/31	091/89
070/6	074/30	079	086	091/32	091/91
070/7	074/31	080/1	086a	091/33	091/92
070/8	074/32	080/2	086b	091/34	091/93
070/9	074/33	080/3	087	091/35	091/94
070/10	074/34	081/1	088	091/36	091/95
070/11	074/35	081/2	089/3	091/37	091/96
070/12	074/36	081/3	089/4	091/38	091/97
070/13	074/37	081/4	089/6	091/39	091/98
070/14	074/38	081/5	089/6a	091/40	091/98a
070/15	074/39	081/6	089/6b	091/41	091/98b
070/16	074/40	081/7	089/6c	091/42	091/99
091/99a	091/136	091/99b	091/137	091/100	091/138
091/100a	091/139	091/100b	091/140	091/100c	091/141
091/101	091/142	091/101a	091/142a	091/101b	091/142b
091/102	091/142c	091/102a	091/142d	091/102b	091/142f
091/103	091/143	091/103a	091/144	091/103b	091/145
091/104	091/146	091/105	091/147	091/106	091/148
091/107	091/149	091/108	091/150	091/109	091/150a
091/110	091/140b	091/111	091/151	091/112	091/151a
091/113	091/151b	091/114	091/152	091/115	091/153
091/116	091/154	091/117	091/155	091/118	091/156
091/119	091/157	091/120	091/158	091/121	091/159
091/122	091/160	091/123	091/161	091/124	091/161a
091/124a	091/161b	091/124b	092	091/125	093
091/126	094	091/127	095	091/128	091/129
091/130	091/131	091/132	091/133	091/134	091/135

Mátészalka: Az ország első villamosított lakó épülete – Kossuth Lajos u. 16. Hrsz: 3132

Nyírcsaholy

Natura 2000 területek

0118/15, 0118/16, 0118/17, 0118/18, 0118/19, 0123/1, 0123/2, 0123/3, 0123/4, 0125/1, 0125/2, 0129, 0138/5, 0142, 0143/1, 0143/2, 0161/6, 0161/7, 0162, 0163/21, 0163/22, 0163/23, 0163/24, 0163/25, 0163/26, 0163/27, 0163/28, 0163/29, 03/3, 03/4, 097/13, 097/14, 097/15, 097/16, 097/17, 097/19, 097/20

Panyola: A település külterületének nagy része NATURA 2000-es terület.

Tivadar: Szatmár-Beregi Tájvédelmi Körzet

132		149/9		185		223		268		307
133		149/10		186		224		269		308
134		150/1		187		225		270		309
135		150/2		188		226		271		310
136/a		150/3		189/1		227		272		311
136/b		151		189/2		229		273		312
136/c		152		190		230		274		313
137		153		191		231		275		314
138		154		192		233		276		315
139		155		193		234		277		316
140		156		194		235		278		317
141		157		195		236		279		318
142		158		196		237		280		319
143		159		197		238		281		320
144/8		160		198		239		282		321
144/9		161		199		240		283		322/1
144/10		162		200		241		284		322/2
144/11		163		201		242		285		323
144/12		164		202		243		286		324
144/13		165		203		244		287		325
144/14		166		204		245		288		326
144/15		167		205		246		289		327

144/16		168		206		247		290		328
144/17		169		207		248		291		329
144/18		170		208		249		292		330
144/19		171		209		250		293		331
144/20		172		210		254		294		332
144/21		173		211		255		295		333
144/22		174		212		256		296		334
144/23		175		213		257		297		335
144/24		176		214		258		298		336
144/25		177		215		260		299		337
144/26		178		216		261		300		338
144/27		179		217		262		301		339
145		180		218		263		302		340
146		181		219		264		303		341
147		182		220		265		304		342
148		183		221		266		305		343
		184		222		267		306		344
345		354		02/1		06b		016/13		
346		355		03/1		07		017		
347		356		03/2		08/3		018/1		
348		357		04/1		08/7		018/2		
349		358		04/2		08/9		019		
350		359		05/1		011		020/1		
351		360		05/2		016/2		020/2		
352		361		06		016/8		021/2		
353		362		06a		016/11				

Jármi, Kérsemjén, Nagyar, Nábrád, Nyírmeggyes, Ópályi, Papos települések nem rendelkeznek országos jelentőségű védelem alatt álló értékekkel.

2.4.2. Védett épületek, építmények

Műemlékek a Társuláshoz tartozó településeken					
Sorszám	Település	Műemlék megnevezése	Helyrajzi száma	Törzsszáma	Jogállás
1.	Jármi	Református templom			
2.	Kérsenjén	Református templom			
3.	Kisar	Református templom Református parókia			
		Református templom – Kossuth tér 4.	3138		
		Római katolikus Templom	3364		
		Kossuth Lajos utca			
		Zsinagóga és rabbi lakás	3130		
4.	Mátészalka	Kossuth Lajos u. 19. Szentpétery Zsigmond Kulturális Központ és Színház	2602/2		Műemléki védelem
		Kölcsey u. 2.			
		Városi Könyvtár – Széchenyi u. 1.	2813/4		
		Római Katolikus Templom	579		
5.	Nyírcsaholy	Polgármesteri Hivatal	1		
		Görög Katolikus Templom	178		
		Ref. templom	568		
		Görög kat. templom	247		
6.	Ópályi	Polg. hivatal	549		
		Ált. iskola	559		
		Műv. ház	6		
7.	Tivadar	Református templom			

Védelemmel nem rendelkező kultúrtörténeti értékek

Kisar

Temetőkápolna	42. hrsz út	83/1. hrsz.
Lakóépület	Árpád utca 66.	91. hrsz.
Lakóház melléképülete	Petőfi S. utca 21.	221. hrsz.
Lakóépület	Petőfi S. utca 27.	224. hrsz.
Lakóépület	Petőfi S. utca 29.	225. hrsz.
Lakóház melléképülete	Petőfi S. utca 35.	239. hrsz.

Helyi védeltséget élvező épületek, építmények, objektumok

Papos: István király utcán található Református Templom és a Petőfi utcán lévő műemlék jellegű Műemlék Múzeum.

Tivadar

Rendeltetés	utca, hsz.	hsz.
Polgármesteri Hivatal	Petőfi utca 22.	4/1.
Lakóépület	Petőfi utca 49.	69.
Lakóépület	Petőfi S. utca 42.	14.
Református ifjúsági központ	Petőfi S. utca 27.	99.

2.4.3. Régészeti lelőhelyek

Kisar külterületén több nyilvántartott régészeti lelőhely található a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal nyilvántartásában: a Tóbeli, Remete, Remeteszeg dűlők és a Kericeszeg.

Mátészalka

- Református templom
- Bajcsy-Zsilinszky u. 2.1
- Zalka Máté u. 20.
- Móricz Zs. U. 20.
- Dózsa Gy. u. 80.
- Fekeszegi oldal
- Forrás tanya
- Mátészalka határa
- Kraszna árka
- Besenyő
- Rozsontai-hegy

Panyola

A Tisza partján Sőregi János vezetésével 1932 - től több éven át tartott. A Zsarókert néven ismert helyen egy középkori tölgyfavázis építmény maradványait tárták fel.

Egy 1964-es terepbejárás alkalmával újabb középkori cserépedényeket találtak Panyola Ásottfok elnevezésű területén.

A Fekete-fok a Tisza holtágainak találkozásánál fekszik, itt gyűjtött római kori és Árpád-kori anyagot Széles Gyula tanár, aki sokat foglalkozik Panyola múltjával. Bronzkori, illetve szintén Árpád-kori cserepek jelzik a Hestyta területén, hogy érdekes dolgokat rejt magában a föld. Csiszár Árpád a Beregi Múzeum alapítója is több terepbejárást végzett Panyola határában, és jelentős szerepet játszott az ásatások alkalmával. Nem csak a Tisza parton, hanem Panyola belterületén is találunk érdekes anyagot. A templomkertben Széles Gyula 80 centiméter mélyen zsugorított testhelyzetű csontvázat talált, koponyájánál edényekkel. A Vásármező dombja az a terület, amely még ma is igen élénken foglalkoztatja a panyolai embereket. A hagyomány szerint itt rengeteg kincs van elásva. De régészeti érdekességét a neolitik-, bronz-, és rézkori cserépedények adják.

Jármí, Kérsemjén, Nábrád, Nagyar, Nyírmeggyes, Nyírcsaholy, Ópályi, Papos, Tivadar területén az önkormányzat által adott információk szerint nem található régészeti lelőhely.

2.5. Társadalmi helyzet

A társadalmi adottságok ismertetése fontos elem egy településre/városra, térségre vonatkozóan. A népességszám alakulása, az oktatási és kulturális helyzet, a sportolási, kikapcsolódási, szórakozási lehetőségek, az egészségügyi ellátás színvonala, a közbiztonság helyzete – az évek során bekövetkezett változások tendenciája – szorosan összefügg az életszínvonallal, a település népességmegtartó erejével és a jövőbeni fejlődési lehetőségekkel. Ezek alapján lehet következtetni arra, hogy a helyi lakosság milyen módon tud bekapcsolódni a közösségi életbe, milyen helyi kötődések és kapcsolati hálók kiépítésére van lehetőség.

2.5.1. Demográfiai viszonyok

ÉV	NEM	Összesen	Összesen
2007	Férfi	15317	32449
	Nő	17132	
2008	Férfi	15242	32078
	Nő	16836	
2009	Férfi	14499	31812
	Nő	17313	
2010	Férfi	14434	31683
	Nő	17249	
2011	Férfi	14947	31416
	Nő	16469	

	Összesen (2007-2011)
Elhalálozott	1453

A fenti adatok alapján megállapítható, hogy a térség lakosainak száma folyamatos csökkenést mutat.

2.5.2. Oktatás, képzés

A vizsgált településeken eltérő az oktatási intézmények megléte.

Jármiban egy óvoda és **Papos** településsel közös általános iskola működik. Az óvoda 1979-ben épült, a község központjában a művelődési központ szomszédságában. Szép, esztétikus környezetben, csendes nyugodt helyen. Az épület megfelelő komfortfokozatú. Önálló főzőkonyhával nem rendelkezik, jól felszerelt előmelegítő konyha van az épületben. Az udvar tágas, biztosítja a gyermekek mozgásigényét. Az előírásnak megfelelő játékok várják a gyerekeket.

Az általános iskolát intézményfenntartó társulás keretében működteti Jármí és Papos Község önkormányzata két telephelyen. A 3-8. évfolyam a Petőfi út 12. sz. alatt lévő ún. központi iskola épületében, az 1-2. osztály Jármí Kölcsey úti Művelődési házban lévő két tanteremben tanul, ahova Paposról autóbusz hozza át a paposi gyerekeket. Délután a napközis foglalkozások idejére az 1-2 évfolyamosok is a központi iskolában folytatják a másnapra való felkészülésüket. Pályázatot adott be a két önkormányzat az iskola bővítésére, amelynek eredménye még nem ismert. Lehetőség volt pályázatot benyújtani nyílászárók cseréjére, amelyet siker koronázott, így tanévkezdésre az épület valamennyi nyílászáróját korszerű váltja fel.

Kérsemjénben óvoda és iskola nincs, Nábrádra óvodába 15 gyerek, általános iskolába pedig 32 gyermek jár át.

Kisar alapkú oktatási ellátását egy Óvoda és egy Általános Iskola biztosítja. A Kisari Bóbita Óvoda 50 férőhelyes napközi otthonos óvoda, ahol 3 fő óvodapedagógus és 2 fő dajka foglalkozik 46 gyermekkel. A Kölcsey Ferenc Általános Iskola 10 osztálytermes és 126 fő gyermek tanul. Az iskola tornateremmel felszerelt. A 8 osztályos általános iskolába 3 település, **Kisar – Magyar – Tivadar** gyermekei járnak.

Mátészalkán a Négy Évszak Óvoda egy központi és négy tagintézményből áll. Az óvodák külön telephelyen működnek, elég nagy távolságra egymástól, jól lefedve a várost. Öt óvoda 2 főzőkonyhával rendelkezik.

A további oktatási intézmények a Szatmári Kistérségi Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények keretében működnek, mely – egyéb intézményeken kívül – 4 általános iskolát és 4 középiskolát foglal magában, ezen túlmenően az önkormányzat fenntartásában működik a Szatmár Alapkú Művészeti Iskola.

Nábrádon óvoda és iskola is működik, az óvodába a kérésmentes gyerekekkel együtt 38, az általános iskolába 173 fő jár.

Nyírcsaholy településen óvoda és általános iskola működik. A 100 férőhelyes jól felszerelt óvodában 3 csoportba 96 beírt gyerek jár. Tornaszoba száma: 1, Foglalkoztató: 1 A számítógépes ellátottság megfelelő. Az óvodai nevelésen kívüli fejlesztési lehetőségek: logopédia, pszichológiai foglalkozás, egyéni képességfejlesztés, balett, tánc, szükség szerint úszás, lovaglás.

Ópályiban az óvodába beírt gyermekek száma 100 fő, férőhelyek száma 100. Óvónők száma 8. Ebből 1 fő részfoglalkozású. Dajkák száma 4 fő. Munkájukat 1 fő közmunkás segíti. Az iskolában könyvtár, internet hozzáférési lehetőség, számítástechnikai terem és 30 db számítógép áll rendelkezésre, ezen kívül nyelvi labor és tornaterem is van.

Panyolán 2003. év augusztus 31-ével megszűnt az általános iskolai oktatás, ahová addig Panyola és Olcsvaapáti településről jártak a gyermekek. Addig 1-3 és 2-4 összevont osztályokban folyt a tanítás alsó tagozaton. A felső tagozatos általános iskolások addig a nábrádi Bornemissza Géza Általános Iskolába jártak tanulni. A panyolai általános iskolás korúak nagy része az iskola megszűnése után is a nábrádi Bornemissza Géza Általános Iskolába járt tanulni az intézményfenntartó társulás alapján 2012 december 31-ig. A gyermekek kisebb része a fehérgyarmati általános iskolákba jár tanulni.

Az óvoda helyben volt. 2003. szeptember 1-től kezdődően a Bornemissza Géza Általános Iskola tagintézményeként működött 2012. szeptember 1-ig. A Panyola Napközi Otthonos Óvoda 2012. szeptember 1. napjától már ismét önállóan működik. Az óvodába panyolai és olcsvaapáti gyermekek jártak és járnak közösen.

Papos településen jelenleg az iskola épülete normál állapotú, részben akadálymentesített. Két tanteremnél ablakok beépítésére van szükség. Más településről bejáró tanulók száma 3 fő, ebből 2 fő Mátészalkáról és 1 fő Nyírcsaholyból. Papos Község Önkormányzata köznevelési feladatait Jármű (1311 lakosú, 1 km-re lévő település) községgel látja el.

2.5.3. Művelődés, kultúra

A kultúra egy adott társadalom mindazon ismereteinek összessége, amelyek az emberi közösség összetartozását és fennmaradását biztosítják. A kultúra alapján tudunk eligazodni abban, hogy mik a fontos értékek és normák az életben. Éppen ezért nagyon fontos, hogy minden településen adottak legyenek a feltételek a kulturális igények kielégítésére, a kulturális élet fejlesztésére. Könyvtár és művelődési ház/faluház a térség minden településén található. Ezek az intézmények változó mértékben tudják betölteni a kulturális intézmények korunkhoz igazodó legfontosabb funkcióit, a helyi társadalom és regionális társadalomfejlesztő funkciót, a globális és lokális rendszereket összekötő funkciót és a társadalmi nyilvánosságteremtő funkciót. Az alábbi felsorolás élénk közösségi élet lehetőségét hordozza magában, mellyel tudni kell élni.

Jármiban egy művelődési ház található, amely 1994-ben került átadásra. Az épületben kapott helyet 4 tanterem, ebédlő, melegítő konyha, színházterem. Az emeleten működik a könyvtár, a Net-kuckó, amely internet hozzáférést, faxolási, fénymásolási lehetőséget biztosít. Továbbá szintén az emeleten kerültek kialakításra a helyi civil szervezetek összejöveteleire alkalmas helyiségek. A különböző rendezvények helyszíne a művelődési ház nagyterme. Itt kerülnek megrendezésre nemzeti ünnepeink évfordulóit: március 15, október 6, október 23. – amelyre minden évben a Kőrösi Csoma Sándor Általános iskola tanulói emlékműsorral készülnek. Hagyomány ápoló rendezvénynek tekinthető az Idősek napja és a Karácsonyi koncert, valamint hagyományá vált a Falunap és az ennek keretében megrendezett kettős fogathajtó verseny. A településen aktív a civil élet, több szervezet is tevékenykedik (Gazdakör, Nőegylet, Akácvirág Nyugdíjas klub, Felső Tiszavidéki Búvár és Mentő Közhasznú Egyesület, Reményik Sándor Cserkészcsapat, Jármí-Papos-Őr Földtulajdonosok Vadászó és Természetbarát Egyesülete, Jármí Súlyom Vadásztársaság, Jármí Óvodás gyermekekért alapítvány, Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola tanulóiért alapítvány)

Kérsemjénben művelődési ház és könyvtárbusz, Nábrádon művelődési ház és könyvtár áll a lakosok rendelkezésére.

Kisarban a Művelődési Ház biztosítja a művelődést és a szórakozást a községi rendezvényeken részt vevőknek. A Művelődési Ház épületében található a 10802 kötetes Könyvtár, melynek kihasználtsága 65%-os.

A Mátészalkán található Szatmári Múzeum székérgyűjteménye a maga nemében egyedülálló. Több mint 100 teherhordó, személyszállító és egyéb fogatos jármű szemlélteti a paraszti élet ezen sajátosságait. Különleges értéket képvisel Gábor Marianne festőművész itt elhelyezett gyűjteményes anyaga. A város jelentős idegenforgalmi nevezetességei a millicentenárium évében felavatott HÉT VEZÉR DÍSZKÚT és a 2000-ben átadott Szent István Lovas szobor, amelyek az itt élő szobrászművész, Bíró Lajos alkotásai. A város közttereit ezen kívül mintegy 25 szobor díszíti. A Művelődési Központ Színháztermében évente 20-25 színházi előadást tartanak különböző társulatok, illetve kiváló helyi amatőr színházi társulatok. A város legnagyobb rendezvénye a Mátészalkai Fényes Napok Fesztivál évente szeptember első hetében kerül megrendezésre. Egyre több külföldi csoport is fellép az Amatőr Színjátszó Találkozón, amit immár tizedszer november utolsó napjaiban tartunk.

Nagyarban művelődési ház, könyvtár, és tájház, található, valamint 2012-től tárta ki kapuit a „Luby Interaktív Múzeum”. A Nagyari Galéria 3 állandó kiállítással (a Petőfi Nagyarban emlékkiállítás, Szilágyi Sándor, rajztanár-festőművész emlékkiállítás, A nagyari múlt pillanatai régi fotókon emlékkiállítás) várja a helyi lakosokat és a településre látogatókat.

Nyírmeggyesen pályázati források igénybe vételével fokozatosan újult meg kívül-belül és hőszigetelt lett a művelődési ház és könyvtár épülete (épült 1960 körül), új a mai követelményeknek mindenben megfelelő Idősek Klubja létesült 2010-ben. A településen működik művelődési ház és könyvtár is, valamint több civil szervezet (Nyírcsaholy Sportegyesület, Nyírcsaholyért Egyesület, Polgárőr Egyesület Nyírcsaholy).

Ópályiban könyvtár és művelődési ház, valamint különböző civil szervezetek (Ópályiak Baráti Köre, Teleház, Ópályi KSE., Ópályi Tanulókért Alapítvány) működnek. Ezen túlmenően rendszeresen megrendezésre kerülő ismétlődő események is vannak, mint pl. a Nemzetközi Aratófesztivál.

Panyolán a Szombathelyi u 10. szám alatt működik a kultúrház, amelyben könyvtár helyiség is található. A művelődési ház hetente 30 órában van nyitva, állandó dolgozója nincs. A klubkönyvtár a művelődési ház nyitva tartása alatt látogatható. A településen visszatérően megrendezésre kerül a hagyományörző farsang, a gyermeknap, augusztus elején a Határmenti Világzenei Fesztivál, karácsonyi ünnepség, szilveszteri bál. A Szamosparti Nyugdíjas Klub, illetve a Panyolai Pengetősök Citerazenekar rendszeresen fellép a település rendezvényein.

A paposi Községi Házban található a Teleház is, ahol lehetőség van számítógép és internethasználatra, nyomtatásra, szkennelésre és faxolásra. 2 civil szervezet működik a településen, az egyik Papos Község Polgárőrsége, mely a település közbiztonságát elősegítő civil szervezet. A másik az Együtt Paposért Egyesület, melynek célja a településen élő emberek segítése, a helyi rendezvények szervezése, lebonyolítása, a fiatalok szabadidős programjainak szervezése, egészséges életmódra nevelés elősegítése, hagyományörzés, idősek támogatása.

Tivadaron a lakosság művelődés, kultúra iránti igényét a községben működő Faluház (Integrált Községi és Szolgáltató Tér) szolgálja ki. A Faluházban lehetőség van könyvtári szolgáltatás igénybevételére, továbbá különböző kulturális programokat látogathatnak az érdeklődők. A településen minden évben megrendezésre kerül a Nőnap, az Anyák Napja, a Gyermekeknap, az Idősek Napja és a Mikulás Nap. A településen működő civil szervezetek: Szatmár-Bereg Falusi Turizmusáért Egyesület, Tiszaliget Alapítvány, BIO-SZIL Természetvédelmi és Környezetgazdálkodási Nonprofit Kft., Szatmárikum Házai Közhasznú, Értékmegőrző és Fejlesztő Egyesület.

2.5.4. Sport, kikapcsolódás

A térségben számos sportegyesület és civil szervezet található. A sporttevékenységek a legtöbb településen szervezett formában – oktatási intézmények és különböző sportegyesületek, klubok vezetésével – zajlanak. A 12 településen több sportágat (foci, asztalitenisz, kosárlabda, kézilabda) kipróbálhatnak az érdeklődők. Járműben konditerem is található, ahol minden korosztály

<i>Projekt neve</i>	Természetközeli élőhelyek védelme
<i>Projekt célja</i>	Megvédeni és megőrizni a természetközeli élőhelyeket hozzájárulva a biodiverzitás sokszínűségéhez. Természetközeli élőhelyeknek tekinthetők azok a területek, ahol az emberi beavatkozás, emberi tevékenységek (pl. gazdálkodás) mértéke elhanyagolható. Szükség esetén a védelem biztosítása jogszabályi úton (városi rendelettel).
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Oda látogatók, turisták
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Érintett települések közigazgatási területe ▪ helyi védetté nyilvánításra javasolt területek ▪ már védettség alatt álló területek
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Civil szervezetek ▪ Nemzeti Park ▪ Környezet- és Természetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati forrás ▪ Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Tájsebek feltérképezése és helyreállítása
<i>Projekt célja</i>	Az érintett települések közigazgatási területén található tájsebek (pl. bányagödör, régi katonai terület, stb.) felmérésének elkészítése. A tájsebek helyreállítása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság Oda látogatók, turisták
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Civil szervezetek ▪ Környezet- és Természetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati forrás ▪ Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Helyi jelentőségű védett területek arányának növelése, a védelemre tervezett területek védetté nyilvánításának lefolytatása
<i>Projekt célja</i>	Helyi jelentőséggel bíró természeti területek, zöldfelületek, kulturális szempontból kiemelkedő fontosságú különleges területek, egyedi tájértékek védettségének biztosítása jogszabályi úton (önkormányzati rendeletekkel). A védettség érvényesítése a helyi tervek, programok tartalmában.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Látogatók, turisták
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Érintett települések közigazgatási területe ▪ természeti területek ▪ védetté nyilvánításra javasolt területek
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

<i>Projekt neve</i>	Országos Ökológiai Hálózatba tartozó területek használatának korlátozása
<i>Projekt célja</i>	Az országos ökológiai hálózat övezetben csak olyan kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategória, illetve övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja. A közművezetéseket és a járulékos közműépítményeket úgy kell elhelyezni, hogy azok a tájba illőek legyenek. Az övezetben az új és felújítandó nagy-, közép- és kisfeszültségű vezetéseket – ha azt táj- és természetvédelmi igények indokolják – földkábelben kell elhelyezni. Az ökológiai (zöld) folyosó övezete nem minősíthető beépítésre szánt területté.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, Önkormányzatok, földhasználók
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Civil szervezetek ▪ Környezet- és Természetvédelmi Felügyelőség ▪ Nemzeti Park
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati forrás ▪ Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Műemléki épületek, helyi jelentőségű épített értékek, régészeti lelőhelyek védelme, építészeti emlékek felújítása
<i>Projekt célja</i>	A települések műemlékeinek, műemlék jellegű épületeinek és építményeinek, továbbá a helyi szempontból védelemre méltó, értékes épületek rekonstrukciója vizuális környezetesztétikai szempontból is fontos.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, ode látogatók
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Kulturális Örökségvédelmi Hivatal
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, pályázat

<i>Projekt neve</i>	Tájvédelmi tevékenység
<i>Projekt célja</i>	A településrendezési terv módosításakor a természet közeli tájállapot érvényre jutatása. Megfelelő zöldfelület arány kialakítása, természetközeli területek beépítési arányának és módjának szigorú szabályozása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

5.2.3.A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásuktól (levegő, víz, zaj)

Az intézkedés célja: az emisszió kibocsátási értékeinek csökkentésére való intézkedési program megfogalmazása

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Környezetminőség javítása, élhető, egészséges városi, települési környezet kialakítása
<i>Projekt célja</i>	<p>Az élhető, vonzó városi, települési környezet megteremtéséhez mindenképp az egészségre veszélyes környezeti ártalmak csökkentésére (a levegő, a víz, a talaj szennyezésének visszaszorítására, valamint a zajterhelés korlátozására) van szükség.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Levegőtisztaság védelem, ▪ Talajvédelem, ▪ Vízügyvédelem, ▪ Élővilág, természetvédelem, ▪ Hulladékgazdálkodás és szennyvízkezelés, ▪ Környezeti ismeretek környezettudatosság közvetítése a lakosság részére, ▪ Zajvédelem, ▪ Települési és épített környezet védelme, ▪ Energiagazdálkodás, ▪ Környezetbiztonság.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, látogatók
<i>Érintett terület</i>	Érintett térség közigazgatási területe és térsége
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Környezet- és Természetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, pályázati lehetőségek

<i>Projekt neve</i>	Allergén növényekkel kapcsolatos intézkedések
<i>Projekt célja</i>	<p>Az allergén növények egészségkárosító hatásának mérséklése érdekében:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Részletesen fel kell térképezni a térség területén előforduló allergén növények elterjedését, tényleges és potenciális élőhelyeit. ▪ Meg kell határozni azon növények körét, amelyek pollenje ténylegesen jelentős egészségügyi veszélyforrást jelent. ▪ Az elterjedési térkép alapján intézkedési programot kell kidolgozni, amely meghatározza a különböző területtípusok kezelési feladatait az allergén növények terjedésének visszaszorítása érdekében. A kezelési feladatoknak elsődlegesen az élőhelyi körülmények természetes módszerekkel történő megváltoztatására kell irányulniuk, amely az allergén növény terjedését akadályozza meg. ▪ Az intézkedési program megvalósítása. A programot megfelelően

	<p>kommunikálni kell, megvalósításába be kell vonni a területhasználókat, tulajdonosokat</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. Törvény előírja, hogy minden földtulajdonos és földhasználó köteles az ingatlanán és az ingatlan előtti területen a gyommentesítést június 30.-ig elvégezni. Ezt követően a fertőzött területen közérdekű védekezés (kényszerkaszálás) elrendelésére is sor kerülhet.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Térség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

<i>Projekt neve</i>	Utak pormentesítése
<i>Projekt célja</i>	A települések útjai által okozta diffúz porszennyezés csökkentésének leghatékonyabb módja a burkolatlan utak szilárd burkolattal történő ellátása, illetve szilárd burkolatú utakon a rendszeres utcaseprés elvégzése illetve nyáron az utak locsolása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, oda látogatók
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás és saját költség

<i>Projekt neve</i>	Levegőtisztaság-védelmi intézkedési terv készítése
<i>Projekt célja</i>	Uniós elvárásoknak és a jogszabályokban előírt határértékeknek való megfelelés.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, oda látogatók
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe és a térség egész területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Környezet- és Természetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	A felszíni vizekbe történő illegális szennyvízbevezetések feltárása és visszaszorítása
<i>Projekt célja</i>	Fel kell tární és meg kell szüntetni a térség felszíni vizeibe történő közvetlen szennyvízbevezetéseket. Szükséges azonosítani azokat a szennyező forrásokat is, amelyek a csapadécsatornákon keresztül terhelik ezeket a vizeket. Illegális folyékonyhulladék leürítő helyek és illegális szennyvíz és csapadékvíz bevezetések megszüntetése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, látogatók
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Civil szervezetek ▪ Víz- és csatornamű szolgáltató
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás és saját költség

<i>Projekt neve</i>	A felszíni és felszín alatti vizeket szennyező illegális hulladéklerakó helyek felszámolása
<i>Projekt célja</i>	A felszíni és felszín alatti vizeket szennyező illegális hulladéklerakók felszámolása különös tekintettel a felszíni vizek parti sávjában és azon mélyfekvésű területekre, ahol a hulladék és a talajvíz közvetlenül érintkezhet. Illegális hulladéklerakó és hulladéklerakó helyek megszüntetése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Civil szervezetek ▪ Környezetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás és saját költség

<i>Projekt neve</i>	Záportározók, vízgyűjtő medencék kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Csapadékvíz rendezés, lehullott nagy mennyiségű csapadékvíz elvezetése.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Intézmények
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe

<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Szolgáltató
<i>Beruházási költség</i>	Beruházás méretétől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

<i>Projekt neve</i>	Zajterhelés megelőzése
<i>Projekt célja</i>	A településrendezési tervekben a zajvédelmi követelmények érvényre juttatása (pl. zajvédelmi távolságok). Telephely engedélyezése során műszeres méréssel kell ellenőrizni, illetve igazolni a megengedett zajterhelési határértékek teljesülését. Közlekedési eredetű fokozott zajterhelés csökkentése érdekében forgalomszervezési, járműkorszerűsítési és útminőségi fejlesztések elvégzése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták, látogatók
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Civil szervezetek ▪ Környezetvédelmi Felügyelőség
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás és saját költség

5.2.4. Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése

Az intézkedés célja: az infrastruktúra fejlesztése, egyben a szennyvíz- és ivóvízhálózat korszerűsítése, mivel a megfelelő infrastrukturális kiépítettség nagymértékben hozzájárul a beruházások, tőke idevonzásához és a környezeti elemek, ill. rendszerek védelméhez

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	A térségben található szennyvíztisztító telepek rekonstrukciója, bővítése, a szennyvízelvezető rendszer fejlesztése
<i>Projekt célja</i>	A szennyvízhálózat 100%-ra való bővítése, a szennyvíztisztító telep kapacitásának növelése.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	A térség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok

<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függő
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati lehetőségek

<i>Projekt neve</i>	Belterületi csapadékvíz-elvezetés és gyűjtés
<i>Projekt célja</i>	A felszíni vízelvezetés problémájának megoldása
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	A települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati lehetőségek

<i>Projekt neve</i>	Önkormányzati tulajdonú kül- és belterületi meglévő közutak fejlesztése, földburkolatú utcákban aszfalt utak kiépítése
<i>Projekt célja</i>	A meglévő útburkolat minőségének javítása, 5,5 m széles aszfalt burkolatú kül- és belterületi utak építése a jelenleg még burkolatlan utcákban.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Minőségjavítás folyamatos, építés hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás

<i>Projekt neve</i>	Lakossági Járdáépítési Program
<i>Projekt célja</i>	Ahol nincs kiépítve, ill. a nem megfelelően kialakított járdák helyett biztonságosan használható járdák építése, a lakosság bevonásával.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe – ahol szükséges
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Lakosság
<i>Beruházási költség</i>	Költségvetésben elkülönített összeg
<i>Megvalósítási keret</i>	Önkormányzati és lakossági önerő

<i>Projekt neve</i>	A kerékpárút bel és külterületi szakaszának felújítása, bővítése
<i>Projekt célja</i>	Kerékpáros közlekedés biztonságos feltételeinek kialakítása, útminőség javítása, bővítése.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ oda látogató kerékpáros turisták
<i>Érintett terület</i>	A még fel nem újított vagy ki nem épített kerékpárutak a térségben
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

5.2.5. Energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása

Az intézkedés célja: a megújuló energiaforrások felhasználási arányának növelése, környezetbarát technológiák bevezetése, törekedni kell az energiatakarékosságra, melyhez szükség van a megújuló energiaforrások felhasználásának növelésére.

Az Önkormányzatok a saját energiafogyasztásukat csökkenthetik és segítséget nyújthatnak a lakosság saját energia felhasználásának csökkentéséhez.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Napenergia hasznosítási és alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata (napelemek, napkóhó)
<i>Projekt célja</i>	A napsütés kedvező mennyiségű hőenergia átalakítására, ill. áram termelésére nyújt lehetőséget.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Intézmények
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Közintézmények ▪ Iparterületek ▪ Lakóházak
<i>Javasolt ütemezés</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Megvalósíthatósági vizsgálat - Középtáv ▪ Létesítés - hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Non-profit szervezetek ▪ Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	„Megújuló energia, megújuló közösség” előadások
<i>Projekt célja</i>	Környezetvédelmi előadások keretében a lakosság ismereteinek bővítése, szemléletváltás elősegítése, vállalkozásösztönzés. Ökológiai lábnyom számításával kapcsolatos ismeret átadás.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések és a térség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Geotermikus energia, szélenergia alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata
<i>Projekt célja</i>	A fosszilis energiahordozók helyett megújuló energiák alkalmazása, csökkentve ezzel a környezetterhelést, és hosszútávon az energiaköltségeket.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Közintézmények ▪ Iparterületek ▪ Lakóházak
<i>Javasolt ütemezés</i>	Megvalósíthatósági vizsgálat – középtáv; Létesítés - hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Non-profit szervezetek ▪ Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Támogatások, segélyezések energiahatékonysághoz kötötten
<i>Projekt célja</i>	Kedvezőbb feltételek biztosítása, ill. támogatás nyújtása azoknak, akik meghatározott típusú és meghatározott mennyiségben megújuló energiaforrásokat használnak, támogatás, vagy kedvezmények nyújtása azon lakosság számára, akik energiatakarékos eszközöket használnak (energiatakarékos izzó).
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv

<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

5.2.6. Zöldterületek védelme, fenntartása – növény- és állatvilág fenntartása

Az intézkedés célja: a települési környezet javítása, a biológiai aktivitás és esztétikai érték növelése, a megfelelően kialakított városi zöldfelületi rendszer a lakosság jólétét szolgálja, javítja a városi klímát, jótékonyan befolyásolja a városképet

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Belterületi fasorok fokozatos megújítása és lecserélése
<i>Projekt célja</i>	A települések összképének egységesítése, javítása, turistabaráttá tétele.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság Látogatók, turisták
<i>Érintett terület</i>	Azon utcák, ahol még nem történt meg a fasorok megújítása
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Meglévő közparkok megújítása és új közparkok, közösségi terek kialakítása zöldterületeken
<i>Projekt célja</i>	A lakosság számára rekreációs területként szolgáló rendezett közparkok kialakítása, ezáltal a települések összképének javítása, turistabaráttá tétele.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ látogatók, turisták
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Közparkok ▪ Játzóterek
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- vagy hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Szabványos játszótér kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Új szabványos játszótér kialakítása a zöldterületeken, lakóövezetekben, lakóparkokba hozzájárulva a családbarát városképhez.

<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Településre látogatók, turisták
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe.
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati forrás ▪ Saját forrás

5.2.7. Hulladékgazdálkodás

Az intézkedés célja: Az országos, regionális és helyi hulladékgazdálkodási tervek prioritásainak érvényesítése, a megelőzés szempontú hulladékgazdálkodás kialakítása. Környezetbarát és „a szennyező fizet” elven alapuló rendszer kialakítása. A termelési és a lakossági hulladékcsökkentés ösztönzése. Lakossági veszélyes hulladékmennyiség csökkentése és szervezett begyűjtés megvalósítása.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Települési illegális hulladéklerakó helyek felszámolása
<i>Projekt célja</i>	A települések bel- és külterületén található illegális hulladéklerakó helyek felszámolása. Cél önkéntesek, illetve civil szervezetek és a közszolgáltató segítségével felmérni az illegális hulladéklerakó helyeket és közös összefogással megszüntetni.
<i>Célcsoport</i>	Illegális hulladéklerakó és hulladéklerakó helyek
<i>Érintett terület</i>	A települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv, folyamatos
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Házi komposztálás és esővíz-gazdálkodás ösztönzése, tájékoztató kampányok
<i>Projekt célja</i>	A családi házas ingatlanok esetén az ingatlantulajdonosok tájékoztatása és meggyőzése e tevékenységek előnyeiről mind közösségi szinten, mind háztartás szintjén. A drága és fenntarthatatlan zöldhulladék-szállítás helyett gazdálkodást, valamint az ingatlanon való ésszerű vízgazdálkodást ösztönözni.

<i>Célcsoport</i>	Lakosság, intézménytulajdonosok
<i>Érintett terület</i>	Települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	2016-tól kezdődően
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	Projektfüggő
<i>Megvalósítási keret</i>	Önerő

<i>Projekt neve</i>	Házi szennyvíztisztítás fejlesztése a közműves szennyvízcsatornával gazdaságosan el nem látható területeken
<i>Projekt célja</i>	A különböző előírások vagy terepviszonyok miatt közműves csatornával el nem látható területeken a szennyvíztisztítás és kezelés korszerűbb, fenntarthatóbb módjának elterjesztése, bevezetése
<i>Célcsoport</i>	▪ Lakosság, ingatlantulajdonosok
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	2016-tól kezdődően
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Ingatlanulajdonosok

<i>Projekt neve</i>	Hulladékgyűjtő udvar(ok) kialakítása
<i>Projekt célja</i>	A hulladékok szelektív gyűjtésének elősegítésére, valamint a nem kívánatos gyűjtőszigetek megszüntetésére a térség és a települések több pontján célszerű hulladékgyűjtő udvarokat kialakítani.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	Tervezéstől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati lehetőségek és saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Házhoz menő hulladékgyűjtés
<i>Projekt célja</i>	A hulladékok szelektív gyűjtésének elősegítésére, a lakoságnál keletkező pl. elektronikai hulladékok, veszélyes hulladékok, papír, műanyag, üveg hulladékok kommunális hulladéktól való külön

	gyűjtése, elősegítve a hulladékok újrahasznosítását.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati lehetőségek és saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Építési és bontási hulladékok hasznosítása
<i>Projekt célja</i>	A lakosság megfelelő tájékoztatásával el kell érni, hogy a keletkező építési és bontási hulladékokat a hulladékkezelő telepre szállítsák, ne pedig illegális hulladéklerakások keletkezzenek belőlük a külterületeken. Szükséges a hulladékszállítást végző vállalkozások rendszeres ellenőrzése. Ösztönözni szükséges az építési hulladékok újrahasznosítását pl. a városi utak, épületek felújítása során keletkező nem veszélyes bontási hulladékokból a szilárd burkolattal nem ellátott utak útalapját is elkészíthetik.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, építési vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövidtáv, folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Szolgáltató ▪ Helyi építési vállalkozók
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	A hulladékgazdálkodási közszolgáltatóval kötött szerződés módosítása és annak folyamatos felülvizsgálata és szükség esetén módosítása annak érdekében, hogy a hulladékgyűjtés, szállítás és kezelés mind az Önkormányzat, a lakosság és a közszolgáltató megalábilására történjen.
<i>Projekt célja</i>	A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződést rendszeresen felül kell vizsgálni azért, hogy a hulladékgazdálkodásra vonatkozó jogszabályoknak való folyamatos megfelelés biztosított legyen illetve a lakosság és az Önkormányzat részéről felmerülő jogos hulladékkezelési igények (gyűjtőszigetek helyének módosítása, zsákos, matricás gyűjtés, gyakoribb zöldhulladék gyűjtés, hulladékudvarok kialakítása majd üzemeltetése) viszonylag rövid határidőn belül a gyakorlatban is megvalósulhassanak.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság

<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Rövid- és középtáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

<i>Projekt neve</i>	Veszélyes hulladékok begyűjtési és hasznosítási rendszerének kiépítése
<i>Projekt célja</i>	Országos rendszerek kiépülésének elősegítése. Az érintett településeken lakossági begyűjtési akciók szervezése évente 2 alkalommal. Hulladékudvarok létesítésével a lakossági veszélyes hulladékok gyűjtő helyeinek megvalósítása.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv, Folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Szolgáltató ▪ Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	Beruházás méretétől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

<i>Projekt neve</i>	Oktatás, szemléletformálás
<i>Projekt célja</i>	<p>Fogyasztói magatartás befolyásolása: közterületi és önkormányzati médiában szereplő reklámok környezettudatos kezelése. Intézményi hulladékcsökkentő megoldások bevezetése. Alternatívák alkalmazása. Az önkormányzati oktatási és kulturális intézményi hálózaton keresztül lehetőség van a keletkező hulladékmennyiség csökkentését szolgáló, a helyi hulladékgazdálkodási tervben részletezett nevelési és szemléletformálási programok teljesítésére. Az Önkormányzat és a közszolgáltató közös hulladékgazdálkodási akciók megvalósítása:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Iskolákban és óvodákban szelektív hulladékgyűjtést népszerűsítő oktatóprogram, ▪ A szelektív hulladékgyűjtést népszerűsítő Hulladékért virágot akció, ▪ Karácsonyfagyűjtő akció, ▪ Általános iskolások számára vetélkedősorozat szervezése a szelektív hulladékgyűjtés témakörében, ▪ A környezetvédelmi világnap alkalmából egy napos szelektív hulladékgyűjtést szorgalmazó akció
<i>Célcsoport</i>	Lakosság

<i>Érintett terület</i>	Érintett települések közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatos
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Szolgáltató ▪ Civil szervezetek
<i>Beruházási költség</i>	Beruházás méretétől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati forrás, önerő

5.3. Gazdasági pillér

A fenntartható helyi gazdasági rendszer előnyben részesíti a helyi lehetőségeket, adottságokat és erőforrásokat, prioritásként jelenik meg a környezeti szempontok érvényesítése, a környezetet érő terhelések minimalizálása.

5.3.1. Az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése

Az intézkedés célja: a kötelező és a vállalt feladatok ellátása az önkormányzat feladata, így az intézkedés célja az önkormányzati feladatok ellátásához szükséges tőke előteremtése, biztosítása, biztosítva ezzel a lakosság megfelelő életminőségét és elősegítve az ott található intézmények fejlődését

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Önkormányzati bevételek növelése
<i>Projekt célja</i>	A bevételek és kiadások egyensúlyának megteremtése, a költségvetési arányok jelenlegi helyzetének felmérése, a közpénzek gazdaságos és hatékony elosztása, a bevételek növelése pályázatok és vissza nem térítendő támogatások révén.
<i>Célcsoport</i>	Érintett Önkormányzatok
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Megvalósítási keret</i>	Projekttől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Adók, egyéb támogatások

<i>Projekt neve</i>	Hatékony intézményi struktúra kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Önkormányzati és egyéb települési, városi intézményekben optimálisan kialakítható munkakörök meghatározása, tényleges igényeknek megfelelő feladatmegoldások alkalmazása, intézmények személyi állományának, az optimális létszámszükségletnek biztosítása a kialakított munkakörök és foglalkoztatottság alapján. Szervezetek közötti együttműködés hatékonyságának növelése.
<i>Célcsoport</i>	Érintett Önkormányzatok
<i>Érintett terület</i>	Intézmények
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intézmények ▪ Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Pályázatokkal kapcsolatos monitoring
<i>Projekt célja</i>	Pályázatok horizontális (esélyegyenlőségi és környezeti fenntarthatósági) vállalásaihoz kapcsolódó monitoring rendszer kialakítása, működtetése a Polgármesteri Hivatalokban
<i>Célcsoport</i>	Önkormányzatok
<i>Érintett terület</i>	Polgármesteri Hivatalok, Társulás
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	-
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	-

5.3.2. Ipar fejlesztése

Az intézkedés célja: a térségben olyan ipari termelő egységek letelepedésének elősegítése, melyek alacsony környezeti terhelés mellett nagy hozzáadott értékű termékeket állítanak elő. Az ipar fejlesztésének további célja a térségben képzett szakemberek számára helyi munkalehetőség biztosítása.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Befektetési projekt-portfólió összeállítása, népszerűsítése
<i>Projekt célja</i>	A térségben és a környező nagyvárosban (pl. Mátészalka) található befektetési lehetőségek feltérképezése, népszerűsítése által sikeres magánberuházások generálása a térségben, a munkahelyek létrehozása érdekében.
<i>Célcsoport</i>	Potenciális befektetők
<i>Érintett terület</i>	A térség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	2016-tól folyamatosan, hosszútávra
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, Pályázati forrás, EU támogatás

<i>Projekt neve</i>	Térségi Kártya létrehozása és működtetése
<i>Projekt célja</i>	A helyi kis- és középvállalkozások helyzetének javítása, azáltal, hogy a helyi lakosok minél nagyobb mértékben, helyben költsék el jövedelmüket, ezáltal erősödjön a helyi gazdaság.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Kis és középvállalkozások ▪ Intézmények ▪ Önkormányzatok
<i>Érintett terület</i>	A Térség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	2016-tól folyamatosan, hosszútávra
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Vállalkozói szövetségek
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, Pályázati forrás, EU támogatás

<i>Projekt neve</i>	Helyi vállalkozás-támogatási program kidolgozása és működtetése
<i>Projekt célja</i>	A térségben beruházni kívánó vállalkozások megtelepedésének elősegítése, ügyintézésének előmozdítása, ezáltal sikeres magánberuházások generálása, munkahelyek létrehozása érdekében.
<i>Célcsoport</i>	Potenciális befektetők
<i>Érintett terület</i>	A térség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	2016-tól folyamatosan, hosszútávra
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium

<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás, Pályázati forrás, EU támogatás

<i>Projekt neve</i>	Szakképzett munkaerőt foglalkoztató vállalatok letelepedésének kiemelt támogatása
<i>Projekt célja</i>	A térségben rendelkezésre álló szakképzett munkaerő részére helyi munkahelyek létrehozásának segítése.
<i>Célcsoport</i>	Munkavállalók
<i>Érintett terület</i>	A térség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Termelők ▪ Vállalkozók
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Nagy hozzáadott értékű termékeket előállító vállalatok letelepedésének kiemelt támogatása
<i>Projekt célja</i>	A hozzáadott érték növelésének (minőségi alapanyagok, hagyományokra építkező termelés, szaktudás, hatékonyság, optimális termékösszetétel) eredményeképp nő az előállított termékek jövedelmezősége.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vállalkozók ▪ Termelők ▪ Szolgáltatók
<i>Érintett terület</i>	A Térség közigazgatási területe A szomszédos térségek és nagyobb városokkal együttműködve
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Termelők ▪ Vállalkozók
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Környezetbarát technológiák alkalmazása
<i>Projekt célja</i>	A környezetbarát technológiák olyan megoldásokat biztosítanak, amelyek révén csökkenthető a nyersanyagigény, visszaszorítható az energia-felhasználás és a károsanyag kibocsátás, valamint

	minimalizálhatók a hulladékártalmatlanítási problémák. Tehát csökkenek a környezetet ért károk, terhelések, hosszú távon elősegítve a fenntartható fejlődést.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vállalkozók ▪ Termelők
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A Térség közigazgatási területe ▪ Környező települések összefogásával ▪ Vállalkozások
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatos
<i>Partnerek</i>	Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Megújuló energiákra alapozott ipar telepítése
<i>Projekt célja</i>	Olyan ipari üzemek letelepedésének kiemelt támogatása, melyek a megújuló energiát hasznosító berendezéseket állítanak elő (pl. napkollektor, széltubina...)
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vállalkozók ▪ Termelők
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A térség közigazgatási területe ▪ Szomszédos térségek és települések együttműködésével ▪ Környező iparterület
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Befektetők ▪ Önkormányzat
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

5.3.3. Mezőgazdaság fejlesztése

Az intézkedés célja: Az erőforrásokkal kíméletesen gazdálkodó, hatékony és fenntartható mezőgazdaság kialakítása, mely megélhetési forrást biztosít és segít fenntartani a természeti, környezeti értékeket.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Biotermékek előállítása – biotermesztés, biotermelés
<i>Projekt célja</i>	Káros szermaradványoktól mentes, kiváló minőségű élelmiszer előállítása.

<i>Célcsoport</i>	Lakosság – mint vásárló.
<i>Érintett terület</i>	Biotermelésre bejelentett területek.
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan.
<i>Partnerek</i>	Gazdálkodók
<i>Beruházási költség</i>	A biotermelés magasabb költségeket eredményez a szigorított termelési feltételek következtében, azonban mégis tisztességesebb jövedelemre tesznek szert, termékeikkel (túlvegyszerezett, éresgyorsítóval kezelt) nem verik át a vásárlókat.
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Vegyszermentes háztáji termékek előállítása
<i>Projekt célja</i>	Háztáji keretek között, műtrágyák és növényvédő-szerek felhasználása nélkül előállított, biztonságosan fogyasztható élelmiszerek termelése.
<i>Célcsoport</i>	Társadalom – mint hatásviselő.
<i>Érintett terület</i>	Gazdálkodók földterületei.
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan.
<i>Partnerek</i>	Gazdálkodók
<i>Beruházási költség</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Termelői költség ▪ Vetőmag költség
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját forrás

<i>Projekt neve</i>	Termelői Értékesítési Szövetkezet létrejöttének elősegítése
<i>Projekt célja</i>	Az térségi mezőgazdasági termelők piacra jutásának segítése, piaci pozícióinak javítása, a térségi mezőgazdaság jövedelemtermelő potenciáljának növelése
<i>Célcsoport</i>	Helyi mezőgazdasági vállalkozások
<i>Érintett terület</i>	Helyi termelők
<i>Javasolt ütemezés</i>	2016-tól.
<i>Partnerek</i>	Gazdálkodók
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Helyi kistermelők piaca
<i>Projekt célja</i>	A helyi kistermelők helyi lakóknak való értékesítésének megteremtése
<i>Célcsoport</i>	Lakosság – mint vásárló, kistermelők – mint értékesítők
<i>Érintett terület</i>	Piaci árusok, kistermelők
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan.
<i>Partnerek</i>	Gazdálkodók
<i>Beruházási költség</i>	-
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját területek felhasználásával, az érintett termelők bevonásával

5.3.4. Gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése

Az intézkedés célja: A gazdaság fejlesztésekor nem kerülhetnek háttérbe a környezetvédelmi szempontok és a környezettudatos magatartás. A gazdaság dinamikus fejlesztéséhez, a beruházások, a tőke térséghez vonzásához szükség van a gazdasági kockázatok csökkentésére.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Marketingstratégia kidolgozása
<i>Projekt célja</i>	Megfelelő marketingstratégia kidolgozásával, a célcsoportok, arculati elemek, reklámanyagok meghatározásával az értékesítési lehetőségek javulnak, a piaci pozíció megszilárdul.
<i>Célcsoport</i>	Vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A térség közigazgatási területe ▪ Önkormányzatok
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Térségi társulás ▪ Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Önkormányzati támogatás és koordináció a gazdaságfejlesztési / munkahelyteremtő folyamatokban
<i>Projekt célja</i>	Kedvező feltételek biztosítása a gazdasági fejlesztések támogatásához.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lakosság ▪ Vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	A térség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Saját forrás ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Fórumok, kiállítások szervezése a helyi vállalkozások számára
<i>Projekt célja</i>	Információszolgáltatás és gyűjtés, kapcsolati tőke kiépítésének céljából tájékoztató előadások, fórumok, kiállítások szervezése.
<i>Célcsoport</i>	Vállalkozók
<i>Érintett terület</i>	A térség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Meghívott előadók ▪ Meghívott vállalkozók, önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása
<i>Projekt célja</i>	Vállalkozások technológiai, infrastrukturális és ingatlan jellegű fejlesztéseinek támogatása, együttműködésének és piacra jutásának segítése, javítva ezzel munkahelyteremtő képességüket és jövedelmezőségüket.
<i>Célcsoport</i>	Mikro-, kis- és középvállalkozások
<i>Érintett terület</i>	A térség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Folyamatosan

<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Állami szervek ▪ Mikro-, kis- és középvállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Inkubátorház kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Az inkubátorház induló vállalkozások létrehozását és mikrovállalkozások fejlődését, növekedését segíti elő. Mesterségesen kedvezőbb környezetet teremt számukra a piaci viszonyoknál. Infrastruktúrát, helyet, szolgáltatásokat, esetenként pénzügyi segítséget biztosít a vállalkozásoknak, segít túlélni a kritikus kezdeti időszakot. Hozzájárul a munkahelyteremtéshez, hosszú távon a gazdaság fellendítéséhez.
<i>Célcsoport</i>	Mikro- és kisvállalkozások
<i>Érintett terület</i>	A Térség közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	Hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzat ▪ Mikro-vállalkozások ▪ Kisvállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források

<i>Projekt neve</i>	Környezetbarát technológiák alkalmazása
<i>Projekt célja</i>	A környezetbarát technológiák olyan megoldásokat biztosítanak, amelyek révén csökkenthető a nyersanyagigény, visszaszorítható az energia-felhasználás és a károsanyag kibocsátás, valamint minimalizálhatók a hulladékártalmatlanítási problémák. Tehát csökkenek a környezetet ért károk, terhelések, hosszú távon elősegítve a fenntartható fejlődést.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vállalkozók, Termelők
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A térség közigazgatási területe, Vállalkozások
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	Vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források, Magántőke

5.3.5. Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése

Az intézkedés célja: alternatív jövedelemforrás teremtése.

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Szálláshelyek és vendéglátóhelyek számának bővítése
<i>Projekt célja</i>	Vendéglátóhelyek, éttermek, szállodák, panziók, hotelek, camping és magán szálláshelyek létrehozása, fejlesztése.
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Családok ▪ Befektetők
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Térség közigazgatási területe ▪ Magántulajdonban lévő telkek, épületek
<i>Javasolt ütemezés</i>	Közép- és hosszútáv
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatok ▪ Befektetők ▪ Utazási irodák
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Magántőke

<i>Projekt neve</i>	Komplex turisztikai tájékoztatórendszer kialakítása
<i>Projekt célja</i>	Tájékoztatás szórólapokon, kiadványokon és az internet segítségével, a tájékozódás, egységes arculat kialakítása, internetes honlap készítése, korszerűsítése.
<i>Célcsoport</i>	Térségbe látogató turisták
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Meglévő utazási irodák, ▪ Közintézmények ▪ forgalmasabb pontokon, útkereszteződésekben – táblák kihelyezése ▪ Sajtó ▪ Internet
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pályázati források ▪ Befektetők

<i>Projekt neve</i>	Sportolási lehetőségek fejlesztése, központok kialakítása
<i>Projekt célja</i>	A térség településeinek azon külterületi részén, ahol az adott terület mezőgazdasági művelésre alkalmatlan, sportpályák (tenisz, golf, foci, futó) kialakításának lehetősége.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság, turisták
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A térség közigazgatási területe ▪ Önkormányzatok
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok, sportegyesületek, befektetők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források, Befektetők

<i>Projekt neve</i>	Konferencia központ és szálláshely kialakítása
<i>Projekt célja</i>	A térség kellemes környezetben tervezett konferencia központtal biztosítani tudná cégek, vállalatok, társaságok igényeit, melyek munkájuk során a munkavállalók és üzleti partnerek részére tréningeteket, bemutatókat, továbbképzéseket tarthatnának.
<i>Célcsoport</i>	Vállalkozások
<i>Érintett terület</i>	Önkormányzatok, Vállalkozások
<i>Javasolt ütemezés</i>	Középtáv
<i>Partnerek</i>	Önkormányzatok, befektetők
<i>Beruházási költség</i>	Projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	Pályázati források, Befektetők

5.4.A programok áttekintő táblázata

TÁRSADALMI PILLÉR

Részprojektek	Projektek	Partnerek	Ütemezés		
			Rövidtáv	Középtáv	Hosszútáv
Társadalmi szemléletformálás	Szemléletformáló közösségi fórumok szervezése a helyi média bevonásával	Önkormányzat, előadók	✓	✓	✓
Intézményi működés hatékonyságának növelése	Eszközbeszerzés a hatékonyabb intézményi működés érdekében A civil társadalom és a helyi közigazgatás szereplői közötti együttműködés fejlesztése	Önkormányzat	✓	✓	
Egészségügyi helyzet fejlesztése	Az optimális környezet—egészségügyi helyzetének biztosítása	Önkormányzat, Körzeti orvosok, Egészségügyi ellátással foglalkozó vállalkozások	✓	✓	✓
	Prevenció és rehabilitáció megvalósítása az egészségügyben		✓	✓	✓
	Rendelők, eszközök, épületek felújításának biztosítása		✓	✓	
Szociális helyzet fejlesztése	Szociális szolgáltatások fejlesztése	Önkormányzat, alapítványok, szociális intézmények	✓	✓	✓
Oktatás, képzés fejlesztése	Természettudományos oktatás módszertanának és eszközszereszerének megújítása	Önkormányzat, oktatási intézmények	✓	✓	✓
	Szakképzések körének fejlesztése az oktatásban	Iskolások, oktatók, tanárok	✓	✓	✓
	„ÖKO iskola” programban való részvétel		✓	✓	
Közbiztonság fejlesztése	Egészségnap/hét és környezetvédelmi nap/hét		✓	✓	
	„Településőr” program	Önkormányzat	✓	✓	✓

Kulturális élet fellendítése	Hagyományörző rendezvények szervezése, támogatása	✓	✓	✓
	Rendszeres szabadtéri nyári programok	✓	✓	✓
	Sportrendezvények	✓	✓	✓
	Ifjúsági programok	✓	✓	✓
Esélyegyenlőségi jogok biztosítása	Programok a középkorú- és idősek számára	✓	✓	✓
	Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatása az oktatásban	✓	✓	✓
	A fogyatékkal élők jogainak biztosítása	✓	✓	✓
	Fogyatékkal élők integrálása és aktív foglalkoztatása	✓	✓	✓
Közösségi közlekedés fellendítése	Akadálymentesítés	✓	✓	✓
	Közösségi közlekedés (tömegközlekedés) és elővárosi közlekedés előnyben részesítése	✓	✓	✓
	A biztonságos kerékpáros közlekedés feltételeinek biztosítása	✓	✓	✓
		✓	✓	✓

	Turisztikailag frekventált területek személygépjármű terhelésének csökkentése	Önkormányzat, civil szervezetek	✓	✓	
Gyermekek és fiatalok társadalmi beilleszkedésének segítése	Fókuszban az Érintett településeken élő fiatalok és családtagjaik	Családok, fiatalok, civil szervezetek			✓

KÖRNYEZETI PILLÉR

Részprojektek	Projektek	Partnerek	Ütemezés		
			Rövidtáv	Középtáv	Hosszútáv
Környezet ismerete, környezettudatosság	Környezetvédelmi Programok felülvizsgálata	Önkormányzat	✓		
	Települési hulladékgazdálkodási tervek készítése	Önkormányzat	✓		
	Helyi hulladékgazdálkodás jogi szabályozása	Önkormányzat	✓	✓	✓
	Környezetvédelmi kommunikációs terv kidolgozása	Önkormányzat, civil szervezetek, PR szakértő	✓	✓	✓
	Környezetvédelmi Hasznoskönyv című kiadvány kidolgozása	Önkormányzat, civil szervezetek, PR szakértő	✓	✓	✓
	Nyilvánosság a környezeti ügyekkel kapcsolatban	Önkormányzat, civil szervezetek	✓	✓	✓
	Zöldterületek fenntartása	Önkormányzatok,	✓	✓	✓
	Egyedi fák, fasorok védelme	Civil szervezetek, Közterület fenntartó, Lakosság	✓	✓	✓
	Természet közeli élőhelyek védelme	Önkormányzatok	✓	✓	✓
	Tájsebek feltérképezése és helyreállítása	Civil szervezetek Nemzeti Park Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség	✓	✓	✓
Települési és épített környezet védelme	Helyi jelentőségű védett területek arányának növelése, a védelemre tervezett területek védetté nyilvánításának lefolytatása	Önkormányzat, civil szervezetek	✓	✓	✓
	Országos Ökológiai Hálózatba tartozó területek használatának korlátozása	Önkormányzatok Civil szervezetek Nemzeti Park Körny- és Term. véd. Felügyelőség	✓	✓	✓

	Műemléki épületek, helyi jelentőségű építet értékek, régészeti lelőhelyek védelme, a Város építészeti emlékeinek felújítása	Önkormányzat, KÖH		✓	✓
A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól	Tájvédelmi tevékenység	Önkormányzat	✓	✓	✓
	Környezetminőség javítása, élhető, egészséges városi környezet kialakítása	Önkormányzat, Környezetvédelmi Felügyelőség	✓		
	Allergén növényekkel kapcsolatos intézkedések	Önkormányzat	✓		
	Utak pormentesítése	Önkormányzat	✓	✓	✓
	Levegőtisztaság-védelmi intézkedési terv készítése	Önkormányzat, Környezetvédelmi Felügyelőség	✓		
	A felszíni vizekbe történő illegális szennyvízbevezetések feltárása és visszaszorítása	Önkormányzat, civil szervezetek, szolgáltató,	✓	✓	✓
	A felszíni és felszín alatti vizeket szennyező illegális hulladéklerakó helyek felszámolása	Környezetvédelmi Felügyelőség	✓	✓	✓
	Záportározók, vízgyjűtő medencék kialakítása			✓	✓
	Zajterhelés megelőzése		✓	✓	✓
	Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése	A térségben található szennyvíztisztító telepek rekonstrukciója, bővítése, a szennyvízelvezető rendszer fejlesztése	Önkormányzat, szolgáltató	✓	
Belterületi csapadékvíz-elvezetés és gyűjtés		Önkormányzat		✓	
Önkormányzati tulajdonú kül- és belterületi meglévő közutak fejlesztése, földburkolatú utcákban aszfalt utak kiépítése		Önkormányzat	✓	✓	✓
Lakossági Járdaépítési Program		Önkormányzat, lakosság	✓	✓	✓

	A kerékpárút bel és külterületi szakaszának felújítása, bővítése	Önkormányzat		✓	✓
Energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása	Napenergia hasznosítási és alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata (napelemek, napkóhó)	Önkormányzat, Non-profit szervezetek, vállalkozások		✓	✓
	„Megújuló energia, megújuló közösség” előadások	Önkormányzat	✓		
	Geotermikus energia, szélenergia alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata	Önkormányzat, Non-profit szervezetek, vállalkozások		✓	✓
Zöldterületek védelme, fenntartása	Támogatások, segélyezések energiahatékonysághoz kötően	Önkormányzat			✓
	Belterületi fasorok fokozatos megújítása és lecserélése	Önkormányzat	✓	✓	✓
	Meglévő közparkok megújítása és új közparkok kialakítása zöldterületeken	Önkormányzat		✓	✓
Hulladékgazdálkodás	Szabványos játszótér kialakítása	Önkormányzat		✓	
	Települési illegális hulladéklerakó helyek felszámolása	Önkormányzat	✓	✓	✓
	Házi komposztálás és esővíz-gazdálkodás ösztönzése, tájékoztató kampányok	Önkormányzat		✓	✓
	Házi szennyvíztisztítás fejlesztése a közműves szennyvízcsatornával gazdaságosan el nem látható területeken	Önkormányzat		✓	✓
	Hulladékgyűjtő udvar(ok) kialakítása	Önkormányzat, közszolgáltató	✓	✓	✓
	Házhoz menő hulladékgyűjtés	Önkormányzat, közszolgáltató	✓	✓	✓
	Építési és bontási hulladékok hasznosítása	Önkormányzat, közszolgáltató, építési vállalkozók	✓	✓	✓